

Ala xa masenyi Annabi Esekiyeli be Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Annabi Esekiyeli findixi Ala xa namijonme nan na Yudaya boxi ma. Ala nu bara nate tongo Yudayakae birin xa xanin konyiya kui Babilon boxi ma, alo a naxan naba Isirayilakae ra naxee nu sabatixi koola mabiri. Na birin fatanxi e xa yunubie nan ma.

Ala mu na rabaxi temui keren xa ra. A naxa a ragiri Babilonkae xa pama saxan xanin je fu nun solofere bun ma, beenun e xa Darisalamu kana kerenyi ra. Annabi Esekiyeli nu na pama firin nde ya ma, naxan sabati Babilon.

Na pama a maroxun ne a e mu buma konyiya kui. E xa diine mixie nu a falama ne e be, a e gbilenma ne e xonyi heeri kui. Konon Ala naxa a masen e be Annabi Esekiyeli saabui ra, a e mu gbilenma mafuren mafuren e xa yunubie xa fe ra. E xa kuye batui nan a niyaxi e xa xanin Babilon boxi ma, e xa Ala xa jaxankate xungbe soto konyiya kui.

Konon Ala xa namijonme xa masenyi mu danma menni xe. Annabi Esekiyeli naxa a masen e be a Ala fama ne kaabanakoe rabade e ragbilenfe ra Darisalamu. A naxe Alatala Xaxili Seniyenxi fama ne gorode e ma, a a niya e xa tuubi, e man xa Ala xa marafanyi kolon e boje kui. A ngaxakerenyie gbegbe mu nu laxi na

masenyi ra, kɔnɔ ndee naxa e xaxili ti na xibaaru fanyi ra, e e tunnabɛxi na kui.

Annabi Esekiyeli naxa a masen e bɛ, Ala fama a xa hɔrɔmɔbanxi tide a firin nde ra ki naxɛ. Na tide nu gbo Isirayilakae bɛ. Babilɔnkɛ to e xa salide xungbe kana, e naxa a maɔɔxun Ala nu bara a rabolo. Yi kitaabui nu a masenma nɛ e bɛ a Ala nu bara e rabolo e xa yunubie xa fe ra, kɔnɔ a mu tondima e raminide na ɔaxankatɛ kui, a e rakisi. Ala tantu, mixi naxan Ala xa hɛɛri fenma, a a toma nɛ. Ala sago nan na ki.

Ala xa won mali birade a xa kira fɔxɔ ra, kira naxan won xaninma ariyanna. Amina.

Ala xa masenyi Annabi Esekiyeli bɛ

Ala a yɛtɛ masenfe Annabi Esekiyeli bɛ

¹ Nɛ tongo saxan nde, a kike naani nde, xi suuli nde ra, n nu na Isirayilaka suxuxie ya ma Kebara xure fɛ ma. Koore naxa rabi, n naxa Ala xa laamatunyi to. ² Na ɔɛ nu findixi Yudaya Mange Yehoyakini xa ɔɛ suuli nde nan na konyiya kui. Na xi suuli nde ³ Alatala naxa masenyi ti n tan sɛrɛxɛdubɛ Esekiyeli bɛ, Busi xa di. N nu na Kalidi bɔxi nan ma Kebara xure fɛ ma. Alatala xɔnyɛ nu na n ma.

⁴ N naxa turunnaadɛ to kelife kɔɔla mabiri, nuxui xungbe yanbama naxan nabilinxi naiyalanyi magaaxuxi ra. A xɔri nu luxi nɛ alo wure raxunuxi. ⁵ Daalise naani nu na na tɛ xɔɔra. E nu maniyaxi xɛmɛɛ nan na, ⁶ kɔnɔ yatagi naani nun gabutenyi naani nan

nu na kankan ma. ⁷ E sanwurie nu tinxin, e sanbonbolae nu maniyaxi ninge toree nan na naxee yanbaxi alo wure gbeeli. ⁸ Mixi belexee nu na e be e gabutenyie bun ma e seeti naanie ma. Yatagie nun gabutenyie nu na e naani birin ma, ⁹ e gabutenyie nu doxoxi e bore ra. Na ki e mu nu e ya ragbilenma sigafe ra, e nu siga yare tun.

¹⁰ E yatagie nu na yi ki ne: yatagi adama daaxi, yatagi yete daaxi, yatagi ninge daaxi, nun yatagi sege daaxi nan nu na kankan be. ¹¹ E yatagie nu na na ki ne. Gabutenyi naani nu na kankan ma. Firin na seeti keren ma, naxee nu italaxi e bore fe ma. Gabutenyi firin nan fan nu e fatee makotoxi.

¹² Kankan nu biraxi Ala Xaxili nan foxo ra. Na kui, e mu nu e ya ragbilenma, e nu fa siga yare tun. ¹³ Na daalisee lahale nu luxi ne alo te wolee nun te fulefulee. Na te yanbaxi nu a lintanma na daalisee longori ra alo seyamakonyie. ¹⁴ Na daalisee nu siga e gi ra, e xulun alo seyamakonyi.

¹⁵ N to nu yi daalisee matofe, n naxa sanyi radigilinxi keren to boxi ma kankan seeti ma. ¹⁶ Nee nu yanbama alo diyaman, e birin nu maniya. E rafala ki nu luxi ne alo sanyi radigilinxi nu na sanyi radigilinxi gbete kui. ¹⁷ E ne sigama, e nu e jere ma e seeti naani nan ma, e mu nu e mafindima e xa jere kui. ¹⁸ E nu ite, e tofan, e luxi alo yae nu na e be.

¹⁹ Daalisee na e jere, e sanyie fan e jere. E na te koore ma, e sanyie fan te. ²⁰ Ala Xaxili nu siga dede, e fan nu birama ne a foxo ra, a nun e sanyie, barima na daalisee xaxili nu na e

sanyie nan kui. ²¹ Na daalisee na siga, e sanyie fan siga. Daalisee na ti, e sanyie fan ti. Daalisee na te koore ma, e sanyi fan te, barima na daalisee xaxili nu na e sanyie nan kui.

²² Koore walaxe tofanyi alo diyaman nu italaxi e xun ma. ²³ Na daalisee gabutenyi firin nu italaxi e bore seeti ma, gabutenyi firin nu e fate makotoxi. ²⁴ E e jere temui naxe, xui nde nu minima alo baa mɔrɔnyi xui, alo Ala Senbema xui, alo soori gaali xui. Daalisee na ti, e nu fa e gabutenyie iso.

²⁵ Na temui xui nde naxa mini koore walaxe fari naxan nu na daalisee xun ma, e gabutenyie isoxi. ²⁶ Se nde nu na na koore walaxe fari naxan nu luxi alo kibanyi naxan yailanxi diyaman na. Se nde nu na kibanyi kui naxan nu maniyaxi adamadi nde ra. ²⁷ A kanke nu yanbama alo wure raxunuxi, a sanyie fan nu yanba alo te. Naiyalanyi magaaxuxi nu na a rabilinyi birin ma. ²⁸ A yanbe nu luxi ne alo senkui naxan minima koore ma tune furu temui. N to na to, n naxa bira n na n yatagi rafelen boxi ma, n naxa xui nde me.

2

Alatala Annabi Esekiyeli xeefe

¹ Alatala naxa a masen n be, «Adamadi, keli, n xa masenyi ti i be.» ² A fefe na woyenyi fala n be, Xaxili Seniyenxi naxa goro n ma, a n ti n sanyie xun ma. N naxa a xui me a falafe ra n be, ³ «I tan adamadi, n tan nan i xeefe Isirayilakae ma, naxee bara muruta n ma, kelife e benbae xa temui ma han yi waxati. ⁴ N i xema naxee xon,

e tuli x̄ōx̄ō. I xa a fala e be, «Alatala yi masenyi nan tixi.» ⁵ B̄ōns̄ōe murutaxi nan e ra, k̄ōn̄ō e fama n̄e a kolonde namij̄ōnm̄e nde bara lu e ya ma, hali e tondi i xui suxude. ⁶ I tan adamadi, i naxa gaaxu e ya ra, i naxa k̄ōnt̄ōfili e xa w̄ōyenyi xa fe ra, hali na birin fa findi t̄ōr̄e ra i be, e fa lu ał talie. I naxa gaaxu na b̄ōns̄ōe murutaxi ya ra. ⁷ Fo i xa n ma masenyi ti e be, hali e tondi e tuli matide i ra e xa matandi kui. ⁸ K̄ōn̄ō i tan adamadi, i xa i tuli mati n xui ra, i naxa muruta ał yi b̄ōns̄ōe a rabama ki nax̄e. I xa i d̄e rabi, i xa donse don n naxan soma i yi ra.»

⁹ Na t̄em̄ui n naxa belex̄e italaxi nde to n ya i, k̄eedi mafilinxi nu na a kui. ¹⁰ A naxa a itala n ya i, seb̄eli nu tixi a kui nun a fari naxan t̄ōr̄e x̄ōx̄ōe xa fe masenma.

3

Annabi Esekiyeli xa x̄eraya

¹ Alatala naxa a masen n be, «Adamadi, i xa yi k̄eedi don, i sa masenyi tife Isirayila b̄ōns̄ōe be.»

² Awa, n naxa n d̄e rabi, a naxa na k̄eedi raso n d̄e kui. ³ A man naxa a masen n be, «Adamadi, i xa yi k̄eedi birin don n naxan soxi i yi ra.» N to a don, a nu j̄ōxun n d̄e i ał kumi.

⁴ Na t̄em̄ui Alatala naxa a masen n be, «Adamadi, siga Isirayila b̄ōns̄ōe yire, i sa n ma masenyi ti e be. ⁵ N mu na i x̄efe j̄ama xa ma, i mu naxan xa xui x̄ōx̄ōe m̄ema. N bara i x̄e Isirayila b̄ōns̄ōe nan ma. ⁶ N mu na i x̄efe b̄ōns̄ōe wuyaxi xa ma, i mu naxee xa xui falama, i mu naxee xa xui m̄ema. Xa a sa li n i x̄e n̄e nee fan ma nu, e i xui suxuma n̄e keren na.

⁷ Kono Isirayila tan mu wama a tuli matife i ra, barima e mu tinma n ma masenyi ra. E xaxili xoxoxo, matandi bara e bope suxu. ⁸ Kono n i ya xoxoxoma ne dangife e tan na, n i xa limaniya xun masama ne. ⁹ Na niyama ne i xa i tunnabexi alo fanye, i xa senbe soto naxan xoxoxo alo geme. I naxa gaaxu e ya ra, i naxa ifu e ya i de, hali e to findixi bonsoe murutaxi ra.»

¹⁰ Alatala naxa a masen n be, «Adamadi, I tuli mati n ma masenyi ra n naxan masenfe i be. I xa e ragata i bope ma. ¹¹ Yakosi i xa siga i xa jama yire, naxan na konyiya kui, i sa woyen e ra. I xa a fala e be, «Ala xa masenyi nan ya.» Xa e sa e tuli mati ba, xa e mu e tuli mati ba, i tan xa n ma masenyi ti.»

¹² Na temui Alatala Xaxili naxa n tongo, n naxa xui nde me n xanbi ra a falafe ra, «Matoxoe na Alatala nope kanyi be a sabatixi dennaxe!» ¹³ N naxa na daalisee gabutenyie xui me e garinfe e bore ra, a nun e sanyi digilinxie xui. Na senbe gbo. ¹⁴ Ala xaxili naxa n nate koope ma, a n xanin. Xone nu bara n bope rate, kono Ala xonye naxa no n na. ¹⁵ Na kui n naxa n ma jama li naxan nu na konyiya kui Teli Abibi taa kui Kebara xure fe ma. N naxa xi solofere raba e tagi, n nakorixi kofu.

¹⁶ Xi solofere to dangi, Alatala naxa yi masenyi ti n be, a naxe, ¹⁷ «Adamadi, n bara i findi Isirayila bonsoe kantama ra. I na n ma masenyi me, i xa na fala e be. ¹⁸ N na a masen mixi jaaxi be, «I faxama ne,» xa i mu a rasi a xa gbilen fe jaaxi foxo ra alako a xa kisi, n a faxama ne a xa yunubi xa fe ra. Na kui n a nii sare maxorinma i

tan nan ma. ¹⁹ Kɔnɔ xa i bara a rasi, a fa lu a mu a yete ragbilen n ma, a faxama ne a xa yunubi kui, kɔnɔ a lima ne i tan nii bara rakisi.»

²⁰ «Xa tinxintɔe nde sa gbilen tinxinyi fɔxɔ ra, a kira gbete suxu, n a tɔɔrɔma ne na kira xɔn, alako a naxa fa faxa. Xa i mu a rasi, a faxama ne a xa yunubi kui. A xa wali fanyie birin luma ne fu. Na kui n a nii sare maxɔrinma i tan nan ma.

²¹ Kɔnɔ xa i bara a rasi alako a naxa yunubi raba, a fa a tuli mati i ra, a kisima i tan nan saabui ra. Na kui i bara i yete fan nakisi.»

²² Alatala xɔnye nu na n ma menni, a fa a masen n be, «Keli, mini fili ma. N sa wɔyenma i be menni ne.» ²³ N naxa keli, n siga fili ma. Menni n naxa Alatala xa nɔre to, alɔ n a toxi Kebara xure de ra ki naxe. N naxa n yatagi rafelen bɔxi ma. ²⁴ Alatala Xaxili naxa so n bɔne kui, a naxa n nakeli. A naxa a masen n be, «Siga i xɔnyi, i so banxi, i naade balan i yete xun na.

²⁵ I tan Adamadi, e i xirima ne luuti ra alako i naxa so nama ya ma. ²⁶ N i nenyi xirima ne,

alako i naxa nɔ sese falade na bɔnsɔe murutaxi be. ²⁷ Kɔnɔ n ne wɔyenma i be, n i nenyi fulunma ne, alako i xa a fala e be, <Wo Marigi Alatala yi nan masenxi wo be.> Xa a naxan kenen, a xa na rame. Xa a mu naxan kenen, a xa na lu na. Bɔnsɔe murutaxi nan e ra.»

4

Darisalamu suxuxi

¹ «I tan adamadi, i xa walaxe bende daaxi tongo, i fa pirinti korin a ma naxan misaalixi Darisalamu taa ra. ² I xa se ndee yailan na walaxe rabilinyi ma naxan misaalixi gere ra

Darisalamu xili ma. Bende nde malan misaali ra yaxuie fama tede tete ra naxan fari. Wuri die tongo naxee misaalixi wurie ra yaxuie naxee rawalima naade kanafe ra. Yonkindee yailan misaali ra yaxuie luma dennaxe. ³ Wure nde ti i tan nun na walaxe tagi. Na xa findi misaali ra Darisalamu suxuma ki naxe. A xa findi tonxuma ra Isirayila bonsœ be.»

⁴ «I xa i sa i koola seeti ma na walaxe ya i. Na misaalima Isirayila xa yunubie nan na, naxee luma i ma i xa xi xasabi. ⁵ I xa xi xasabi lanma e xa yunubi raba je xasabi nan ma. Na findixi xi keme saxan xi tongo solomanaani nan na. Isirayilakae xa yunubi kote doxoma i xun ma na ki ne.»

⁶ «I na ge na rabade, i man xa i sa i yirefanyi seeti ma. Na kui i xa Yuda bonsœ xa yunubi kote tongo xi tongo naani bun ma, naxan a masenma e lu yunubi raba ra na je nan na. ⁷ I xa i ya ti na walaxe ra, i i belexe itala, i woyen Darisalamu be n xili ra. ⁸ N i xirima ne luutie ra alako i naxa fa i mafindi i seeti nde ma, han i ge na waxati rakamalide.»

⁹ «Mengi xorie, toge, tenge, nun na maniye tongo, i e sa se sase kui taami yailanfe ra i be na waxati. I fama ne na donde i saxi i seeti ma na xi keme saxan xi tongo solomanaani bun ma. ¹⁰ I xa na donse maniya giramu keme firin, keme firin ma, i naxan donma loxo yo loxo a waxati ma. ¹¹ I xa ye fan litiri tagi maniya, i naxan minma loxo yo loxo a waxati. ¹² I xa taami yailan na mengi ra nama ya xori. I na gan mixi gbi ra.»

¹³ Na temui Alatala naxa a masen, «Na kui Isirayilakae fama ne taami seniyentare donde

ɲamanɛ gbɛtɛɛ tagi, n e rayensenma dɛnnaxɛ.»
¹⁴ N naxa a yaabi, «N Marigi Alatala astofulahi! N tan luma seniyenyi nan kui. Kabi n dimɛdi tɛmui n mu sese raharamuxi don, alɔ sube naxan faxaxi a yɛtɛ ma, xa na mu a ra sube naxan ibɔɔxi sube xaapɛ nde saabui ra.» ¹⁵ Na nan a ra, a naxa a fala n bɛ, «Awa yire, i i xa taami ganma ninge ɲapɛ nan fari, n bara mixi gbi fe lu na.»

¹⁶ Na tɛmui a naxa a fala n bɛ, «Adamadi, n mu tinma baloe xa Darisalamu li. Taakae fama donse nun ye sɔtɔde a xuri xuri nan na, e fa lu tɔɔrɛ nun kɔntɔfili kui. ¹⁷ Baloe nun ye xurunma nɛ e yi, e fate ɲɔn e gaaxu e bore tofe ra. Na birin e lima e xa yunubi nan xa fe ra.»

5

Isirayila xa ɲaxankatɛ

¹ «I tan adamadi, i xa i xunyi nun i dɛxabe bi. I na gɛ na rabade, i xa na xunɛɛɛ nun na dɛxabe itaxun dɔɔɔ saxan na. ² Darisalamu xa suxui xi kɔnti na gɛ kamalide, i xunɛɛɛ nun dɛxabe dɔɔɔ keren gan taa pirinti ma. I xa dɔɔɔ keren maxaba santidɛgɛma ra pirinti rabilinyi ma. I xa dɔɔɔ keren woli koore ma, foye xa a rayensen. Na birin a masenma nɛ n fama i keride santidɛgɛma ra ki naxɛ. ³ Kɔnɔ i xa xunɛɛɛ dondoronti tongo, i nee nɔɔxun i xa dugi kui. ⁴ I man xa xunɛɛɛ nde woli tɛ xɔɔra, naxan a masenma yi ɲaxankatɛ fama nɛ dinde Isirayila bɔnsɔɛ birin na.»

⁵ «N tan Marigi Alatala nan yi masenxi: Darisalamu nan ya n naxan dɔɔɔ sie tagi.

Namanɛ nan na a rabilinyi birin ma. ⁶ Kɔnɔ a bara muruta n ma seriye nun n ma yaamarie ma a xa ɲaaxɔɲa kui. A bara a kobe raso n na, a gbilen n fɔxɔ ra.»

⁷ «N tan Marigi Alatala nan yi masenxi: Wo bara ɲaaxu dangife wo dɔxɔbooree birin na. Wo to mu tɪnxi birade n ma kira fɔxɔ ra, wo mu n ma seriye suxu. Hali wo dɔxɔbooree xa seriye, wo mu a binyama.»

⁸ «N tan Marigi Alatala nan yi masenxi: N tan bara ti wo kanke Darisalamukae. N fama nɛ wo ɲaxankatade sie ya xɔri. ⁹ Wo to bira kuye xɔnxie batufe ra, n fe rabama nɛ wo ra n mu naxan singe rabaxi, n mu naxan nabama yare. ¹⁰ Wo babae fama nɛ e xa die donde, wo xa die fama nɛ e babae donde. N wo ɲaxankatama na ki nɛ, naxee luxi n fa e rayensen ɲamanɛ ma.»

¹¹ «N tan Marigi Alatala n bara n kali: Wo to n ma hɔrɔmɔbanxi rafe kuye ɲaaxie ra, wo fa batui raba n naxan xɔnxi, n na n ma hinne bama nɛ wo yi ra, n mu kinikinima wo ma, n mu wo rakisima fefe ma. ¹² Wo xa ɲama dɔxɔ keren faxama nɛ wuganyi nun kaame ra. A dɔxɔ firin nde faxama santidegema nan na taa fari ma. A dɔxɔ saxan nde rayensen ye ɲamanɛ ma, n e keri santidegema ra.»

¹³ «Na temui, n ma xɔne danma nɛ. N gbe fama nɛ ɲɔxɔde na kui. N na xɔnɔ e ma na ki, e fama nɛ a kolonde n tan Alatala bɔɲe na ki naxe. ¹⁴ N i findima yire kanaxi nan na, si gbeteɛ na naa to, e fa wo mabere. ¹⁵ N na ge wo ɲaxankatade n ma xɔne kui, e fe ɲaaxi falama nɛ wo xun ma, e wo konbi. Wo findima masenyi magaaxuxi nan na

sie be naxee na wo rabilinyi. Wo Marigi Alatala xui nan na ki.»

¹⁶ «N na n ma xali faxatise wolima ne wo ma, naxan lanxi kaame ma. Nee wolima ne alako n xa wo sonto. N luma ne wo xa kaame xun masa ra, wo xa baloe xa jon feo. ¹⁷ N kaame radinma ne wo ma, n sube xaarɛe xɛema ne wo yire. Na birin wo xa die sontoma ne. Wuganyi, faxe, nun gere mu jonma wo tagi. Wo Marigi Alatala xui nan na ki.»

6

Naxankate geyae fari

¹ Alatala naxa yi masenyi ti n be, ² «Adamadi, i ya rafindi Isirayila geyae ma, i xa n xui radangi e ma. ³ I xa a fala, <Isirayilakae, wo wo tuli mati wo Marigi Alatala xa masenyi ra. N naxe wo tan naxee na geyae fari nun gulunbae kui, n fama ne wo sontode santidegema ra, n wo xa kuye batudee kana. ⁴ Wo xa serexebadee kanama ne, wo xa surayi serexebadee yensen, wo faxa wo xa kuyee ya xori. ⁵ N wo tan Isirayilakae binbie luma ne na serexebadee rabilinyi, wo xorie rayensenma ne naa. ⁶ Wo sabati dede, wo xa tae nun wo xa batudee kanama ne. Wo xa serexebadee nun wo xa kuyee butuxunma ne, wo xa surayi serexebadee rabira. Wo xa wali birin xun nakanama ne. ⁷ Mixi gbegebe na faxa wo ya ma, wo fama a kolonde a Alatala na n tan nan na.»»

⁸ «Kono n wo donxoe ratangama ne santidegema ma, n fa wo lu pamanee ma. ⁹ Na temui wo xa mixi naxee xaninxi konyiya kui, e fama ne ratude n ma. E fa e xa yanfanteya kolon n

mabiri, e xa birɛ kuyee fɔxɔ ra, na birin bara n bɔɲɛ tɔɔɔ. E na fahaamui sɔtɔ e xa ɲaaxɔɲa ma, e bɔɲɛ fan tɔɔɔma nɛ. ¹⁰ Na tɛmɛi e a kolonma nɛ a Alatala na n tan nan na. N mu wɔyɛnxi fufafu ra n to yi gbaloe fe fala e bɛ.»

¹¹ «Wo Marigi Alatala xa masenyi nan ya: Wo wo bɛlɛxɛ bɔnbɔ, wo wo sanyi ramaxa, a falafe ra, <Isirayila bɔnsɔɛ xa ɲaaxɔɲa birin bara a niya e xa faxa gere, kaamɛ, nun wuganyi ra.

¹² Naxee makuya, wuganyi nan nee faxama. Naxee makɔrɛ, nee faxama gere nan kui. Naxee na ratanga na gbaloe ma, kaamɛ nan nee fan faxama. N na n ma xɔnɛ fulunma nɛ e xili ma.

¹³ E na e xa mixi binbie to e xa kuyee sɛɛti ma na sɛrɛxɛbadee yire geyae fari wurie bun ma e nu surayi fanyi ganma dɛnnaxɛ sɛrɛxɛ ra e xa kuyee bɛ, e a kolonma nɛ a n tan nan na Alatala ra. ¹⁴ N fama nɛ n bɛlɛxɛ italade e xili ma, e xa bɔxi fa kana kelife gbengberenyi ma han Dibila. Na kui e a kolonma nɛ a n tan nan na Alatala ra.»»

7

Isirayila xa fe raɲɔnyi

¹ Alatala naxa a masen n bɛ, a naxɛ, ² «I tan adamadi, wo Marigi Alatala xui nan yi ki Isirayila bɔnsɔɛ bɛ, <Wo xa fe raɲɔnyi bara wo xa bɔxi tunxun naani birin li! ³ A gbe mu luxi n xa n ma xɔnɛ radin wo ma, wo xa wo xa wali ɲaaxi sare sɔtɔ, wo xa fe xa ɲɔn. ⁴ N mu kinikinima wo ma fefe ma. N wo xa wali kobi birin nagbilenma nɛ wo ma. Na kui wo fama nɛ a kolonde n tan nan na Alatala ra.»»

⁵ «Wo Marigi Alatala xui nan yi ki, wo xa gbaloe magaaxuxi bara wo li. ⁶ Wo xa fe rajonyi bara fa, a bara wo yire li, a bara keli wo xili ma! ⁷ Fe xoxoxe bara wo li, wo tan naxee sabatixi Isirayila boxi ma. N ma kiiti loxoe bara fa. Seewe bara masara kontofili ra wo xa geyae fari. ⁸ A gbe mu luxi n xa n ma xone radin wo ma a jaaxi ra. N wo makiitima ne wo xa wali jaaxi xa fe ra, n wo xa yunubie sare ragbilen wo ma. ⁹ N mu kinikinima wo ma fefe ma. N wo xa wali kobi birin nagbilenma ne wo ma. Na kui wo fama ne a kolonde n tan nan na Alatala ra.»

¹⁰ «Na loxoe nan yi ki! Gbaloe bara ramini alo fuge minima sansi wuri ma ki naxe. Wo xa yete igbona bara dang. ¹¹ Wo xa fe kobi bara findi luxusinyi ra n belexe kui. Nama yo mu luma wo xonyi, e harige birin jonma ne. ¹² Kiiti waxati bara fa, na loxoe bara a li. Saresoe naxa seewa, saremata naxa sunnun, barima Alatala xa xone na tefe nama birin xili ma. ¹³ Saresoe mu sese fima saremata ma e xa dunijeigiri kui, barima Ala xa nate mu masarama. E birin faxama ne e xa yunubie xa fe ra. ¹⁴ Hali e sara fe, e gere fe yailan, mixi yo mu sigama gere sode barima n ma xone bara din e birin na sinnanyi ma.»

¹⁵ «Gere na taa fari ma, wuganyi nun kaame na taa kui. Naxan na daaxa na faxama gere nan kui, naxan na taa kui na kanyi faxa kaame nun wuganyi ra. ¹⁶ Naxee na ratanga na ma, nee sa e noxunma geyae nan fari. E wama ne alo kolokonde e xa yunubie xa fe ra. ¹⁷ E senbe jonma ne, e xinbie rakori. ¹⁸ E sunnunyi dugi nan nagoroma e ma, e e xunyi nun e dexabe bi

yaagi kui. ¹⁹ E gbeti nun xεεma wolima nε tande alo se seniyentare, kɔnɔ na sese mu findima kisi ra e bε Ala xa xɔnε lɔxɔε. Na naafuli mu findima donse ra e bε, barima a findi nε e ratantanse ra. ²⁰ E nu bara jεlexin e xa xunmase fanyie ra, e naxee rawalixi kuye jaaxie yailanfe ra. Na kui n nee findima nε se seniyentaree ra, ²¹ n nee so e yaxui jaaxie yi ra naxee e rawalima fe kobi ra jamanε ma. ²² N na n kobe soma nε e ra. E fama nε sode n ma hɔrɔmɔbanxi kui, e fe seniyentare raba naa, e n ma see muja.»

²³ «Yɔlɔnɔnyie xa yailan, barima wo xa bɔxi rafexi suute nun faxetie nan na. ²⁴ N mixi jaaxie nan nafama kelife jamanεe ma, alako e xa wo xa banxie tongo, e xa wo rayaagi, e xa wo xa batudee mabere. ²⁵ Fe xɔrɔxɔε na wo li, wo bɔjesa fenma nε, kɔnɔ wo mu na toma fefe ma. ²⁶ Gbaloe luma fa ra nε a bore fɔxɔ ra. Wo luma nε fe xɔrɔxɔε mε ra. Wo xibaaru fanyi fenma nε namijɔnme ra, kɔnɔ marasi yo mu luma sεrεxedubεe nun forie yi ra. ²⁷ Mange luma nε sunnun na, a xa kuntigie nimisa, a xa jama birin sεren gaaxui kui. N e makiitima e jεrε ki nan ma, alo e darixi a ra ki naxε. Na temui e a kolonma nε n tan nan na Alatala ra.»

8

Kuye batufe Ala xa hɔrɔmɔbanxi kui

¹ A jε senni nde, kike senni, xi suuli nde ra, n nu dɔxɔxi n ma banxi nan kui, Yuda forie fan nu na n sεeti ma. Na temui Muxu Marigi Alatala naxa a sεnbe masen n bε. ² N naxa laamatunyi to naxan lanxi xεmε nde ma naxan sanyie nu luxi

alo tε, a kanke nu yanbama alo bafata raxunuxi. ³ A naxa a belexe itala, a n xunsexε suxu. Ala Xaxili Seniyenxi naxa n tongo, a n ite koore nun boxi tagi, a fa laamatunyi masen n be. N naxa Ala xa hōromōbanxi to Darisalamu. N to na sode de li naxan nu na koola ma, n naxa kuye nde to naa naxan Ala raxōnoma. ⁴ Isirayila Marigi Ala xa nōre fan nu na menni, alo n a to ki naxε a singe ra fili ma.

⁵ Ala naxa a masen n be, «I tan Adamadi, i ya ti koola biri ra.» N to n ya rasiga naa, n naxa na kuye to hōromōbanxi sode de koola biri ra, naxan Alatala raxōnoma. ⁶ Ala naxa a masen n be, «Adamadi, i bara Isirayila bōnsōe xa wali jaaxi to, wali naxan a niyama n xa n makuya n ma hōromōbanxi ra? I fama ne fe gbete tode naxee jaaxu na be.»

⁷ Ala naxa n xanin hōromōbanxi sode de gbete ra. Menni n naxa yale nde to tete ma. ⁸ A naxa a masen n be, «Adamadi, i xa na yale raxungbo.» N to na raba, n naxa naade nde to. ⁹ A naxa a masen n be, «I xa so naa jama xa wali jaaxi matode.» ¹⁰ N to so menni kui, n naxa bubusee, sube raharamuxie, nun Isirayila bōnsōe xa kuye birin xa pirinti to na banxi xale rabilinyi ma. ¹¹ Isirayila fori tongo solofere nun Safan xa di Yaasaniya nu na menni, surayi ganse suxuxi kankan yi ra, tuuri nu fa te a fa menni rafe.

¹² Ala naxa a masen n be, «Adamadi, i bara Isirayila bōnsōe forie xa wali to, e naxan nabafe dimi kui e xa kuyee ra? E naxε, <Alatala mu won toxi feo. A bara won ma boxi rabolo.>» ¹³ Ala

man naxa a masen n be, «I fama ne fe gbete tode naxee jaaxu na be.»

¹⁴ Na temui a naxa n xanin Alatala xa hōromōbanxi sode de ra kōola mabiri. N naxa ginē ndee li menni, e dōxōxi, e jōnfe rabafe kuye nde be naxan xili Tamusu. ¹⁵ A naxa a masen n be, «Adamadi, i bara a to? I fama ne fe gbete tode naxee jaaxu na be.»

¹⁶ A naxa n naso Alatala xa hōromōbanxi xa tete kui. N naxa mixi mōxōnen nun suuli to hōromōbanxi sode de ra, gbutunyi nun serexebade tagi, e kobe soxi Alatala xa banxi ra, e ya rafindixi sogetede ma e nu suyidi soge be.

¹⁷ Ala naxa a masen n be, «Adamadi, i bara a to? Fe xuri di nan yi ra Yudayakae na naxee rabafe be? E man na fe jaaxi nan nabama bōxi birin kui, fe naxan n naxōnōma han. A mato e na kuye salonsee sunbufe ki naxe. ¹⁸ Na kui n na n gbe jōxōma n ma xōne kui. N mu kinikinima e ma, n mu gbilenma na jaxankate fōxō ra. Hali e n maxandi e xui itexi ra, n mu n tuli matima e ra fefe ma.»

9

Kuye batuie xa faxe

¹ Na temui n naxa Ala xui itexi me, a naxe, «Taa kantamae, wo xa fa wo xa geresosee ra!» ² Xeme senni naxa mini naade fuge biri ra, naade naxan ya rafindixi kōola ma, birin nun a xa geresose ra a belexe i. Xeme gbete nu na e ya ma, dugi fiixe ragoroxi a ma, sebeli ti se nu na a belexe i. E naxa fa, e ti serexebade fe ma, naxan yailanxi wure gbeeli ra.

³ Isirayila Marigi Ala xa nore naxa keli malekee sawuree xun, a nu magoroxi naxee fari, a a xun ti banxi sode de ra. Alatala naxa na xeme xili dugi fiixe ragoroxi naxan ma, sebeli ti se nu na naxan belexe, ⁴ a a masen a be, «I xa i jere Darisalamu taa kui tonxuma safe ra xeme birin tigi ra, naxee na torofe, naxee na wafe yi fe jaaxie xa fe ra naxee rabama Darisalamu.»

⁵ A man naxa a masen a booree be n ya xori, «Wo bira yi xeme foxo ra, wo xa faxe ti kinikinitarepa kui! ⁶ Wo xa mixi birin faxa, forie, segetalae, sungbutunyie, ginnee nun dimedie. Kono tonxuma na naxee tigi ma, wo nee lu na! Wo xa yi wali folo n ma horomobanxi seniyenxi yire.» Na kui e naxa na forie faxa naxee nu tixi horomobanxi ya ra. ⁷ A man naxa a masen e be, «Hali a findixi fe seniyentare nan na, wo xa n ma horomobanxi xa tete rafe binbie ra! Yakosi, wo siga!» Na kui e naxa mini, e faxe belebele ti taa kui.

⁸ E nu faxe tima temui naxe, n naxa n felen boxi ma n keren. N nu n mawafe Ala be a falafe ra, «N Marigi Alatala, i wama Isirayila bonsoe birin sontofe nei xa xone kui naxan na tefe Darisalamu taa kui?» ⁹ A naxa n yaabi, «Isirayila nun Yuda bonsoe xa yunubi gbo! E luma faxe ti ra temui birin, e fe tinxintaree raba boxi birin kui. E naxe, <Alatala bara yi boxi rabolo, a mu won ma fe toma sonon.> ¹⁰ Na kui n mu kinikinima e ma fefe ma. N e xa wali jaaxi sare ragbilenma ne e ma a xoroxoe ra.»

¹¹ Na temui na xeme dugi fiixe ragoroxi naxan ma, sebeli ti se suxuxi naxan yi ra, a naxa gbilen,

a dentege sa a xεema be, «N bara ge i xa yaamari rabade.»

10

Ala xa nore xa keli a xa hōrōmōbanxi xun

¹ Na laamatunyi kui n naxa kibanyi nde to malekee xun ma naxan nu luxi alo diyaman maniyε. ² Alatala naxa a masen xεmε be dugi fiixe nu ragoroxi naxan ma, «I xa so malekee bun ma, sanyi radigilinxie na dennaxe, i xa tε wolee tongo, i e rayensen taa ma.» A naxa na raba n ya xōri.

³ Na malekee nu tixi hōrōmōbanxi yirefanyi ma na xεmε so tεmui naxe. Kunda nu na hōrōmōbanxi tete kui. ⁴ Alatala xa nore naxa keli na malekee xun ma, a siga hōrōmōbanxi sode de ra. Kunda naxa hōrōmōbanxi rafe, Alatala xa nore xa yanbe fanyi nu na tete birin kui. ⁵ Na malekee gabutenyie xui nu mεma boore tete kui, a nu gbo alo Ala Senbema wōyen xui.

⁶ Alatala to xεmε yamari, dugi fiixe nu ragoroxi naxan ma, a xa tε wolee tongo se digilinxie tagi malekee bun ma, a naxa so, a sa ti naa.

⁷ Na maleke keren naxa tε wole ndee kō, a a sa na xεmε belexε i. Na naxa a rasuxu, a mini.

⁸ Mixi belexε maniyε nan nu minima na malekee gabutenyie bun ma.

⁹ N naxa sanyi radigilinxi naani to malekee fe ma, keren keren nu na kankan bun ma. E nu mayanbama alo diyaman maniyε. ¹⁰ Na sanyi radigilinxi naani birin nu maniya, kankan luxi alo a nu na sanyi radigilinxi gbete nan kui. ¹¹ E ne sigama, maleke yatagi nu tixi dennaxe ra e

nu e j̄erema menni biri n̄e, hali na sanyi to nu a mafindima. ¹² Yae nu na na malek̄e naanie birin fatee ma, a nun e farie ma, e belex̄e ma, e gabutenyie ma, nun e sanyi radigilinxi naanie ma ¹³ N naxa a m̄e, e na sanyi radigilinxie xilima «sanyi firi firi.» ¹⁴ Yatagi naani nan nu na na malek̄e birin b̄e. Keren nu luxi n̄e al̄o malek̄e yatagi, a firin nde nu luxi n̄e al̄o mixi yatagi, a saxan nde nu luxi n̄e al̄o yet̄e yatagi, a naani nde nu luxi n̄e al̄o sege yatagi.

¹⁵ Na temui na malek̄e naxa keli. E nu maniyaxi na daalisee nan na n nu bara naxee to Kebara xure d̄e ra. ¹⁶ Na malek̄e n̄e e j̄erema, e nun na sanyi radigilinxie nan a ra. E na e gabutenyie itala e xa keli, e nun na sanyie nan a ra. ¹⁷ E na ti, e nun e sanyie nan a ra, e na te, e nun e sanyie nan a ra, barima na daalisee nii nu na e sanyi radigilinxie nan kui.

¹⁸ Na temui Alatala xa n̄ore naxa keli h̄or̄om̄obanxi sode d̄e ra, a sa a magoro na malek̄e xun ma. ¹⁹ E naxa e gabutenyie itala, e keli b̄oxi ma n ya x̄ori e nun e sanyi radigilinxie ra. E naxa e sa ti Alatala xa h̄or̄om̄obanxi d̄e ra sogetede biri ra. Isirayila Marigi Ala xa n̄ore nu na e xun ma.

²⁰ A rap̄onyi n naxa a kolon n na daalise naani n naxee toxi Kebara xure d̄e ra, e nu maniyaxi malek̄e nan na. ²¹ Yatagi naani nun gabutenyi naani nu na e birin ma. Belex̄e fan nu na e gabutenyie bun ma. ²² E yatagie nu maniyaxi yatagie nan na n naxee to Kebara xure d̄e ra. E birin nu sigama yare nan tun.

11

Darisalamu xa jaxankate nun Isirayila xa bɔɲe masare

¹ Na temui Ala Xaxili Seniyenxi naxa n tongo menni, a n xanin Alatala xa hɔrɔmɔbanxi naade ra, naxan na sogetede biri ra. Xeme mɔxɔɲen nun suuli nu na menni. Nama kuntigie Asuru xa di Yaasaniya nun Benaya xa di Pelataya fan nu na e ya ma. ² Alatala naxa a masen n be, «Adamadi, yi mixie na fe jaaxi kui. E wama jama ratantanfe e xa marasi ra. ³ E naxe, <Hali won mu banxi ti, barima yi taa luxi ne alo tunde won jinma naxan kui.> ⁴ Na kui i tan adamadi, i xa n ma wɔyenyi radangi e ma.»

⁵ Na temui Alatala Xaxili Seniyenxi naxa goro n ma, a yi masenyi ti n be n xa a radangi e ma, «Alatala xa masenyi nan ya: Wo tan Isirayila bɔnsɔɛ, n wo xa mapɔxunyi kolon. ⁶ Wo bara mixi gbegbe faxa yi taa kui, wo bara e binbie lu kira ra. ⁷ Na kui n tan, wo Marigi Alatala yi nan masenxi: Wo binbie naxee wolixi kira ra, e findixi subee nan na naxan fama gande yi tunde kui, kɔnɔ n wo tan kerima ne. ⁸ Wo to gaaxuxi gere ya ra, n gere rafama ne wo ma! N tan Alatala xui nan ya. ⁹ N wo ramini ma ne taa kui, n wo sa si gbete sagoe. Na nan findima wo xa jaxankate ra. ¹⁰ Wo faxama gere nan kui Isirayila naaninyi ra. Na kui wo a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra. ¹¹ Yi taa mu findima wo be tunde ra, wo tan mu findima sube ra naxan ganma be taa kui. N wo tan makiitima Isirayila naaninyi nan na. ¹² Wo a kolonma ne a n tan

nan na Alatala ra, wo tondi birade naxan xa yaamarie fɔxɔ ra. Wo bara n ma seriye rabolo, wo bira si gbetee xa seriye fɔxɔ ra.»

¹³ N to ge na masenyi falade, Benaya xa di Pelataya naxa faxa. N naxa n yatagi rafelen bɔxi ma keren na, n fa a fala n xui itexi ra, «N Marigi Alatala, i wama Isirayila mixi dɔnxɔe birin sɔntɔfe ne?» ¹⁴ Alatala naxa n yaabi, ¹⁵ «Adamadi, Darisalamukae na a falafe i baribooree nun Isirayila bɔnsɔe birin be e xa e makuya Alatala ra, barima e naxe yi bɔxi findixi e gbe nan na. ¹⁶ Na kui i xa a fala e be, «Alatala xa masenyi nan ya. Hali n e makuya, n e xanin jamanee ma, n luma ne e seeti ma menni fan.»»

¹⁷ «I xa yi masenyi ti: «Wo Marigi Alatala xa masenyi nan ya. N wo malanma ne kelife jamanee tagi wo yensenxi dennaxe, n man Isirayila bɔxi so wo yi ra.»»

¹⁸ «E gbilenma ne e xa bɔxi ma, e fa kuye jaaxie birin ba naa. ¹⁹ N e bɔje findima bɔje keren nan na. N xaxili neene so e yi ra. N e xa bɔje xɔrɔxɔe bama ne, n bɔje fanyi so e yi ra, ²⁰ alako e xa bira n ma yaamarie fɔxɔ ra, e xa n ma seriye binya. E findima n ma jama nan na fa, n tan findi e Marigi Ala ra. ²¹ Kɔnɔ mixi naxee birama e xa kuye batufe fɔxɔ ra, n e xa wali jaaxi sare ragbilenma ne e ma. Alatala xui nan na ki.»

²² Na temui na malekee naxa e gabutenyie itala nun e sanyi radigilinxie, Isirayila Marigi Alatala xa nɔre nu na e xun ma. ²³ Alatala xa nɔre naxa keli taa kui, a sa a magoro geya fari naxan nu na sogetede. ²⁴ Na laamatunyi kui, Ala

Xaxili Seniyenxi naxa n tongo menni, a n xanin Isirayila bõnsõe yire naxan nu na konyiya kui Kalide bõxi ma. Laamatunyi to jɔn, ²⁵ n naxa Alatala xa masenyi birin nadangi e ma, a naxee masen n be.

12

Taali konyiya xa fe ra

¹ Alatala naxa a masen n be, a naxe, ² «Adamadi, i na bõnsõe murutaxi nan tagi yi ki. E ya na na, kɔnɔ e mu se toma. E tuli na na, kɔnɔ e mu fe mema, barima bõnsõe murutela nan e ra. ³ Adamadi, i naxan nabama, i xa kote yailan alɔ i na sigafe konyiya nan kui. I xa mini e ya xɔri yanyi xare ra alɔ mixi suxuxi naxan xaninfe pamane ma. Na kui, hali e findixi bõnsõe murutaxi nan na, e fama ne fahaamui sɔtode i xa taali kui. ⁴ I xa i xa kote yailan yanyi ra e ya xɔri. Nunmare temui i xa mini taa kui e ya xɔri alɔ i na sigafe konyiya nan kui pamane ma. ⁵ I xa yale ti taa tete ma e ya xɔri, i fa mini na kui a nun i xa kote. ⁶ I xa i xa kote dɔxɔ i tunki ma e ya xɔri, i mini nunmare temui. I xa i yatagi makoto alako i naxa nɔ bõxi tode. Na birin bara findi tɔnxuma ra Isirayila bõnsõe be.»

⁷ N naxa na raba alɔ Ala a masen n be ki naxe. N naxa n ma kote yailan yanyi xare ra. Nunmare ra, n naxa yale ti taa tete ma n belexe ra, n fa mini n ma kote ra e ya xɔri. ⁸ Na kuye iba, Alatala naxa n maxɔrin, ⁹ «Adamadi, yi bõnsõe murutaxi mu i maxɔrin nu, i na fe naxan nabafe? ¹⁰ A fala e be, «Alatala yi nan masenxi: Yi kiiti saxi Darisalamu mangee nun Isirayila bõnsõe

nan birin ma naxee sabatixi be.» ¹¹ A fala e be, <N tan findixi wo be tɔnxuma nan na. N naxan nabaxi na ki, na nan fama rabade wo fan na. E wo suxuma ne, e wo xanin konyiya kui jamanε ma.»»

¹² «Mange naxan na e xun ma, a a xa kote dɔxɔma a tunki nan ma nunmare temui, a a gi. E yale tima ne taa tete ma alako a xa mini na ra. A a yatagi makotoma ne alako a naxa bɔxi to. ¹³ N na n ma yeε italama ne a xun ma, n ma gantanyi a suxu. N a xaninma ne Babilɔn, Kalidi bɔnsɔε xa bɔxi ma, kɔnɔ a mu menni toma a ya ra. A faxama naa. ¹⁴ N fama ne a xa mixi birin nayensende, a xa kuntigie nun a xa sɔorie. N e birin nakerima ne santidegema ra.»

¹⁵ «N na e kerijamanε ma dunija yire birin, e a kolonma ne na kui a n tan nan na Alatala ra. ¹⁶ Kɔnɔ n mixi ndee ratangama ne e ya ma gere kui, n e ratanga kaame nun wuganyi ma, alako e xa nɔ e xa wali kobie mataalide si gbeteε be e na lu dennaxe. E a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.»

¹⁷ Alatala naxa a masen n be, a naxe, ¹⁸ «Adamadi, i ne i degema temui naxe, i xa serεn gaaxui ra. I ne ye minma temui naxe, i imaxa kɔntɔfli ra. ¹⁹ A fala jama be, <Wo Marigi Alatala yi nan masenxi Darisalamukae nun Isirayilakae xa fe ra. A naxe e e degema gaaxui nan kui, e ye min kɔntɔfli ra, barima gbaloe jaaxi a niyama ne harige birin ba e xa bɔxi ma. ²⁰ Taaε kanama ne, bɔxi xara. Na kui wo a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.»»

²¹ Alatala naxa a masen n be, a naxe, ²² «Adamadi, munse na yi taali wɔyenyi ra,

naxan na falafe wo tagi Isirayila bɔxi ma? Na taali naxe, <Λοχῶε na e ikuyafe de, κῶνῶ Alatala xa laamatunyi mu kamalixi fefe ma.> ²³ A fala e be, <Alatala yi nan masenxi: N fama ne na taali wɔyenyi ifale dande. Mixi yo mu na falama sɔnɔn Isirayila bɔxi ma.> A fala e be, <A gbe mu luxi laamatunyi birin xa kamali. ²⁴ Wule laamatunyi nun wule masenyi jɔnma ne sematoe yi ra Isirayila bɔnsɔe ya ma. ²⁵ Kɔnɔ n tan Alatala na naxan masen, na kamalima ne a waxati ma. N fama n ma masenyi rakamalide wo tan murutelae nan be. Alatala xui nan na ki.>>

²⁶ Alatala naxa a masen be, a naxe, ²⁷ «Adamadi, Isirayila bɔnsɔe luma ne a fala ra i xa laamatunyi fe masen naxan buma a fa raba. A naxe namijɔnmɛ xa masenyi mu kamalima fo je wuyaxi na dangi. ²⁸ Na kui, a fala e be, <Alatala yi nan masenxi: N mu dugundima n ma masenyi rakamalide sɔnɔn. N naxan masenxi, na fama ne rabade. Alatala xui nan na ki.>>

13

Sematoe wule fale

¹ Alatala naxa a masen n be, a naxe, ² «Adamadi, i xa masenyi ti n xili ra Isirayila namijɔnmɛ be. A fala e be, naxee masenyi tima e yete bɔje ma fe ma, i naxe, <Wo wo tuli mati Alatala xa masenyi ra! ³ Alatala xa masenyi nan ya: Naxankate na namijɔnmɛ wule fale be, naxee birama e yete xaxili fɔxɔ ra, e mu laamatunyi yo toxi. ⁴ Isirayila, wo xa namijɔnmɛ wule fale luma ne alo xulumasee banxi kanaxi

kui. ⁵ Wo mu Isirayila xa tete yailanxi alako a xa ti gere kui Alatala xa λοχϵ. ⁶ E xa laamatunyie findixi wule nan na. E xa masenyi mu findixi nɔndi ra fefe ma. E naxε, Alatala xui nan na ki, a fa li Alatala xa mu e xεxi. E wama na xa kamali tun. ⁷ Fu xa mu na wo xa laamatunyie nun wo xa masenyie ra? Wo a falama, Ala xui nan na ki, a fa li n tan Ala xa xui mu a ra!»

⁸ «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi wo xa fe ra, a naxε: <N bara keli wo xili ma wo xa wule masenyie nun wo xa wule laamatunyie xa fe ra. Alatala xui nan na ki. ⁹ N na n belexε italama nε namipɔnme wule faleε be, naxee wule laamatunyie nun wule masenyie xa fe falama. E mu luma n ma pama kuntigie ya ma, e xili bama nε Isirayila xa taruxui kui, e mu soma Isirayila bɔxi ma sɔnɔn. Na kui wo a kolonma nε a n tan nan na Alatala ra.»

¹⁰ «E to fa na n ma pama ralɔefe nε na ki a falafe ra, <Wo bɔpε xa sa,> kɔnɔ a fa li gbaloe na na. E tete kobi nan ti, e fa a penti a fiixε ra. ¹¹ A fala e be na tete birama nε. Turunnaade nun tunde xungbe na fa, balabalanyi goroma nε. ¹² Na tete na bira, a mu falama xε wo be, <Wo mu a pentixi xε? Munse fa niyaxi?»

¹³ «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: <N turunnaade xungbe radinma nε wo ma n ma xɔne kui, tunde belebele nun balabalanyi sinma nε wo ma senbe ra, a kasare ti. ¹⁴ N tete rabirama nε, wo naxan pentixi, n a sanbunyi maba. A na bira wo ma, wo faxa a bun ma. Na tɛmui, wo a kolonma nε a n tan nan na Alatala ra. ¹⁵ N na n ma xɔne birin naminima nε na tete ma, nun mixi naxee a pentixi. N a falama nε wo be, Tete

mu na sɔnɔn, naxee fan a pentixi, nee fan mu na sɔnɔn. ¹⁶ Nee findixi na namipɔnmɛ wule falee nan na, naxee nu wɔyɛnma Darisalamu xa fe ra, a bɔɛsa xa fe fala e bɛ, a fa li gbaloe nan tun nu na fafe e ma. Alatala xui nan na ki.»»

¹⁷ «Yakɔsi adamadi, i ya rafindi i xa pama xa ginɛ dimɛdie ma, naxee namipɔnmɛ masenyi tima e yetɛ bɔɛ ma fe ma. I xa masenyi ti e xili ma, ¹⁸ a falafe ra, «Alatala yi nan masenxi e bɛ, «Naxankate na ginɛ bɛ naxee belexekɔnnasoe yailanma karafili ra, xa na mu a ra e mafelenyie yailan mixi ratantanfe ra. Wo a mapɔxunxi nɛ a wo na n ma mixie ratantan, wo mu tɔɔrɛ sɔtɔma na kui? ¹⁹ Wo bara n mabere donse di xa fe ra. Wo to wule fala n ma pama bɛ naxan a tuli matima wule ra, wo bara mixi faxa naxan mu nu lanma a xa faxa, wo bara mixi lu naa naxan mu nu lanma a xa lu naa.»»»

²⁰ «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: «Wo xa karafilie mu rafan n ma, wo mixi ratantanma naxan na alɔ gantanyi sama xɔnie bɛ ki naxɛ. N na karafilie bama nɛ wo belexɛ ra, n xɔɔya fima nɛ mixi ma wo naxan suxu gantanyi kui alɔ xɔnie. ²¹ N wo xa mafelenyie bama nɛ wo ma, n na n ma pama ba wo xa nɔɛ bun ma. Na kui wo a kolonma nɛ a n tan nan na Alatala ra. ²² Wo bara limaniya ba tinxintɔɛɛ yi ra wo xa wulee ra, n nu wama naxan malife. Wo bara tinxintare rasi e xa lu e xa fe paaxie kui, n nu wama naxan nakisife. ²³ Wo to na mɔɔli raba, wo mu wule masenyi tife sɔnɔn, wo mu luma sematɔe xa wali kui. N fama nɛ n ma pama ratangade wo belexɛ. Na kui wo a kolonma nɛ a n tan nan na Alatala ra.»»

14

Ala xa katε Isirayila bɔɲε ragbilenfe a ma

¹ Isirayila fori ndee naxa fa n xɔnyi. E to dɔxɔ,
² Alatala naxa a masen n bε, ³ «Adamadi, yi mixie
 bara kuyee fe tongo e a sa e nii ra, e fe ɲaaxie
 suxu naxee e rabirama. A lanma n xa tin e xa
 n maxandi? ⁴ A fala e bε, «Wo Marigi Alatala
 xa masenyi nan ya: Isirayilaka naxan yo kuye fe
 sa a nii ra, a fe ɲaaxi suxu naxan a rabirama,
 a na siga namijɔnɲε yire Ala maxandide, n a
 xa duba mafindima a xa yunubi raba xasabi nan
 ma. ⁵ N yi rabama nε alako n xa Isirayila bɔnsɔε
 bɔɲε rafindi n ma, hali e to bara e makuya n na
 e xa kuye batufe ra.»»

⁶ «A fala Isirayila bɔnsɔε bε, «Wo Marigi
 Alatala xa masenyi nan ya: Wo tuubi, wo gbilen
 wo xa kuye batufe fɔxɔ ra, wo wo kobe so wo xa
 fe ɲaaxie ra! ⁷ Isirayilakae birin, xa na mu a ra
 wo xa xɔɲεε, mixi yo naxan kuye fe sama a nii
 ra, a fe ɲaaxi suxu naxan a rabirama, na kanyi
 na siga namijɔnɲε yire n maxandife ra, n tan
 Alatala yati fama na kanyi yaabide. ⁸ N tima nε
 a kanke, n a findima misaali nan na ɲama bε, a
 xili findi konbi ra e ya ma. N a kerima nε n ma
 ɲama ya ma. Na kui wo a kolonma nε a n tan
 nan na Alatala ra.»»

⁹ «Xa na namijɔnɲε fa tin masenyi falade n
 xili ra, n tan yati bara a madaxu a xa na raba.
 Na kui n na n bεlεxε itala a xili ma, n a xa fe xun
 nakana n ma ɲama Isirayila ya ma. ¹⁰ E bara
 yunubi sɔtɔ na kui, namijɔnɲε yo, nun mixi yo
 naxan maxandi tima a saabui ra. ¹¹ Na tɛmui
 Isirayila bɔnsɔε mu luma e makuya ra n na, e

seniyentareḡa beḡinma ne. E findima ne n ma ḡama ra, n fan findi e Marigi Ala ra. Alatala xui nan na ki.»

¹² Alatala naxa a masen n be, a naxe,
¹³ «Adamadi, xa ḡama nde n beḡin e xa yunubie xa fe ra, n fama ne n belexe italade e xili ma, n e xa baloe ḡon, n kaame radin e ma, n e xa mixie nun e xa xurusee faxa. ¹⁴ Hali Annabi Nuha, Annabi Daniyeli, nun Annabi Ayuba nu na e ya ma nu, ḡama noma kiside e xa tinxinyi gbansan nan saabui ra. Alatala xui nan na ki.»

¹⁵ «Xa n sube xaapee radin na boxi ma e xa dimee faxa, mixi birin xa keli naa na subee xa fe ra, ¹⁶ hali na namijonme saxan sa lu naa, n tan wo Marigi Alatala bara n kali, ḡama mu noma e xa die rakiside. Na namijonmee gbansan nan kisima, boxikae tan loe.»

¹⁷ «Xa n gere rabula na boxi ma, n fa a fala <Santidegema xa be kana,> n fa a niya na boxikae nun e xa xurusee birin xa sonto, ¹⁸ hali na namijonme saxan sa lu naa, n tan wo Marigi Alatala bara n kali, ḡama mu noma e xa die rakiside. Na namijonmee gbansan nan kisima.»

¹⁹ «Xa n wuganyi radin na boxi ma e xa mixi birin nun e xa xurusee faxa fe ra n ma xone xa fe ma, ²⁰ hali Annabi Nuha, Annabi Daniyeli, nun Annabi Ayuba sa lu naa, n tan wo Marigi Alatala bara n kali, ḡama mu noma e xa die rakiside. Nama noma kiside e xa tinxinyi gbansan nan saabui ra.»

²¹ «Wo Marigi Alatala xa masenyi nan ya: Wo xa fe xoxoma ne dangife na tan na n na n ma kasare naani ti wo be, naxee findixi gere, kaame, sube xaapee, nun wuganyi ra. Na birin wo xa

mixie nun wo xa xurusee sɔntɔma nɛ. ²² Kɔnɔ wo xa di ndee fama nɛ ratangade na ma. E fama nɛ wo yire, wo fa sɛɛwa e jɛrɛ ki matofe ra, wo fa madundu gbaloe xa fe ra n naxan nagirixi Darisalamu ma. ²³ Wo madundui sɔtɔma nɛ e jɛrɛ ki matofe ra, barima wo fama nɛ a kolonde a n na birin naba fe nde nan ma. Wo Marigi Alatala xui nan na ki.»

15

Darisalamu xa jaxankatɛ

¹ Alatala naxa a masen n bɛ, a naxɛ:
² «Adamadi, weni bili fan fɔtɔnyi wuri salonyi bɛ? ³ Weni bili wuri rawalima a xa findi se gbaku se ra, xa na mu a ra se gbɛtɛ naxan tide na na? ⁴ Na wuri mɔɔli na gan, keli a xunyi ma han a sa dɔxɔ a xɔrɛ ra, a nɔma rawalide se nde ra fa? ⁵ Xa a mu nu nɔma rawalide se nde ra a to nu sixi, a na gan, tide yo mu luma a ma sɔnɔn.»

⁶ «Na kui, wo Marigi Alatala xa masenyi nan ya: N fe rabama nɛ Darisalamukae ra, alɔ n fe naxan naba na weni bili wuri ra n naxan ganxi. ⁷ N tima nɛ e kanke. Hali e mini tɛ i, na tɛ fanma e donde. N na ti e kanke ma, wo a kolonma nɛ a n tan nan na Alatala ra. ⁸ N e xa boxi xun nakanama nɛ, barima e bara n yanfa. Alatala xui nan na ki.»

16

Isirayila xa yɛnɛ Ala mabiri

¹ Alatala naxa yi masenyi ti n bɛ, a naxɛ:
² «Adamadi, Darisalamu rakolon a xa fe kobie ra.
³ A fala a bɛ, «I Marigi Alatala yi nan masenxi: I

barixi Kanaan bōxi nan ma, Amorika nan nu na i baba ra, i nga findixi Xitika nan na. ⁴ I barixi lōxōe naxe, mixi yo mu wo furixuli xaba, e mu i maxa ye nun fōxe ra alako i xa seniyen, e mu i mafilin dugi kui. ⁵ Mixi yo mu kinikini i ma na fe mōoli rabafe ra. E i wōli burunyi, barima i nu mapaaxin birin be.»

⁶ «N nu na dangife i yire temui naxe, n naxa i to i na i nii magagafe i saxi wuli xōora. N naxa a fala i be, «I xa kisi.» ⁷ N naxa i ramō alō sansi mōma ki naxe. I bara findi ginēdimēdi tofanyi ra. I fate bara mō, i xunsexe bara kuya, kōnō han na temui dugi mu nu ragoroxi i ma. I mageli nan nu a ra.»

⁸ «Temui nde to dangi, n naxa a to i findixi sungbutunyi ra. Na kui n naxa n ma dugi sanbunyi felen i ma i suturafe ra, a findi saate ra won tagi. Na kui i findixi n tan nan gbe ra, i Marigi Alatala.»

⁹ «N naxa i maxa ye ra, n wuli ba i ma, n fa ture xiri fanyi so i ma. ¹⁰ N naxa dugi fanyi dege i be, n na ragoro i ma. N naxan sankiri fanyi so i sanyi. ¹¹ N naxa i raxunma belexe rasoe nun kōnmagore ra. ¹² N naxa xurunde sa i jōe ra, n tulirasoe sa i tulie ra, n mange tōnxuma dusu i xun na. ¹³ I nu raxunmaxi xēema nun gbeti nan na, i nu maxirixi dugi tofanyie nan na, i nu donse fanyi donma naxan findi kumi nun ture ra. I xa tofanyi xun nu fa masa tun, mangeya naxa radaxa i be. ¹⁴ I xili naxa din pamanee ra i xa tofanyi xa fe ra, barima tofanyi kamalixi nan nu a ra i xa nōre saabui ra n naxan fixi i ma. Alatala xui nan na ki.»

15 «Κονο na temui i naxa la folo i xa tofanyi nun i xili fanyi ra, i fa so langoeɲa rabafe. I nu i yete soma mixi birin yi ra, i lu e sagoe. 16 I naxa i xa dugi tofanyie itala geya fari i langoeɲa raba dennaxe. Na fe mooli mu lanma feo. Na rabafe mu fan. 17 I naxa i xa xunmase xeema nun gbeti daaxie tongo, n naxee fixi i ma, i e yailan kuye xeeme ra, i fa langoeɲa raba nee ra. 18 I naxa i xa dugi tofanyie ragoro e ma, i fa n ma ture nun n ma surayi ba serexe ra e be. 19 N donse naxan so i yi ra, i bara na taami fanyi, na ture, nun na kumi birin ba serexe gan daaxi ra e be. I na nan nabaxi. Alatala xui nan na ki.»

20 «I naxa i xa die tongo, n naxee fixi i ma, i e fan ba serexe ra na kuyee be. I xa langoeɲa mu nu i wasama nu? 21 I bara n ma die kon naxaba, i e ba serexe ra kuyee be! 22 I xa fe kobie nun i xa langoeɲa birin kui, i mu ratu a ma n naxan nabaxi i be i mageli to nu a ra, i nu i nii magagafe i wuli xora temui naxe?»

23 «Naxankate na i be! Alatala xui nan na ki. Safe i xa wali ɲaaxi xun ma, i bara fe gbete fan naba. 24 I bara yiree ti taa tagi kira de ra, 25 i fa i fate xa tofanyi masen ɲama be kene ma, alo langoe naxan wama xeme mabendunfe a ma. 26 I bara langoeɲa raba Misirakae ra, i doxoore naxee xa gine fe xoxo. I xa langoeɲa radangixi bara n naxono. 27 Na kui n bara n belexe itala i xili ma, n fa nde ba i xa boxi ra, n a sa i yaxuie Filisitakae sagoe, i xa wali kobie xa fe ra naxee bara e raterenna. 28 I bara langoeɲa raba Asiriyakae fan na, barima sese mu i wasama. 29 Na dangi xanbi i bara langoeɲa raba Babilon

yulɛ ra, kɔnɔ nee fan mu i wasa.»

³⁰ «I bɔɲɛ kobi! Alatala xui nan na ki. I yi langoeɲa mɔɔli rabama di? ³¹ I to i xa langoe yiree ti taa kui kira de ra, i mu nu luxi alo langoe yati barima i nu langoeɲa rabafe ne tun kobiri xanbi!»

³² «Yɛɛ gine, xɔɲɛ rafan i ma dangife i xa mɔri ra. ³³ Langoe birin wama langoe sare xɔn, kɔnɔ i tan nan luma i ɲengeɛ ki ra, alako i xa e mabɛndun i ma a mɔɔli birin na. ³⁴ I mu luxi alo langoe gbetɛɛ. Mixi yo mu i mayandima i xa wali ra. I tan nan e mayandima, i fa e sare fi, i mu se sɔɔ.»

³⁵ «I tan langoe gine, i tuli mati Alatala xa masenyi ra! ³⁶ I Marigi Alatala yi nan masenxi: I to i xa naafuli ba alako i xa langoeɲa raba i ɲengeɛ ra, i to kuyee mɔɔli birin ti, i fa i xa die wuli ba sɛrɛxɛ ra e bɛ, ³⁷ n fama ne i ɲengeɛ birin malande, naxee nu rafan i ma nun naxee mu nu rafan i ma, n i ɲaibɔɛ masen e bɛ a kɛɛ ma, i xa yaagi. ³⁸ N i makiitima ne alo gine yɛɛla nun faxeti makiitima ki naxɛ. N nan n gbe ɲɔxɔma ne i ma n ma xɔnɛ nun n ma tɔɔnɛ xɔɔxɔɛ ra. ³⁹ Na tɛmɛi n i sama ne i ɲengeɛ sagoe, e i xa langoe yiree kana, e i xa dugie nun i xa xunmasee ba i ma, e fa i lu i mageli ra fɔɛn. ⁴⁰ E e malanma ne i xili ma, e i magɔnɔ gɛmɛɛ ra, e i masɔxɔ e xa santidɛgɛmaɛ ra. ⁴¹ E i xa banxie ganma ne, e i ɲaxankata gine gbegbe ya xɔri. N i xa langoeɲa danma ne, i mu i ɲengeɛ kima sɔnɔn. ⁴² N na gɛ na rabade i ra, n ma xɔnɛ goroma ne i xa yanfanteya xa fe ra.»

⁴³ «N fama ne i xa wali sare birin nagbilende i ma, barima i mu i ratu i fonike temui ma. I Marigi Alatala xui nan na ki. I mu langoeja xa sa i xa fe kobi gbete e fari?»

⁴⁴ «Taali false fama yi taali falade i xun ma, <Nga lu ki yo ki, a xa di gine fan luma na ki ne!>
⁴⁵ I nga xa di yati nan i ra, naxan me a xa mori nun a xa die ra. I taara ginema e fan me ne e xa morie ra, nun e xa die ra. I nga findixi Xitika nan na, i baba findixi Amorika nan na. ⁴⁶ Samari findixi i taara ginema nan na naxan sabatixi i koola ma, a nun a xa taa gbete e kui. Sodoma nan findixi i xunya ginema ra naxan sabatixi i yirefanyi ma, a nun a xa taa gbete e ra. ⁴⁷ I bara bira e xa wali jaaxi foxo ra, i man bara jaaxu dangife e tan na. ⁴⁸ N bara n kali, Sodoma nun a xa taa mu i xa jaaxuna lixi. Alatala xui nan na ki.»

⁴⁹ «I xunya Sodoma xa yunubie findixi yi nan na: yete igboja, bannaya, nun kinikinitareja tooromixie mabiri. ⁵⁰ E de igbo, e fe jaaxie rabama n ya xori. Na kui, n naxa e xa fe jon!
⁵¹ Samari mu yunubi raba alo i tan. I xa fe kobi raba gbo dangi a gbe ra pon! Na taa jaaxi tinxin i be. ⁵² I xa yaagi tun! I xa jaaxuna kui, a luxi ne alo i xunye na fisa i be. I xa na kote xanin.»

⁵³ «Kono a ranonyi, n fama ne Sodoma nun a xa taa nun Samari nun a xa taa xa fe xun nakelide. I fan luma ne na xunnakeli kui. ⁵⁴ I bara yaagi soto i xa wali kobi xa fe ra. Na bara a niya Sodoma nun Samari xili xa fan dondoronti. ⁵⁵ I xunya Sodoma nun a xa taa nun i taara Samari nun a xa taa xun nakelima ne alo singe.

I fan nun i xa taae luma na xunnakeli nan kui. ⁵⁶ I nu i yete igboma temui naxe, i mu tin fe fanyi falade i xunya Sodoma xa fe ra, ⁵⁷ beenun i xa paaxuna xa sa kene ma. Yakosi Edon nun a xa taae nun Filisita nun a xa taae, e birin i maberema. ⁵⁸ Na langoeɲa nun fe kobie yaagi luma ne i ma. Alatala xui nan na ki.»

⁵⁹ «I Marigi Alatala yi nan masenxi: N i sare ragbilenma ne i ma seriyε ki ma, barima i bara n ma kali mabere n ma saate kanafe ra. ⁶⁰ Kono n tan mu neemuma won ma saate ma, won naxan tongo i fonike temui. N fama ne saate tongode i be naxan mu jonma abadan. ⁶¹ Na kui, i taara nun i xunya na gbilen i ma, i ratuma ne i xa kira paaxi ma yaagi ra. N e fima ne i ma, kono na fe mu na won ma saate singe kui. ⁶² N saate tongoma ne i be, i a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra. ⁶³ N na ge i xun sarade i xa yunubie xa fe ra, i fama ne ratude fe dangixie ma yaagi kui, i fa i de ragali i xa yaagi xa fe ra. Alatala xui nan na ki.»

17

Taali woyenyi Isirayila be

¹ Alatala naxa a masen n be, a naxe,
² «Adamadi, i xa yi taali fala Isirayila bonsœ be.
³ A fala e be, «Won Marigi Alatala yi nan masenxi: Sege xungbe, gabutenyi senbemaε, xabe kuye tofanxie, naxa fa Liban, a sediri bili salonyi bolon a kon na. ⁴ A naxa na xanin yule boxi ma, a a si e xa taa kui.»

⁵ «A naxa sansi xori nde tongo Isirayila boxi ma, a sa na si boxi fanyi ma, ye gboxi dennaxe.

⁶ Na sansi x̄ori naxa bula, a findi weni sansi dunke ra naxan salonyie nu kuyama a gbe ra. A salonyie nu fa e ramaxa koore ma, a sanke nu goro ye fenfe ra. Na sansie naxa fan, a salonyie naxa wuya a burex̄e naxa fan.»

⁷ «Σεγε xungbe gbete naxa mini naa ra, a gabutenyie xungbo, a xabee wuya. Weni bili naxa a sankee nun a salonyie rap̄ere kelife b̄oxi ma a nu sixi dennaxe, sigafe ra σεγε mabiri ye sotofe ra. ⁸ A nu sixi b̄oxi fanyi nan ma, ye gbegbe nu na dennaxe, alako a xa findi a ra, a weni bogi fanyi ramini.»

⁹ «A fala e βε, <Won Marigi Alatala yi nan masenxi: Na weni bili fanma? A mu fama a italade, a bogi bira, a xara? A salonyie nun a burex̄e kanama n̄e. A italafe mu x̄or̄ox̄o. ¹⁰ Hali a itala, a si yire gbete, foye naxan kelima sogetede mabiri a mu a xarama xe gbiki?>»

¹¹ Alatala naxa a masen n βε, a naxe, ¹² «A fala yi b̄ons̄oe murutaxi βε, <Wo mu na taali fa-haamuxi? Babilon mange bara siga Darisalamu, a naa mange nun a kuntigie suxu, a e xanin Babilon. ¹³ A bara mixi keren sugandi mange b̄ons̄oe ya ma, a saate xiri a nun na tagi, a a ti mangeya ra kali ra. A man bara b̄oxi kuntigie tan xanin, ¹⁴ alako b̄oxi senbe xa xurun, han a mu n̄o a ikelide s̄on̄on, fo a nu saate rabatu tun.>»

¹⁵ «Κ̄on̄o na mange sugandixi fan naxa muruta, a x̄erae rasiga Misira mange ma soee nun s̄orie fende. Na fe m̄oli s̄on̄eyama? Naxan matandi tima na ki, a mu t̄or̄oma yare? ¹⁶ N bara n kali, n tan Alatala nan xui a ra, a faxama Babilon b̄oxi nan ma, mange fe ma naxan mangeya soxi a yi

ra, a naxan xa saatε maberexi, a a kana. ¹⁷ Misira mangε mu noma a malide gere kui, a yaxuie see yailanma taa tεtε kanafe ra tεmui naxε. ¹⁸ A to a xa kali mabere saatε kanafe ra, a fama nε na sare sɔtɔde.»

¹⁹ Na xa fe ra, Alatala yi nan masenxi, a naxε, «N bara n kali n yetε ra, a to n ma kali mabere, a to n ma saatε kana, n na sare ragbilenma nε a ma. ²⁰ N na n ma yeε italama nε a ya ra, n a suxu n ma gantanyi ra. N a xaninma nε Babilɔn bɔxi ma, n fa a paxankata a xa yanfanteya xa fe ra menni, a naxan nabaxi n na. ²¹ A xa sɔorie sɔntɔma nε santidegema ra, mixi dɔnxɔε yensenma nε. Wo a kolonma nε na kui a n tan Alatala nan na nate tongoxi.»

²² Won Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxε, «N sɛdiri salonyi bama nε a kɔn na, salonyi fanyi naxan na koore ma, n fa a si geya itexi fari. ²³ N a sima nε Isirayila geya ma, a salonyie fan, e bogi gbege ramini. A findima nε sɛdiri wuri bili tofanyi ra. Xɔni mɔɔli birin fama nε e malabude, a salonyie niini bun ma a kɔn na. ²⁴ Na kui wuri bili birin a kolonma nε, a n tan Alatala nan wuri bili itexi igoroma, n wuri bili igoroxi ite. N wuri xinde xara, n wuri xare rafan. N tan Alatala xui nan na ki. N fama nε na rakamalide.»

18

Yunubitɔε sare

¹ Alatala naxa a masen n bε, a naxε, ² «Wo yi taali wɔyenyi falama nε Isirayila bɔxi ma. Wo naxε,
 <Forie na mangoe yɔxɔε don,

e xa die nan jinyie muluxunma.»

Wo na falama munfe ra? ³ N bara n kali n yete ra, a mu lanma wo xa yi taali fala Isirayila boxi ma sɔnɔn. ⁴ N tan nan gbe na nii birin na, babe ba, di ba. N tan nan gbe e birin na. Nii naxan na yunubi raba, na nii nan bonɔma.»

⁵ «Mixi naxan tinxin, naxan fe fanyi rabama,

⁶ naxan mu serexe donma kuye be geyae fari, naxan mu a ya tima Isirayila xa kuyee ra, naxan mu yene rabama a doxo-boore gine ra, naxan mu gine masama a xa kike wali kui,

⁷ naxan mu mixi rawalima a yete xa geeni xa fe ra,

naxan donifa xa seke ragbilenma a ma, naxan mu muje tima,

konɔ a fa setare ki, a dugi fi misikiine ma,

⁸ naxan mu geeni mooli yo fenma doni kui, naxan a yete suxuma fe jaaxi rabafe ra, naxan kiiti tinxinxi sama mixie tagi,

⁹ naxan n ma yaamarie rabama, a n ma seriye rabatu,

na kanyi findixi tinxintɔe nan na.

Na kisima ne.

Alatala xui nan na ki.»

¹⁰ Konɔ xa a sa li a xa di nde na na, naxan mixi bonɔma, a faxe tima, a fe jaaxi gbete raba ¹¹ a baba mu darixi naxan na, a xa fe na di?

A serexe donma kuye be geya fari, a yene raba a doxo-boore xa gine ra,

¹² a setare nun misikiine toɔroma, a muje tima,

a tondi seke ragbilende,

a a yae tima kuyee ra,

a fe jaaxie rabama,

¹³ a geeni fenma doni kui.

Na mixi mooli kisima? Ade, a a yete nii sare fima ne faxe ra a xa fe jaaxie ma!

¹⁴ «Kono xa na di jaaxi di nde soto, naxan bara a baba xa yunubie to, a fa lu a mu tin na wali mooli rabade, a xa fe luma di?

¹⁵ A mu serexe donma kuye be geya fari.

A mu a ya tima Isirayila kuyee ra.

A mu yene rabama a doxo boore gine ra.

¹⁶ A mu mixi rawalima a yete xa geeni xa fe ra.

A mu seeke maxorinma.

A mu muje tima,

kono a setare kima, a dugi fima misikiine ma,

¹⁷ a a yete suxuma fe jaaxi rabafe ra,

a mu geeni mooli yo fenma doni kui.

Na di mu bonoma a baba xa fe jaaxi xa fe ra. A kisima ne. ¹⁸ Kono a baba tan, naxan findi funmala ra, naxan a boore muja, naxan fe jaaxie raba a xa mixie tagi, a tan nan bonoma a xa yunubie xa fe ra.»

¹⁹ «Kono wo n maxorinma, <Munfera na di mu a baba xa yunubi kote tongoma?> N xa a fala wo be, na di tinxintoe, naxan bara n ma seriye rabatu, a kisima ne. ²⁰ Naxan na yunubi raba,

na nan bonoma. Di mu a baba xa yunubi kote xaninma. Baba fan mu a xa di xa yunubi kote xaninma. Tinxintoe fama ne tinxinyi sare sode. Yunubitoe tan fama yunubi sare sode.»

²¹ «Kono xa yunubitoe gbilen a xa yunubie foxo ra, a bira Ala xa seriye foxo ra tinxinyi kui, a kisima ne, a mu bonoma. ²² A fe kobi naxee

birin naba, na birin bama ne a ma, a fa kisi a xa tinxinyi saabui ra. ²³ N tan wo Marigi Alatala jɛlexinma yunubitɔɛ xa jaxankate ra? A xa gbilen a xa yunubi fɔxɔ ra, a xa kisi, na nan nafan n ma.»

²⁴ «Kɔnɔ xa tinxintɔɛ gbilen a xa tinxinyi fɔxɔ ra, a fa fe jaaxi raba alo yunubitɔɛ a rabama ki naxɛ, a kisima? A fe fanyi naxee birin naba, na birin bama ne a ma, a yunubi sɔtɔ, a fa bɔnɔ a xa fe jaaxie saabui ra.»

²⁵ «Wo naxɛ, <Marigi xa kira mu tinxin.> Isirayila bɔnsɔɛ, wo wo tuli mati n na. N ma kira mu tinxinxi xɛ, ka wo tan nan xa kira mu tinxin? ²⁶ Xa tinxintɔɛ a kobe so fe fanyi rabafe ra, a bɔnɔma a xa yunubie nan ma fe ra. ²⁷ Kɔnɔ xa tinxintare a kobe so fe jaaxi rabafe ra, a bira tinxinyi fɔxɔ ra, a kisima ne. ²⁸ A to a xa wali kobie birin mato, a nate tongo a xa gbilen nee fɔxɔ ra, na nan a ra a kisima, a mu bɔnɔma. ²⁹ Kɔnɔ Isirayila bɔnsɔɛ naxɛ, <Ala xa kira mu tinxin.> N tan nan ma kira mu tinxin ba, ka wo tan nan xa kira mu tinxin?»

³⁰ «Na kui Isirayila bɔnsɔɛ, n wo kankan makiitima a xa fe rabaxi bere nan ma. Wo xa tuubi! Wo gbilen wo xa yunubie rabafe fɔxɔ ra, alako nee naxa wo bɔnɔ. ³¹ Wo xa wo makuya wo xa yunubie ra wo naxee rabaxi, wo wo bɔje masara, wo xaxili neene tongo. Isirayila bɔnsɔɛ, wo tima bɔnɔɛ kira ra munfe ra? ³² N mu wama mixi yo xa bɔnɔ. Wo tuubi alako wo xa kisi! Wo Marigi Alatala xui nan na ki.»

Isirayila mangεε

¹ Wo xa kinikini Isirayila mangεε suukibae ma yi ki:

² «Wo nga findi yetε gine fanyi nan na yetεε tagi. A saxi a xa die tagi, a e xuru.

³ A naxa a xa di nde ramɔ, a findi senbema ra. Na di naxa fata a baloe fende, a mixie yati faxa.

⁴ Namanεε to a xa fe mε, e naxa a suxu e xa gantanyi ra, e a xanin Misira wure ra a jɔε kui.»

⁵ «Na yetε gine to a to, a xa fe mu sɔɔneyaxi, a naxa a xa di gbete tongo, a a findi yetε senbema ra.

⁶ Na di nu a jεrεma yetεε tagi a senbe ma. A naxa fata a baloe fende, a mixie faxa.

⁷ A naxa nee xa tetεε kana, a taakae faxa. Nama birin nu bara gaaxu a xa yirindinyi yara.

⁸ Namanεε man naxa keli a rabilinyi, e naxa e xa yelee itala, e a suxu gantanyi ra.

⁹ E naxa a raso kule kui wuree ra, e a xanin Babilon mangεε xon ma.

Menni e naxa a raso geeli kui. A yirindin xui mu mε Isirayila geyae fari sɔɔnɔn.»

¹⁰ «Wo nga nu luxi nε alo weni bili naxan sixi xure dε ra.

A nu bogima, a salonyie nu wuya, barima ye nu gbo a yire.

¹¹ Salon fanyie nu na a be, naxee fan mangεε sawuri ra.

A nu tixi sansie birin xun ma a xa maite nun a salon wuyaxie xa fe ra.

¹² Kɔnɔ a bara tala xɔnɛ kui, a rabira bɔxi ma. Sogetede foye naxa a xara, a bogie kana.

A salon fanyie naxa lisi, tɛ naxa e gan.

¹³ Yakɔsi a sixi gbengberenyi nan ma, bɔxi xɔrɔxɔɛ, ye mu na dennaxɛ.

¹⁴ Tɛ bara mini a salonyi nde kui, a a bogie gan. Salon fanyi yo mu na a bɛ sɔnɔn, naxan findima mangɛ sawuri ra.»

Kinikini suuki nan na ki naxan bama nimisɛ kui.

20

Isirayila bɔnsɔɛ xa matandi

¹ A jɛ solofere nde, kike suuli, xi fu nde ra, Isirayila fori ndee naxa fa n yire, e xa Alatala xa marasi fen. ² Alatala naxa a masen n bɛ, a naxɛ, ³ «Adamadi, Isirayila forie maxɔrin munfe ra e faxi n ma marasi fende, n to a fala e bɛ n mu tin e xa n maxandi na ki. Alatala xui nan na ki.»

⁴ «Adamadi, i xa e makiiti e xa fe jaaxie nun e benbae xa fe jaaxie xa fe ra. ⁵ A fala e bɛ, <Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: N Isirayila sugandi temui naxɛ, n na n kali nɛ n bɛlɛxɛ itexi ra Yaxuba bɔnsɔɛ bɛ a n tan nan na e Marigi Alatala ra. N na n yetɛ masen e bɛ Misira bɔxi ma, ⁶ n fa n kali e bɛ a n e raminima nɛ menni sigafe ra bɔxi fanyi ma, n dennaxɛ sugandixi e bɛ, kumi nun xijɛ xɛlɛma bɔxi naxan ma. ⁷ N a masen e bɛ, e xa Misira kuyee wɔlɛ, alako e naxa fa e yetɛ findi seniyentaree ra. N tan nan na e Marigi Alatala ra.»

⁸ «Kɔnɔ e naxa n xui matandi. E mu Misira kuyee wɔlɛ, e mu gbilen nee fɔxɔ ra. Na kui n naxa a masen e bɛ a n fama nɛ n ma xɔnɛ

radinde e ma Misira bɔxi ma. ⁹ Na dangi xanbi, n naxa nate tongo n xa e ramini naa, alako n xili naxa fa mabere pamanɛɛ tagi e nu dennaxe. ¹⁰ N naxa e ramini Misira bɔxi ra, n fa e xun ti gbengberenyi ra. ¹¹ Menni n naxa n ma yaamarie so e yi ra, n e rakolon n ma seriye ra. Mixi naxee birama nee fɔxɔ ra, e kisima nɛ. ¹² N naxa malabui lɔxɔɛ xa yaamari fan fi e ma tɔnxuma ra n tan nun e tan tagi, alako e xa a kolon n tan Alatala nan e raseniyeɓma.»

¹³ «Kɔnɔ Isirayila bɔnsɔɛ naxa e kobe raso n na gbengberenyi ma. E n ma malabui lɔxɔɛ xa yaamari mabere. E mu bira n ma yaamarie fɔxɔ ra, e mu n ma seriye suxu, naxee nu nɔma e rakiside. Na kui n naxa a nate, n xa n ma xɔnɛ birin namini e ma, n xa e sɔntɔ gbengberenyi. ¹⁴ Hali n mu na raba, alako n xili naxa fa mabere pamanɛɛ tagi, n e ramini naxee ya xɔri Misira bɔxi ra, ¹⁵ n naxa n kali n belexɛ itexi ra gbengberenyi ma, a n mu e xaninma na bɔxi fanyi ma sɔnɔn, n nu bara naxan fi e ma, xije nun kumi xeɓema dennaxe. ¹⁶ N na nate tongo nɛ, barima e nu n ma yaamarie nun n ma seriye nan maberema, e tondi n ma malabui lɔxɔɛ xa yaamari suxude a ki ma. E xa kuye fe nan nu na e bɔɓɛ ma. ¹⁷ Kɔnɔ n naxa kinikini e ma, n mu e sɔntɔ gbengberenyi ma. ¹⁸ N naxa a masen e xa die bɛ mɛnni, n naxe, <Wo naxa bira wo benbae xa yaamarie nun e xa seriye fɔxɔ ra de. Wo naxa wo yetɛ findi seniyeɓtaree ra e xa kuyee batufe ra. ¹⁹ N tan nan na wo Marigi Alatala ra. Wo xa bira n tan nan ma yaamarie fɔxɔ ra, wo xa n ma seriye suxu. ²⁰ Wo xa n ma malabui lɔxɔɛ

raseniyeen, alako na xa findi tɔnxuma ra won tagi. Na kui wo a kolonma ne a n tan nan na wo Marigi Alatala ra.»

²¹ «Kɔnɔ Isirayila die naxa muruta n ma, e mu n ma yaamarie rabatu, e mu e ɲɔxɔ sa n ma seriye xɔn ma naxan mixi rakisima, e fa n ma malabui lɔxɔe xa yaamari mabere. Na kui n naxa a masen, n xa n ma xɔne birin namini e ma gbengberen yire. ²² Kɔnɔ n mu na raba, alako n xili naxa fa mabere ɲamanɛe tagi, n e ramini naxee ya xɔri Misira bɔxi ra. ²³ Kɔnɔ n na n kali n belexe itexi nan na gbengberenyi ma, n xa e rayensen ye ɲamanɛe tagi, ²⁴ barima e mu n ma seriye rabatu, e n ma yaamarie matandi, e n ma malabui lɔxɔe xa yaamari mabere, e man fa e ya rafindi e benbae xa kuyee ma. ²⁵ N naxa e lu e xa bira e yete xa yaamari ɲaaxie fɔxɔ ra, seriye mɔoli nde naxan mu nɔma sɔɔneyade. ²⁶ N naxa a lu e xa findi seniyeentaree ra serexe mɔoli nde xa fe ra, mixi xa di singe faxama serexe naxan ma fe ra. N nu wama ne e xa na fɔxi magaaxuxi to, alako e xa a kolon a n tan nan na Alatala ra.»

²⁷ «Adamadi, i xa a fala Isirayila bɔnsɔe be, i naxe, <Wo marigi Alatala yi nan masenxi: Wo benbae bara n finsiriwali, e bara n yanfa. ²⁸ N to bara e raso bɔxi ma, n na n kali naxan na fife ra e ma, e naxa serexe ba folo kuyee be geyae fari nun wurie bun ma. E nu surayi ganma e be, e minse fan ba serexe ra. Na birin naxa na xɔnɔ ki fanyi ra, ²⁹ n fa e maxɔrin, Munse na yi yire itexi ra wo sigafe dennaxe? Han ya na batudee xili falama Yire itexie.»

³⁰ «Na nan a ra, a fala Isirayila bɔnsɔe be, <Wo

Marigi Alatala yi nan masenxi: Wo wama findife seniyentaree ra alo wo benbae, wo fa bira e xa kuye jaaxie foxo ra? ³¹ Wo na wo xa die ba serexe ra te xora, wo na wo xa seniyenyi nan kanafe na ki. A lanma n xa tin wo xa n maxandi? N tan wo Marigi Alatala, n bara n kali n mu wo luma wo xa n maxandi.»

³² «Wo naxe wo wama ne lufe alo dunija pamanee, naxee wuri nun geme batuma. ³³ N tan wo Marigi Alatala, n bara n kali a n na n ma mangeya rapere ma ne wo xun ma senbe ra, n na n ma xone birin namini wo ma. ³⁴ N wo raminima ne pamanee ya ma senbe ra, n wo malan yire keren n ma xone kui. ³⁵ N wo xaninma ne gbengberenyi ma pamanee tagi, n wo jaxankata menni. ³⁶ N naxan nabaxi wo benbae ra Misira gbengberenyi ma, n na fan nabama ne wo fan na. Wo Marigi Alatala xui nan na ki. ³⁷ N wo radangima ne n ma yisuxuwuri bun ma, n fa wo rapere n ma saate ra. ³⁸ N murutlae nun matandilae bama ne wo ya ma, naxee na n gerefe. N e raminima ne boxi ra e sabatixi dennaxe konyiya kui, konon n mu e xaninma Isirayila boxi ma. Na kui wo fama ne a kolonde a n tan nan na Alatala ra.»

³⁹ «Wo tan Isirayila bonsae, wo Marigi Alatala yi nan masenxi wo be: «Xa wo wama sigafe wo xa kuyee batude, awa yire, konon xa a sa li wo wo tuli matima n xili seniyenxi nan na, wo naxa n mabere sonon wo xa kuye batui ra. ⁴⁰ Wo Marigi Alatala xui nan yi ki: Isirayila bonsae fama ne n batude yi geya itexi seniyenxi fari. N e rasenema ne a fanyi ra, n e xa serexe seniyenxie

tongo a nun e xa hadiya birin. ⁴¹ N na wo ramini pamanɛɛ tagi wo rayensenxi dennaxɛ, n wo rasenema nɛ a fanyi ra, alɔ surayi xiri fanyi. N na n ma seniyenyi masenma nɛ pamanɛɛ bɛ wo saabui ra. ⁴² N na wo ragbilen wo xa bɔxi ma Isirayila, n na n kalixi naxan fife ra wo benbae ma, wo fama nɛ a kolonde a n tan nan na Alatala ra. ⁴³ Menni, wo wo ratuma nɛ wo xa fe jaaxie birin ma, naxee wo findi mixi seniyentaree ra, wo fa lu na yaagi kui tun. ⁴⁴ N na wo rakisi n xili xa fe ra, n mu wo xa wali jaaxie sare fi wo ma, wo fama nɛ a kolonde a n tan nan na Alatala ra. Isirayila bɔnsɔɛ, wo Marigi Alatala xui nan na ki.»»

21

Naxankate Negewi bɔxi bɛ

¹ Alatala naxa a masen n bɛ, a naxɛ, ² «Adamadi, i ya rafindi i yirefanyi ma, i kawandi ti Negewi fɔtonyi bɛ. ³ A fala: «Negewi fɔtonyi, i i tuli mati i Marigi Alatala xa masenyi ra. A xui nan ya: N tɛ radɛxɛma nɛ i xɔnyi, naxan i xa wuri xindee nun wuri xaree birin ganma. Na tɛ mu tuma. A fɔxi toma nɛ keli yirefanyi ma han kɔɔla ma. ⁴ Mixi birin a kolonma nɛ a n tan Alatala nan na tɛ radɛxɛxi. A mu tuma.»»

⁵ Na temui n naxa a fala a bɛ, «N Marigi Alatala, jama naxɛ, a n taali wɔyenyi nan tun falama.» ⁶ Alatala naxa a masen n bɛ, ⁷ «Adamadi, i ya rafindi Darisalamu ma, i xa kawandi ti hɔrɔmɔlingira xa fe ra. I xa masenyi ti n xili ra Isirayila xili ma. ⁸ A fala Isirayila jama bɛ: «Alatala yi nan masenxi: N tixi wo

kanke. N na n ma santidegema bama ne a tee i, n fa wo xa tinxintosee nun wo xa tinxintaree faxa.

⁹ N to nate tongo tinxintosee nun tinxintaree xili ma, n ma santidegema bama ne a tee i yi pama birin xa fe ra, naxee na yirefanyi nun koola ma.

¹⁰ Na kui, birin a kolonma ne, a n tan nan n ma santidegema raminixi a tee i wo xilima. N mu a rasoma sohon.»

¹¹ «Adamadi, i xa i wa xui ramini i bope tooroxi sunnunxi xoroxoe xa fe ra. ¹² E na i maxorin i wafe fe naxan ma, i xa e yaabi, <Xibaaru xoroxoe bara n li. Limaniya bama ne mixi birin yi ra na xa fe ra. Mixi birin bope kontofilima ne, mixi birin sanyi seren gaaxui kui.> N xa a fala i be, a na fafe. I Marigi Alatala xui nan na ki.»

¹³ Alatala naxa a masen n be, ¹⁴ «Adamadi, n ma xera iba, a falafe ra, <Wo Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxe:

Santidegema fanyi, santidegema xapenxi!

¹⁵ Santidegema naxan gbaloe rabama, santidegema naxan dangima alo seyamakonyi. Won noma jalexinde n ma di xa mange sa wuri ra?

Ade, santidegema fama ne birin xun nakanade.

¹⁶ Santidegema faxi ne a fe xa sooneya, a xapen, a suxuxi faxeti yi ra.

¹⁷ Adamadi, i wa xui ite, barima na santidegema tima ne n ma pama kanke,

a Isirayila mangee faxa, a nun n ma pama.

Na kui, i kanke madin sunnunyi kui.»

¹⁸ «Matoe nan a ra.

Munse fama rabade xa Yudaya mangɛya mu fa
 nɔ tide yi santidegema yara?
 Wo Marigi Alatala xui nan na ki.»

¹⁹ «Adamadi, i xa masenyi ti n xili ra.

I xa i belexeɛ bɔnbɔ keren.

Santidegema man xa bɔnbɔ firin, a xa bɔnbɔ
 saxan.

Santidegema nan a ra naxan gbaloe rabama,
 naxan faxe tima yire birin.

²⁰ Na kui limaniya bama ne mixie yi ra,
 mixi gbege sɔntɔ.

N ma santidegema tima ne naadɛe birin na faxe
 tife ra.

A dangima ne alo seyamakonyi.

²¹ Santidegema xabe tima ne yirefanyi ma,
 a xabe ti kɔɔla ma,
 a de ya rafindixi yire birin ma.

²² Na temui, n tan Alatala fama ne n belexeɛ
 bɔnbɔde,
 n ma xɔne fa dan.

Alatala xui nan na ki.»

²³ Alatala naxa a masen n be, a naxe,

²⁴ «Adamadi, i naxan nabama, i xa kira firin
 nabɔɔ Babilɔn mange xa santidegema jɛreɛma
 naxee ra. E firin xa keli yire keren, tɔnxuma
 xa ti yire nde e fatanma dennaxe. ²⁵ Kira keren
 xa siga Amorikae xɔnyi naxan xili Raaba. Kira
 firin nde xa siga Yudaya xa taa makantaxi naxan
 xili Darisalamu. ²⁶ Babilɔn mange tima ne na
 kira firin xunyi ra, a xa sematoe wali raba alo
 xalie mawolife, kuyee maxɔrinfe, nun sube boje
 matofe. ²⁷ Na sematoe wali a masenma ne a be a
 xa siga Darisalamu mabiri, a xa geresosee tongo

tete longori ra, a xa na naadεe rabira, a fa gbaloe ti taa kui. ²⁸ Darisalamukae to saate xiri e nun Babilon mange ra, e na sematoe wali toma wule nan na. Kono Babilon mange mu a tuli matima e ra, barima a naxe e fan bara haake soto a mabiri. Na nan a ra, a e xaninma konyiya kui.»

²⁹ «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: Wo xa wali jaaxi bara a niya n xa ratu wo xa yunubi dangixie ma, n xa wo xanin konyiya kui. ³⁰ I tan Isirayila mange tinxintare, i xa paxankate loxoε bara a li. ³¹ I Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxe, «Mange tonxuma ba i xunyi ma! Mangeya bara ba i yi ra. Mixi magoroxi xa fe itema ne, mixi matexi xa fe magoro. ³² I xa mangeya xun nakanama ne, a jon. Na mangeya mu gbilenma a ra fo mixi fa, a lan a xa so naxan yi ra. Na fima na kanyi nan ma.»»

³³ «Adamadi, i xa masenyi ti n xili ra a falafe ra, «Alatala yi nan masenxi Amonikae xa konbie xa fe ra, a naxe:
Santidegema bara ba a tee i gbaloe xa fe ra.
A bara raxanen alako a xa faxe ti alo seya-
makonyi.

³⁴ Wo bara la wule laamatunyie ra,
wo bara wo tuli mati sematoe wule falee ra.
Na kui na santidegema tima ne tinxintaree kon
na,
naxee lanma e xa paxankata e xa yunubi kamal-
ixie xa fe ra.

³⁵ Wo xa wo xa santidegema ragbilen a tee i.
N wo makiitima ne wo xa boxi ma wo daaxi
dennaxe.

³⁶ N na n ma xone xoxoxe raminima ne wo ma,
n wo so xeme jaaxie yi ra naxee fata gbaloe ra.

37 Wo luma ne alo yege te xōora,
 wo wuli ifili wo xa bōxi ma,
 wo xili ꝓon feo.
 Alatala xa masenyi nan na ki.»»

22

Darisalamu xa yunubie

1 Alatala naxa a masen n be, a naxe,
 2 «Adamadi, a mu lanma xe i xa yi taa faxeti
 makiiti, i xa a rakolon a xa wali kobie birin na?
 3 A fala a be, «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi:
 Taa nan yi ki, naxan xun nakanama a xa faxe
 tife ra, naxan a findima taa seniyentare ra a xa
 kuye batufe ra. 4 Wo bara yunubi soto na faxe
 tife kui, wo bara seniyentarepa soto na kuyee
 batufe ra, wo naxee yailanxi wo belexe ra. A gbe
 mu luxi wo xa simaya xa ꝓon, si gbete xaxa wo
 xili mabere. 5 Si naxee na rabilinyi nun si naxee
 na yire makuye, e birin wo mayelema ne wo xa
 yunubie xa fe ra. Wo xa fe xoxoxo!»»

6 «Wo xa mangee faxe tima e xa noe saabui
 ra, 7 e mixie baba nun e nga maberema, e wo
 xa xone nun wo xa kiridie tooroma. 8 Wo n
 ma se seniyenxie bote baxi, wo n ma malabui
 loxoe maberema. 9 Toonegela na wo ya ma
 naxee faxe tima. Kuye batue na wo ya ma naxee
 serexe bama geya fari, e fa yene ꝓaaxi raba naa.
 10 Xeme na na naxee sama e baba xa gine fe
 ma, e gine masama naxan mu seniyenxi a xa
 kike wali xa fe ra, 11 e yene rabama e doxoore
 xa gine ra, e yene rabama e xa di xa gine ra,
 e yene rabama e maagine yati ra e nun naxan

baba keren. ¹² Mixie na wo ya ma naxee sare rasuxuma mixi faxafe ma. Ndee na na naxee geeni sama doni fari, e fuma e ngaxakerenyi ma. Wo bara nεemu n tan ma! Alatala xui nan na ki.»

¹³ «N na n belexe bonboma ne xone kui wo xa naafuli tinxintare nun wo xa faxe tife xa fe ra ¹⁴ Senbe luma wo be n ma kiiti sa loxe? Wo suusama n na? N xa a fala wo be, n wo naxankatama ne. Alatala xui nan na ki. ¹⁵ N wo rayensenma ne pamanee ma, n wo rayensen ye boxi birin ma. N wo xa seniyentarepa nonna ne. ¹⁶ Wo na lu yaagi kui pamanee tagi, wo fama ne a kolonde a n tan nan na Alatala ra.»

¹⁷ Alatala naxa a masen n be, a naxe, ¹⁸ «Adamadi, Isirayila bonsoe bara lu n be alo gbeti gbi xabude. E maniyaxi na wure gbeeli nan na, yoxui, wure, nun sunbui naxan bama gbeti raxunuxi ra. ¹⁹ Na kui, Marigi Alatala yi nan masenxi: <Wo to bara lu alo gbeti gbi, n wo malanma ne Darisalamu, ²⁰ n ma xone fa wo raxunu alo gbeti, wure gbeeli, wure, yoxui, nun sunbui raxunuma ki naxe te ra. ²¹ N wo malanma ne n ma bonete kui, n fa wo raxunu Darisalamu taa kui. ²² Wo na raxunu naa, wo a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra, naxan a xa xone radinxi wo ma.»

²³ Alatala naxa a masen n be, a naxe, ²⁴ «Adamadi, a fala Isirayila boxi be, i naxe: <Boxi nan i ra, naxan mu tune toma n ma xone loxe. ²⁵ I xa mangee xaxili luma ne alo yete xaape naxan sube ibooma. E na na mooli rabafe mixie ra. Ginnee na findife kaape ra e xa faxe tife xa fe ra. E na mupe tife alo fe. ²⁶ I xa serexedubee n ma seriye matandima, e see

seniyenxi findima se seniyentare ra. E mu se seniyenxi nun se seniyentare tagi rasama, e mu mixie fan nakolonma na tagi rasa ra. E mu n ma malabui loxoe xa yaamari suxuma. Na birin kui, e n xili maberema e ya ma. ²⁷ I xa kuntigie luxi ne alo wulai bare naxee sube ibooma. E mixie faxa muje tife ma. ²⁸ I xa namijonmee dugi felenma na birin ma e xa wule laamatunyie nun e xa wule masenyie ra. E naxe, «Ala nan a masenxi,» a fa li Ala mu sese masenxi e be. ²⁹ Boxikae e bore rawalima tinxintareya kui. E muje tima, e setaree nun xonee tooroma. E mu tinxin feo.»

³⁰ «N bara mixi nde fen e ya ma, naxan noma tete rakelide, a fa ti naade ya ra n ya i, alako na boxi naxa kana. Konon mu na mixi soto. ³¹ Na nan a ra, n fama n ma xonee raminide e ma alo te, n e sonto e xa wali jaaxi sare ma. Marigi Alatala xui nan na ki.»

23

Di gine firin

¹ Alatala naxa a masen n be, a naxe, ² «Adamadi, gine firin xa taruxui nan yi ki, e birin nga keren. ³ E fonike temui, e naxa e yete findi langoe ginee ra Misira boxi ma. Na ginemedie naxa tin xemee xa e xijee masuxu. ⁴ Gine naxan fori, a nu xili Ohola, a xunya xili Oholiba. E nu na n ma jama nan ya ma, e fa die bari. Ohola misaalixi Samari nan na, Oholiba misaalixi Darisalamu nan na.»

⁵ «Ohola naxa a yete mati langoeja ra a nu na n ma niini bun ma temui naxe. A naxa a jenge

maxanu naxee findi Asiriyakae ra, soori tofanyi naxee ⁶gere dugi ragoroma e ma, e findi mangee ra, e findi soe ragie ra. ⁷ A naxa a yete fi e ma langoeɲa ra e tide to nu gbo, a man fa bira e xa kuyee foxo ra. ⁸ A mu a xa langoe fe lu na, a naxan foloxi Misira boxi ma, xemeɛ xa a xipe fanyie masuxu, e e waxonfe raba a ra.»

⁹ «Na nan a to, n naxa a lu a ɲenge Asiriyakae sagoe, a naxee maxanu. ¹⁰ Nee nan a rageli ti, e naxa a xa die tongo, e a fan faxa santidegema ra. A xili naxa findi konbi ra ginɛɛ tagi a xa ɲaxankate xa fe ra.»

¹¹ «A xunya Oholiba naxa na to, konɔ a tan xa ɲenge suxufe nu xoxoxo a taara be, a naxa bu langoeɲa kui. ¹² A fan nu wama soori Asiriyakae xon, naxee findi mangɛ ra, naxee findi soe ragie ra. E birin tofan e xa soori dugi kui. ¹³ N naxa a to a fan nu na seniyentareɲa kui alo a taara.»

¹⁴ «Konɔ a tan bara fe gbete sa na fari. A to Kalidikae xa pirinti gbeeli to banxi xale nde ma, ¹⁵ beleti xirixi e tagi, xun sase doxoxi e xun, naxee findi soori mangɛ Kalidikae ra, naxee soori ragise ragima, ¹⁶ a naxa xerae xee Kalidi boxi ma e xilide barima a nu wama e xon. ¹⁷ E to fa a yire, e naxa sa e bore fe ma, e e sago raba. E to na fe seniyentare raba, e xa fe naxa rapaaxu a ma, a gbilen e foxo ra. ¹⁸ A to nu na na langoeɲa yaagitareya kui, a naxa rapaaxu n fan ma, n fa a rabolo alo n na rabaxi a xunya ra ki naxe. ¹⁹ A to ratu a xa fonikeya seniyentareya ma Misira boxi ma, a naxa lu langoeɲa raba ra dangife a singe ra. ²⁰ A ɲenge xa fe nu xoxoxo a ma. E senbe

to gboxi yene rabade alo sofalee nun soee. ²¹ Na nan na ki, wo xa langoeɲa wo fonike ra na xoli bara wo suxu alo a singe ra, Misira xemeɛ nu wo xije masuxuma temui naxe.»

²² «Oholiba, Alatala yi nan masenxi na xa fe ra: <N i jengeɛ boɲe ratema ne i gerefe ma, i mexi naxee ra. N e rakelima yire birin fafe ra i gereɛ. ²³ Babilonkae Kalidikae, Pekodikae, Sowakae, Kowakae, nun Asiriyakae xa soori senbemaɛ, mangɛɛ nun soe ragie, ²⁴ e birin fama ne i xili ma nun e xa geresosee ra, e xa soori ragisee ra, e xa kote xanin see ra, nun e xa soori gaali ra. E i rabilinma ne, wure lefae na e belexɛɛ, makantasee na e xunyi ma. N i soma ne e yi ra, alako e xa i naxankata e gbe ki ma. ²⁵ N n ma xone ramini ma ne i ma, e fan i gerema ne e xa xone ra. E i xa mixie joɛ nun tulie xabama ne. Naxee luxi, e e tan faxama ne santidegema ra. E i xa die xaninma ne. Naxee luxi, e e tan ganma ne. ²⁶ E i xa sosee nun i xa xunmasee tofanyie xaninma ne. ²⁷ N i xa langoeɲa danma ne, i naxan foloxi Misira. I mu i joxo rasigama na ma sonon.»

²⁸ «I Marigi Alatala yi nan masenxi: <A gbe mu luxi n xa i sa i yaxuie sagoe, naxee nu rapaaxu i ma a singe ra, i fa gbilen e foxo ra. ²⁹ E i gerema ne, e i harige birin ba i yi ra. E i luma i mageli nan na i xa langoeɲa xa yaagi kui. ³⁰ I xa wali seniyyentare bara yi gbaloe fi i ma, barima si gbeteɛ xoli nu na i ma, i fa fe paaxi raba e xa kuyee ra. ³¹ I to jɲere i taara xa kira xon ma, n a xa naxankate tonbili nan soma i yi ra.»

³² «Alatala yi nan masenxi:

«I i taara xa jaxankate tonbili xungbe tongoma ne,

i fa jaxankate gbegbe soto, naxan na a kui, a fa findi yaagi belebele ra i be.

³³ Na jaxankate nan a niyama i fa lu alo siisila nimisaxi.

Na findima kasare nun kanari nan na i be, alo a nu na ki naxe i xunya Samari be.

³⁴ I fama ne na birin sotode han a dangi a i, i fa i yete xije iboo sunnunyi kui.

I Marigi Alatala xui nan na ki.»

³⁵ «Alatala yi nan masenxi na xa fe ra: «I to bara nemu n ma, i fa i kobe raso n na, a lanma ne i xa i xa langoeja kote xanin.»»

³⁶ Alatala naxa a masen n be, a naxe, «Adamadi, i Ohola nun Oholiba makitima ne? E rakolon e xa wali jaaxie ra. ³⁷ E bara yene raba, e bara faxe ti, e bara yene raba e xa kuyee ra, e bara e xa die fan gan serexe ra na kuyee be. Na die nu findixi n tan nan gbe ra. ³⁸ E man yi nan nabaxi n na: E bara n ma horomobanxi findi yire seniyentare ra, e n ma malabui loxoe fan mabere. ³⁹ E to nu e xa die bama serexe ra e xa kuyee be loxoe naxe, e man so ne n ma horomobanxi kui, e a findi yire seniyentare ra. E na nan nabaxi n ma banxi kui.»

⁴⁰ «E naxa xerae xee yire makuye, alako mixie xa fa. E to i yire li, i naxa i maxa, i lini ti i yae ra, i i xa xunmase tofanyi gbaku i kon ma alako i xa rafan e ma. ⁴¹ I naxa e rasene sade fanyi ma, i n ma surayi nun ture doxo teebili ra.»

⁴² «Nama nu na i rabilinyi. Sebakae fan nu na naxee keli gbengberenyi ma. E nu belexerasoe

soma i tan nun i xunya belexe ra, e fa mange nimitē tofanyi dusu wo xunyie ma. ⁴³ Na temui n naxa a fala na gine xa fe ra naxan nu bara tagan a xa langoeṗa rabafe ra, <Wo xa a tongo langoe gine ra, barima a na gbansan nan kolon.> ⁴⁴ E naxa sa na gine fe ma langoe ki ma. E e sa Ohola nun Oholiba fe ma na ki ne. ⁴⁵ Kono tinxintoe e makiitima ne e xa yene xa fe ra, a nun e xa faxe tife xa fe ra.»

⁴⁶ «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: <Gali nde xa te e xili ma, e xa e xun nakana, e harige birin xanin. ⁴⁷ Na gali e magonoma ne gemee ra, a e faxes e xa santidegemae ra. A e xa die faxes, a e xa banxie gan te ra.>»

⁴⁸ «N langoeṗa nonma na ki ne wo xa boxi kui, alako gine xa a kolon a mu lanma e xa nere wo gbe ki ma. ⁴⁹ Wo xa yene kote nun wo xa kuye batui kote na doko wo xun ma, wo a kolonma ne a n tan nan na wo Marigi Alatala ra.»

24

Tunde taali

¹ A ne solomanaani nde, kike fu, xi fu nde ra, Alatala naxa a masen n be, a naxe, ² «Adamadi, i xa yi ne, yi kike, nun yi loko sebe, barima to Babilon mange gere foloma ne Darisalamu. ³ I xa yi taali woyenyi fala yi bonsoe murutaxi be. A fala e be:

<Alatala yi nan masenxi:

Ye sa tunde kui, tunde doko te ma.

⁴ Sube xuti fanyie sa a kui,

xutie naxee fan a birin be alo tabe nun tunki sube,

⁵ naxan xabaxi xuruse fate fanyi ra.
Yege sa te han tunde xa satun, sube xa jin.»»

⁶ «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi:
Gbaloe bara yi boxi li.
Ye bara so sube ra tunde kui.
Sube xuti birin ba keren kerenyi ra.

⁷ Mixi kon to raxaba, a raba fanye nan fari.
Xa a sa raba boxi ne nu, bende nu noma a
makotode.

⁸ N fan fama ne wo wuli rafilide n gbejoxoxe ra
fanye fari,
alako a naxa makoto.»

⁹ «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi:
Naxankate na yi taa faxeti be.
N yege gbege sama ne na te xora.

¹⁰ Wo fan yege sa te, a xa xungbo.
Sube jin a fanyi ra, bore se sa a fari, a xorie xa
gan feo.

¹¹ Na dangi xanbi, tunde igeli xa doko tige
wolenxi fari,
han tunde xa fura alo wure gbeeli naxan wama
raxunufe,
alako se birin naxan luxi tunde kui a xa jon.

¹² Kon na mu soneyama.
Te mu noma se birin xoride naxan luma tunde
kui.»»

¹³ «Wo bara findi seniyentaree ra wo xa yene
xa fe ra. N bara kata wo raseniyende, kon wo
mu tin. Na kui wo mu seniyenyi sotoma han n
ge n ma xone birin naminide wo ma. ¹⁴ N tan
Alatala xa a fala wo be, na waxati bara a li. N
mu kinikinima wo ma, n mu gbilenma n ma nate

ma. N wo makiitima wo ɲεε ki nun wo xa wali nan ma. Wo Marigi Alatala xui nan nan ki.»

¹⁵ Alatala naxa a masen n be, a naxe, ¹⁶ «Adamadi, a gbe mu luxi n xa a niya a naxan nafan i ma dangife i yae yati ra, n fama ne na ralɔede i ma keren na. Kɔno i naxan nabama, i naxa wa xui yo ramini, i naxa ya ye keren namini. ¹⁷ I xa i sabari i xa sunnunyi kui, i naxa i xui ramini alɔ mixie darixi a raba ra faxa mixie be ki naxe. I naxa i xunyi mageli ti, i naxa sankiri ba i sanyi, i naxa i yatagi makoto, i naxa donse don mixie darixi naxan don na ɲon fe temui.»

¹⁸ N ma gine naxa faxa na nunmare ra. Na kuye iba geesege, n naxa a raba alɔ Alatala nu bara n yamari ki naxe. ¹⁹ Nama naxa n maxɔrin, «I na yi ɲon fe rabafe ki naxe, na munse masenma muxu tan be?» ²⁰ N naxa e yaabi, «Alatala naxa a masen n be, a naxe, ²¹ <A fala Isirayila bɔnsɔe be, wo Marigi Alatala naxe, a gbe mu luxi n xa a niya n ma hɔrɔmɔbanxi xa findi yire seniyɛntare ra, na banxi naxan nafan wo ma ki fanyi ra. Wo xa die man faxama ne santidegema ra.> ²² Na temui wo fama na ɲon fe suxude alɔ n a suxu ki naxe. Wo mu wo yatagi makotoma, wo mu ɲon fe donse donma, ²³ wo mu wo xunyi mageli tima, wo mu sankiri bama wo sanyi. Wo mu ɲon fe rabama wa xui ra. Wo xa yunubie nan tun wo xun nakanama. ²⁴ Ala man naxe, <Annabi Esekiyeli findima wo be misaali nan na. A naxan nabaxi, wo fan fama na nan nabade. Na fee na raba, wo a kolonma ne a n tan nan na wo Marigi Alatala ra.>»

²⁵ «Adamadi, n xa a fala i be, n e xa

hōrōmōbanxi, naxan nafanxi e ma ki fanyi ra, a nun e xa die, n nee bama e yi ra lōxōe naxe, ²⁶ na lōxōe yati mixi ratangaxi fama nē i yire, a na xibaarui fala i bē. ²⁷ Na lōxōe, i nēnyi fulunma nē na mixi ratangaxi ya xōri, i mu findima boboe ra sōnōn. Na birin findima misaali nan na pama bē, e fa a kolonde a n tan nan na Alatala ra.»

25

Amon, Mowaba, Edon, nun Filisita xa jaxankate

¹ Alatala naxa a masen n bē, a naxe, ² «Adamadi, i xa n ma masenyi ti Amonikae xili ma. ³ A fala e bē, <Wo wo tuli mati wo Marigi Alatala xui ra. A yi nan masenxi: Wo to yele n ma hōrōmōbanxi xa seniyenyi kanafe ra, a nun Isirayila xa bōxi xa kanari, a nun Yuda bōnsōe sigafe ra konyiya kui, ⁴ n wo sama nē sogetedekae sagoe. E yonkinma nē wo tagi, e wo xa donse don, e wo xa xijē min. ⁵ N Raaba findima jōxōmē gōōrē nan na, n Amoni bōxi findi yexēē malabude ra. Wo a kolonma nē a n tan nan na Alatala ra.»»

⁶ «Wo Marigi Alatala yi masenxi, a naxe, <Wo tan bōjē jaaxie to fare boron jēlexinyi kui n ma pama xa gbaloe xa fe ra, ⁷ n fama nē n bēlēē italade wo xili ma, n wo sa si gbētēē sagoe. N wo si jōnma nē dunija ma. N na gē na rabade, wo a kolonma nē a n tan nan na Alatala ra.»»

⁸ «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxe, <Mowaba nun Seyiri to bara a fala a Yuda bōnsōe luxi nē alō pamanēē birin, ⁹ n fama nē a niyade a xa bōxi fanyi keli Beti Yesimoti ma, Bali Meyoni,

han Kiriyatayimi, birin xa lu a yaxuie sagoe. ¹⁰ N a fima ne sogetedekae ma, a nun Amoni boxi n fama naxan xili jonde dunija ma. ¹¹ N na ge Mowaba jaxankatade, e a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.»

¹² «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxe, <Edon bonsɔɛ to a gbejoxɔ Yuda bonsɔɛ ma, e bara haake sɔɔ. ¹³ Na kui, Alatala yi nan masenxi: N Edon gerema ne santidegema ra, n mixi nun xuruse birin sɔntɔ kelife Teman ma han Dedan. ¹⁴ N na n gbejoxɔma ne Edon ma n ma jama Isirayila saabui ra n ma xɔne bere ra. E fama ne gbejoxɔɛ kolonde. Wo Marigi Alatala xui nan na ki.»

¹⁵ «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxe, <Filisitakae to e gbejoxɔ Yudaya ma e naxan xɔnxi kabi temui xɔnkuye, ¹⁶ n tan wo Marigi Alatala yi nan masenxi: N Filisitakae gerema ne, n Keriti bonsɔɛ jɔn, n mixie sɔntɔ naxee sabatixi baa de ra. ¹⁷ N na n gbejoxɔma ne e ma n ma xɔne kui. Na temui e a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.»

26

Tire xa jaxankats

¹ A je fu nun keren nde, kike xi singe ra, Alatala naxa a masen n be, a naxe, ² «Adamadi, Tire to bara a kolon a Darisalamu na safe si gbeteɛ sagoe, a fa a mapɔxun a nɔma naafuli sɔɔɔde na gbaloe raba xa fe ra, ³ wo Marigi Alatala yi nan masenxi, <Tire, n tixi wo kanke! N fama ne si gbeteɛ ra wo yire, e din wo ra alo baa mɔronyie. ⁴ E Tire teteɛ birin yensenma

ne, e wo xa yire makantaxie kana, wo xonyi fa findi fanye mageli ra, ⁵ yexesuxuie e xa yelée raxarama dennaxe. Alatala xui nan na ki. N a xa naafuli fima ne si gbete ma, ⁶ a xa mixie faxama ne santidegema ra. Na kui, e a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.»»

⁷ «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxe, <N fama ne Babilon mange xungbe Nebukadansari ra kelife koola ma, a xa wo tan Tirekae gere a xa soori gali nun a xa soe rahi gali ra. ⁸ A wo xa mixie sontoma ne santidegema ra. A yiree mate wo xa tete seeti ma alako a xa naa kana. Wo mu noma a ttorode a xa wure lefae xa fe ra. ⁹ A dinma ne wo xa naade nun wo xa yire makantaxie ra a xa geresosee ra, han e bira. ¹⁰ A xa soe gali xube ratema ne han. Wo xa tete serenma ne e xa soe, e xa soori ragisee, nun e xa se xanin see xui ra, e na so wo xa tete biraxi rahi temui naxe. ¹¹ E wo xa kirae boronma ne, e wo xa mixie faha santidegema ra, e wo xa banxi fanyie rabira. ¹² E wo xa naafuli xaninma ne, e wo harige xun nakana. E wo xa tete rabira, e wo xa banxie kana, naxan na lu, e na wole baa ma. ¹³ N wo xa sigi sa danma ne, wo xa kora xui mu mema sonon. ¹⁴ N i findima fanye mabaxi nan na, yele raxarama dennaxe. Wo xa taa mu gbilenma ti ra sonon, barima n xui nan na ki. Wo Marigi Alatala na nan masenxi.»»

¹⁵ «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi Tire be, a naxe, <Si gbete naxee sabatixi baa de ra, e fama ne wo wa xui mede yi gbaloe xa fe ra. ¹⁶ E xa mangee goroma ne e xa kibanyie kui, e e xa dugi fanyie ba e ma, e fa sunnun dugi ragoro e ma,

alako e xa dɔxɔ wo sɛɛti ma bɔxi ma yaragaaxui kui. ¹⁷ E sunnun suuki nde xabuma nɛ wo xun ma, naxan a falama,

Wo xa fe xun bara rakana,
wo tan taa senbɛma kunkui rapɛrɛɛ.

Wo senbɛ nu gbo baa ma,
birin nu gaaxuma wo ya ra.

¹⁸ Kɔnɔ yakɔsi si naxee sabatixi baa dɛ ra,
e bara gaaxu a fanyi ra wo xa gbaloe xa fe ra.»»

¹⁹ «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxɛ,
<N na wo xa taa kana, mixi yo mu lu naa sɔnɔn,
baa ye fa din na yire ma, ²⁰ na luma nɛ alɔ
mixi dangixi naxee bara siga aligiyama. N wo
nɔxunma nɛ bɔxi bun ma, wo mu gbilen dunija
ma sɔnɔn. ²¹ N wo rapɔnma nɛ yi gbaloe kui feo.
Mixi naxan wo fenma, a mu wo toma sɔnɔn. Wo
Marigi Alatala xui nan na ki.»»

27

Sunnun suuki Tire bɛ

¹ Alatala naxa a masen n bɛ, a naxɛ,
² «Adamadi, sunnun suuki ba Tire bɛ. ³ I xa
a fala yi bɔnsɔɛ bɛ, naxan sabatixi baa dɛ ra,
naxan yuleya raba dunija birin, <Alatala yi nan
masenxi:

Wo tan Tire, wo naxɛ wo tofan dangi birin na.

⁴ Wo senbɛ nu gbo baa ma,
wo xa kunkui yailanyie nu walima a fanyi ra.

⁵ E nu sipirɛ wuri rawalima kelife Seniri bɔxi ma,
e nu sɛdiri wuri rawali kelife Liban bɛla ra.

⁶ E nu konde wuri yailan laala ra naxan kelixi
Basan.

E nu santali wuri rawali kelife Sipiri bɔxi ma
kunkui raxunmase ra,
e fa gɛmɛ tofanyie raso na wuri kui.

⁷ I xa bela yailanxi tasɔxɔɛ tofanyi nan na kelife
Misira.

Dugi gbɛtɛɛ fan nu gbakuma wo xa kunkuie ra
naxee findixi garɛ dugi ra kelife Elisaha bɔxi ma.

⁸ Sidɔnkae nun Arawadakaɛ nan nu na wo xa
laalabae ra,

Tirekae nan nu na wo xa kunkui rapɛrɛɛ ra.

⁹ Gebalikae nan nu na wo xa kunkui yailanyie ra.

Kunkuie nu fama wo yire kelife dunɪpa birin ma
yuleya rabade.»»

¹⁰ «Perisekae, Lidikae, nun Putikae nan nu na
wo xa sɔɔri galie ra,

e xa geresosee nun e xa makantasee nu gbakuma
wo xɔnyi nɛ.

Na birin findixi xili fanyi nan na wo bɛ.

¹¹ Arawada nun Helexi sɔɔrie nan nu wo xa tɛtɛ
makantama,

Gamadikae nan nu mɛɛnima wo xa yire makan-
taxie ma,

e xa geresosee nun e xa makantasee nu gbakuma
wo xɔnyi nɛ.

Na birin findixi xili fanyi nan na wo bɛ.»

¹² Tarasisikae nu gbeti, wure, yɔxui, nun
sunbui nan masarama wo xa yirabasee ra.

¹³ Girekikae, Tubalikae, nun Mesekikae nu
konyie nun wure gbeeli nan masarama wo xa
yirabasee ra.

¹⁴ Togaramakae nu soe nun sofale mɔɔli birin
nan masarama wo xa yirabasee ra.

¹⁵ Dedankae nu sare soma wo xonyi sili jinyie nun wuri fanyi nan na.

¹⁶ Wo tan nun Aramikae nu yuleya rabama wo bore tagi. E nu geme tofanyi, gare dugi, dugi rawalixi, dugi masoxoxie, baa bun ma geme, nun geme tofanyi gbeelie nan masarama wo xa yirabasee ra.

¹⁷ Yudakae nun Isirayilakae nu mengi nun fundenyi maniye naxee kelixi Miniti boxi ma, donse joxunmee, kumi, ture, nun seri nan masarama wo xa yirabasee ra.

¹⁸ Damasikae nu fama weni nan na kelife Xelebon nun yexee xabe kelife Saxaru, e nu e masarama wo xa yirabasee ra.

¹⁹ Danakae nun Yawanikae naxee kelixi Usali, e nu wure, kasiya wuri, nun seri nan masarama wo xa yirabasee ra.

²⁰ Dedankae nu fama soe maxiri dugie nan na.

²¹ Arabikae nun Kedari mangee nu yuleya rabama wo xonyi yexeee, si kontonyie, nun sie nan na. ²² Seeba nun Rama yulee nu se xiri joxunme, geme tofanyie, nun xema nan masarama wo xa yirabasee ra.

²³ «Xaranikae, Kannekae, Edenkae, Seebakae, Asiriyakae, nun Kilimadakae birin nu yuleya rabama wo xonyi ne. ²⁴ E nu fama dugi tofanyie, gare dugie, dugi tasoxoe, nun dugi masoxoxie mooli birin nan na.»

²⁵ «Tarasisi kunkuie nan wo xa yuleya see maxaninma wo be.

Wo xa kote gbo naxan jereba baa ma.

²⁶ Wo xa laala bae wo xaninma yire makuye baa ma,

kɔnɔ foye naxan kelima sogetede mabiri, a wo madulama nɛ baa ma.

27 Wo xa naafuli, wo xa yuleya see, wo xa yirabasee,

wo xa kunkui ragie, wo xa kunkui yailanyie, wo xa soorie, wo xa yulee,

mixi birin naxee na wo xa kunkuie kui, e madulama nɛ na gbaloe lɔxɔɛ.

28 Kunkui rapɛɛɛ gbelegbele xui mɛma nɛ kelife baa dɛ ra.

29 Laala bae, kunkui rapɛɛɛ birin tima baa dɛ ra na fe ma.

30 E wama, e xa sunnunyi xui ratema wo xa gbaloe xa fe ra,

e xube so e xunyie ma wo xa jɔn fe tɛmɛi.

31 E e xunyie bima nɛ sunnunyi kui, e sunnun dugie ragoro e ma.

E wa e xui itexi ra, e bojɛ tɔɔroma nɛ ki fanyi ra.»

32 «Na birin kui e sunnun suuki nde bama nɛ wo bɛ, a falafe ra,

<Si mundun jɔnma yi ki alo Tire jɔnxi ki naxɛ?>

33 Wo xa yuleya kote to jɛɛɛma baa ma,

jamanɛ nu jɛlɛxinma nɛ wo xa yirabasee ra.

Wo xa naafuli nun wo harige nan nu a niyama dunija mangɛɛ xa bannaya sɔtɔ.

34 Kɔnɔ yakɔsi baa tan bara wo xun nakana,

a bara wo xa kote nun wo xa mixie don gbiki.

35 Mixi naxee sabatixi baa dɛ, e bara gaaxu,

hali mangɛɛ dɛ bara ixara.

36 Yule naxee na dunija,

e birin bara kaaba wo xa gbaloe xa fe ra.

Wo xa fe bara jɔn kerenyi ra.»

28

Masenyi Tire mange nun Sidon be

¹ Alatala naxa a masen n be, a naxe,
² «Adamadi, a fala Tire mange be, <I Marigi Alatala yi nan masenxi:

I bara la i yete ra a falafe ra, «Ala nan n tan na!
 N doxoxi alae xa kibanyi nan kui baa de ra!»

Kono i mu findixi ala yo ra,
 hali i to a manoxunxi a i xaxili luxi ne alo Ala
 gbe.

Ibunadama tun nan na i ra.

³ I joxo a ma a i xaxili fan dangi Annabi Daniyeli
 gbe ra?

I gundo fe birin kolon?

⁴ I xa xaxilimaya bara a niya i xa bannaya soto,
 xema nun gbeti gboxi i xa naafuli ya ma.

⁵ I fata yuleya rabade.

Na bara findi bannaya ra i be,
 kono a man bara a niya i xa findi yete igboe ra.»

⁶ «Na fe ma, i Marigi Alatala yi nan masenxi:

I joxo a ma i xaxili luxi ne alo Ala gbe,

⁷ n i yaxui kobie radinma ne i ma,

alako e xa e xa santidegemae ba e tee kui,
 e xa wo xa tofanyi nun wo xaxilimaya ragoro,
 i xa fe fanyi xun fa rakana.

⁸ E i madulama ne baa ma, i fa faxe xoxoxe soto,
 i goro aligiyama.

⁹ I fama ne a falade faxetie ya i, <Ala na n na>?
 Mixi nan tun na i ra naxan faxama mixie belexe
 ra.

¹⁰ I faxama ne yaagi kui alo bilakore.

I Marigi Alatala xui nan nan ki.»

11 Alatala naxa a masen n be, a naxe,
 12 «Adamadi, sunnun suuki nde ba Tire mange
 be, a falafe ra,

«I Marigi Alatala yi nan masenxi:

I nu kamalixi xaxilimaya nun tofanyi nan na.

13 A nu luxi ne alo i sabatixi Ala xa yire fanyi nan
 kui naxan xili Eden boxi.

Geme tofanyi naxee sare gbo e nu na i yi ra.

E xili nu falama: sariduwani, topasi, diya-
 man, kirosolite, onixi, yasape, safiri,
 esikaribukulu, nun emerode.

Nee nu saxi xema raxunmasee nan tagi, e findi
 xurunde, belexerasoe, nun konmagoree
 ra.

Ala na nan birin rafalaxi i be i daa temui.

14 N to i ti mange ra, n maleke senbe so i yi ra.

I nu perema te nan tagi n ma geya fari.

15 I nu seniye n kabi i daa loxe,

kononinxintareya bara i suxu.

16 I xa yuleya xa gboe bara i findi yunubitoe
 paaxi ra.

Na kui n naxa i keru Ala xa geya fari,

n naxa maleke senbe ba i yi.

17 I xa tofanyi nan a niya i xa findi yete igboe ra.

I xa fe kolonyi nan a niya i xun xa rakana.

Na kui n naxa i xa fe magoro boxi ma alako
 mangee xa i to.

18 I xa yunubie nun i xa tinxintareya i xa yuleya
 kui,

na bara i xa salidee findi yire seniye ntaree ra.

N bara te ramini i xili ma naxan i xun nakanama,
 n bara i findi xube ra paama ya xori.

19 Mange naxee nu i kolon,

e birin bara makaaba i xa gbaloe xa fe ra.
I xa fe bara ñon kerenyi ra.»»

²⁰ Alatala naxa a masen n be, a naxe,

²¹ «Adamadi, i xa ti Sidon kanke, i xa masenyi ti
a be n xili ra, a falafe ra,

²² <Wo Marigi Alatala yi nan masenxi:

N bara keli i xili ma Sidon!

N na n ma ñore masenma ne wo tagi.

N na wo ñaxankata, mixie a kolonma ne a n tan
nan na Alatala ra.

Na loxo e n na n ma seniyenyi masenma ne wo
ya ma.

²³ N wuganyi radinma ne wo ma, mixi gbegbe xa
fafa taa kui.

N santidegema rawalima ne wo xili ma, mixi
gbegbe xa sonto yire birin.

Na kui mixie a kolonma ne a n tan nan na Alatala
ra.»»

²⁴ «Na temui wo mu luma alo tunbee Isirayila
bonsoe seeti ma sonon, e fa a kolon a n tan nan
na e Marigi Alatala ra.»

²⁵ Alatala naxa a masen n be, a naxe, «N
na ge Isirayila bonsoe birin tongode pamanee
tagi e rayensenxi dennaxe, n na n ma seniyenyi
masenma ne e be pamanee ya xori. Na temui
e sabatima ne fa e xa boxi ma, n naxan fixi n
ma konyi Yaxuba ma. ²⁶ E luma ne naa xaxilisa
kui, e banxie ti, e sansie si. E doxo naa xaxilisa
kui, n na e doxo booree ñaxankatama temui naxe,
naxee nu bara e tooro ki fanyi ra. Na temui, e a
kolonma ne a n tan nan e Marigi Alatala ra.»

29

Misira xa naxankate

¹ A ɲe fu nde, kike fu, xi fu nun firin nde ra, Alatala naxa a masen n be, a naxe, ² «Adamadi, i xa n ma masenyi ti Misira mange nun a xa ɲama be. ³ A fala a be, <Alatala yi nan masenxi: N bara keli i xili ma, i tan Misira Firawuna, naxan luxi alo soɲe magaaxuxi xure senkinse ma.

I naxe, «N bara Nili xure daa n yete be.»

⁴ Kɔnɔ n kɔnyi belebele sɔtima ne i banganyie kui,

n a niyama ne yexe xa boni i xalee ma, n fa i rate xure kui, i tan nun na yexe birin na.

⁵ N i luma gbengberenyi nan ma, i tan nun na yexe birin.

Wo luma naa, mixi yo mu wo makɔma.

Wo findima donse nan na wulai subee nun xɔnie be.

⁶ Na temui Misirakae birin a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.»

«Wo bara lu alo kale Isirayila bɔnsɔe naxan suxu mali se ra,

⁷ kɔnɔ wo fa ibɔɔ a belexe kui, wo a tunki sɔxɔ. E to e xaxili ti wo ra, wo e yanfa ne, e fa lu tɔɔre kui.

⁸ Wo Marigi Alatala yi nan masenxi:

N fama ne santidegema ra wo xa mixie nun wo xa xuruse faxafe ra.

⁹ Misira bɔxi na findi yire maxaraxi ra naxan nabɛɲinxi,

e a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.»

«Wo to a fala, <N bara Nili xure daa n yete be,>
¹⁰ n kelima ne wo xili ma nun wo xa xuree xili
 ma.

N Misira bōxi raxarama ne, n a rabejin,
 kelife Migidoli ma, han a sa dōxō Asuwan ra, han
 Kusi naaninyi ra.

¹¹ Mixie mu dangima naa, subee mu dangima
 naa.

Mixi yo mu sabatima naa han je tongo naani.

¹² N Misira bōxi rabejinma alo yire gbeteē,
 n a xa taae xun nakanama ne alo taa gbeteē.

N Misirakae rayensenma ne dunija yire birin.»

¹³ Kōnō wo Marigi Alatala man yi nan masenxi:
 «Ne tongo naani dangi xanbi, n man Misirakae
 malanma ne, kelife pamanee ma n e rayensen
 dennaxe. ¹⁴ N e ragbilenma ne e xōnyi Patirosi
 mabiri kelife konyiya kui. N e luma ne e xa e yete
 yamari, kōnō e xa mangeya mu senbe gbegbe
 sotoma. ¹⁵ E mu e xunyi itema bōxi gbeteē yo xun
 ma sōnōn. N e magoroma ne, alako e naxa nō
 pamanee ra. ¹⁶ E mu limaniya fima Isirayila ma
 sōnōn. Isirayila na Misira fe maḥoxun, e ratuma
 e xa yunubie nan tun ma, e to e xaxili ti e ra. Na
 tēmui, e a kolonma ne a n tan nan na e Marigi
 Alatala ra.»

¹⁷ A je mōxōpen nde, kike singe, xi singe ra,
 Alatala naxa masen n be, a naxe, ¹⁸ «Adamadi,
 Babilōn mangē Nebukadansari nun a xa sōorie
 bara kata Tire ragorode, kōnō e mu nō a ra
 fefe ma. E tōōrō ne tun, e mu naafuli yo soto
 na kui. ¹⁹ Na nan a ra, wo Marigi Alatala yi
 nan masenxi: N Misira bōxi tan fima ne Babilōn
 mangē Nebukadansari ma, a xa e xa naafuli birin

xanin a xa soori gali sare ra. ²⁰ N na birin fima ne a ma, barima a tan nun a xa soorie na nan nabaxi n tan be. Wo Marigi Alatala xui nan na ki. ²¹ Na loxoε, n Isirayila bonsoε senbe gboma ne, n i xεema masenyi tide e be. Na temui, e a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.»

30

Sunnun suuki Misira be

¹ Alatala naxa a masen n be, a naxe,
² «Adamadi, i xa yi masenyi ti n xili ra: <Wo Marigi Alatala yi nan masenxi:

Wo gbelegbele! Gbaloe loxoε bara fa!

³ Alatala xa loxoε bara makore,
 dimi bara fa gbaloe loxoε ra jamanee be.

⁴ Santidegema fama ne Misira xili ma,
 toore dinma ne Kusikae ra.
 Misirakae faxama ne, e xa naafuli xanin, e xa tetee bira.»

⁵ Kusi, Puti, Ludu, Arabu, Libiya, nun Ala xa jama a saate tongoxi naxan be, e birin faxama ne santidegema ra a nun Misira.

⁶ «Alatala yi nan masenxi:
 <Misira malimae birama ne,
 a yete senbe jonma ne, a nu laxi naxan na.
 Kelife Migidoli, han Asuwan, e faxama ne santidegema ra.

Wo Marigi Alatala xui nan na ki.»

⁷ «N Misira boxi rabejinma ne alo yire gbeteε,
 n a xa taaε xun nakana alo taa gbeteε.

⁸ N na te so Misira ra, n na no e malimae ra,
 e a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.»

9 «Na lɔxɔɛ, n xɛɛraɛ xɛɛma nɛ kunkuie kui, e xa Kusikae magaaxu, alako a xa bira n fɔxɔ ra. Kɔntɔfli dusuma nɛ e xun na Misirakae xa gbaloe lɔxɔɛ naxan fafe, a mu kanama.»

10 «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi:

⟨N Misira xa pama wuyaxi sɔntɔma nɛ Babilɔn mange Nebukadansari senbe ra.

11 A tan nun a xa sɔɔri gali, naxan magaaxuxi sɔɔri gali birin be,

n e fama nɛ na bɔxi xun nakanade.

E Misirakae faxama nɛ santidegema ra,

e bɔxi rafema nɛ na binbie ra.

12 N Nili xure xɔrima nɛ,

n a bɔxi mati mixi paaxie ma,

naxee a niya na bɔxi birin xun xa rakana.

Alatala xui nan na ki.»

13 «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi:

N wo xa kuyee kanama nɛ,

n wo xa kuyee rapɔnma nɛ Nofi taa kui.

Mange yo mu luma Misira bɔxi ma sɔnɔn.

N gaaxui luma nɛ na bɔxi birin ma.

14 N Patirosi xun nakanama nɛ,

n tɛ din Sowan na,

n Tebese paxankata.

15 N na n ma xɔnɛ raminima nɛ Sini ma, Misira senbe na dennaxe,

n Tebese xa pama birin sɔntɔ.

16 N tɛ soma nɛ Misira ra,

n Sini raserɛn tɔɔre kui,

n Tebese xun nakana,

n Nofi so a yaxuie yi ra.

17 Oni nun Pi Bɛseti sɔɔrie birin faxama nɛ santidegema ra,

taakae xaninma ne konyiya kui.

¹⁸ Tapanxesi bira ləxəe xərxəma ne Misira be, barima na temui, a senbe nənma ne, a senbe a nu laxi naxan na.

¹⁹ N Misira naxankatama ne,

e fa a kolon a n tan nan Alatala ra.»

²⁰ A ne fu nun keren nde, kike singe, xi solofere nde ra, Alatala naxa a masen n be, a naxe,

²¹ «Adamadi, n bara Misira Firawuna belexe gira. A mu maxirima, seri mu sama a ma, sese mu rabama a yalanfe ra, a fa no santidegema tongode. ²² Wo Marigi Alatala yi nan masenxi:

N fafe Misira Firawuna xili ma, n xa a belexe firinyie gira, a belexe fanyi nun a belexe kanaxi, alako a xa santidegema lu naa abadan. ²³ N

Misirakae rayensenma ne dunija birin ma. ²⁴ N na n ma santidegema soma ne Babilon mange yi, n senbe fi a ma, kono n Firawuna belexee

girama ne, a nuunu a ya i alo mixi naxan na faxafe. ²⁵ N senbe fima ne Babilon mange ma, kono n Firawuna tan belexee igoro. N na n

ma santidegema sa Babilon mange belexe temui naxe, a naxa a ite Misira xili ma, e a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra. ²⁶ N Misirakae

rayensenma ne dunija birin ma. Na temui, e a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.»

31

Taali woyenyi Misira xa fe ra

¹ A ne fu nun keren nde, kike saxan, xi singe ra, Alatala naxa a masen n be, a naxe, ² «Adamadi, a fala Misira Firawuna nun a xa jama be, <Wo maniyε na minden?

³ Asiriya boxi nu luxi ne alo sediri wuri bili nde
naxan nu na Liban wondi.

A salonyie nu tofan, a niini gbo, a ite dangi wuri
birin na.

⁴ Tunde ye nu bara a ramo,
ye naxan na boxi bun, na nu bara a rakuya.

A nu ye radinma a sankee ma,
a fa ye xanin fotonyi birin kui.

⁵ Na nan a niya, a tan nu ite na fotonyi wuri bilie
birin be,

a salonyie nu bara wuya,
e nu fa kuya ra na ye saabui ra.

⁶ Xonie nu e xelae sama a salonyie ma,
burunyi subee nu di barima a niini bun ma,
pamanee nu sabatixi a seeti ma.

⁷ A nu tofan a xa xungbe xa fe ra,
a salonyie nu kuya han, a sanke nu birixi boxi
bun ma pon ye fenfe ra.

⁸ Sediri bili naxee nu na Ala xa boxi ma Eden
mabiri,

nee mu a xa kuye soto.

A salonyie nu kuya Sipiri salonyie be, e kuya
wuri mooli birin be.

A tofanyi maniye yo mu nu na Ala xa boxi ma.

⁹ N tan nan a ratofan, n tan na a salonyie wuya,
dangife wuri bili birin na Ala xa boxi ma Eden
mabiri.»

¹⁰ «Na nan a to, wo Marigi Alatala naxa yi
masen: A to nu ite dangi wuri birin na, yete
igbona fa lu a bone kui, ¹¹ n a saxi pamanee xa
mangee sagoe na nan ma, e xa a paxankata a
xa paaxupa bere ra. N to a bejin, ¹² mangee nde
naxan kobi a birin be, a bara a fon, a fa a lu naa.
A salonyie bara bira geyae fari nun gulunbae kui.

A salonyi giraxie nu na boxi birin ma. Namanee naxa keli a niini bun ma. ¹³ Xonie nun burunyi subee gbansan nan nu luxi a salonyie tagi. ¹⁴ Na kui, a mu lanma wuri yo xa kuya na ki dangi wuri birin na. Wuri naxee ye soto a fanyi ra, a mu lan e xa na kuyeya li. Seriyε ki ma, e xa faxa alo ibunadama naxan sigama aligiyama.»

¹⁵ «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: A faxa loxoe naxe, n a jon fe raba ne ye birin na, ye fa xori. N naxa dimi rasin Liban ma a xa fe ra, fotonyi naxa xara. ¹⁶ N naxa jamanee ragaaxu a bira xui ma, n to a faxa alo mixi naxee faxaxi sigama aligiyama. Na temui Eden wuri bilie birin, naxee fan Liban wuri bilie birin be, naxee ye soto a fanyi ra, nee naxa raxara. ¹⁷ Mixi naxee nu sabatixi na wuri xungbe niini bun ma, e nun naxee nu saataxi, e fan naxa siga aligiyama, e fa mixie li e nu bara naxee faxa santidegema ra.»

¹⁸ «Eden wuri mundun maniyama wo xa tofanyi nun wo xa senbe ra? Hali wo tan goro aligiyama, wo fa lu sunnatatee ya ma naxee faxama santidegema ra. Na birin misaalixi Misira mange Firawuna nun a xa soori gali nan na. Wo Marigi Alatala xui nan na ki.»

32

Sunnun suuki Firawuna be

¹ A je fu nun firin nde, kike fu nun firin, xi singe ra, Alatala naxa a masen n be, a naxe,
² «Adamadi suuki nde sa Misira mange Firawuna be, a falafe ra:

«I luxi ne alo yete jamanee tagi,
 alo yexe magaaxuxi baa ma,

naxan ye imaxama a beɛ ra han a dunda.

³ I Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxɛ:

N na n ma yeɛ dusuma nɛ i xun na,
gali fa i bɛndun n ma.

⁴ N i ratema nɛ xare ma,
n i woli fili ma, xɔnie nun burunyi subee luga i
ra.

⁵ N i sube sama nɛ geyae fari,
i xuntunyie lu gulunbae kui,

⁶ bɔxi bunda i wuli ra han geyae fari,
i sube to folee kui.

⁷ N na i xun nakana,
n koore makotoma nɛ, n tunbuie xa yanbɛ ba.
N soge makotoma nɛ nuxui ra, kike fan mu
yanbama.

⁸ N yanbasee birin makotoma nɛ i xa fe ra,
n dimi rasin i xa bɔxi ma.

I Marigi Alatala xui nan nan ki.»»

⁹ «N na i xa kanari masen pamanɛɛ ma,
n pama gbegbe raxɔnɔma nɛ i xili ma,
i mu naxee kolon.

¹⁰ N na n ma santidegema ba a tɛɛ kui,
n si gbegbe raterennama nɛ i xa fe ra,
e xa mangɛɛ fa gaaxu.

E na i xa bire to,
e birin gaaxuma nɛ e yetɛ xa fe ra.

¹¹ E Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxɛ:
Babilon mangɛ xa santidegema i lima nɛ.

¹² N i xa sɔori galie ragoroma nɛ jalamae xa
santidegema ra,

jalamae naxee jaaxu sɔorie birin bɛ.
E Misirakae xa yetɛ igboɲa kanama nɛ,
e e xa sɔori galie sɔnto.

¹³ N i xa xurusee faxama ne Nili xure de ra. Mixi yo, xuruse yo, sese mu lu na ye dunda ra.

¹⁴ N na ye raxarama ne, a xeε alo ture. I Marigi Alatala xui nan na ki.»

¹⁵ «N na Misira boxi findi yire maxaraxi ra, n na a harige birin ba naa, n na a xa mixie birin faxes, na temui, e a kolonma ne a n tan nan na e Marigi Alatala ra.»

¹⁶ «Sunnun suuki nan na ki, pamanee fama naxan bade Misira nun a xa soori galie be. Wo Marigi Alatala xui nan na ki.»

¹⁷ A ne fu nun firin nde, kike fu nun firin, xi fu nun suuli nde ra, Alatala naxa a masen n be, a naxe, ¹⁸ «Adamadi, wa xui rate Misira xa soori galie nun pamanee xa fe ra, naxee birin sigama aligiyama. ¹⁹ A fala e be, «Wo tan xa fe dangi wo booree ra? Wo faxama ne, wo nun sunnatatee ragata yire keren.» ²⁰ Misira nun a xa soori galie faxama santidegema nan saabui ra. ²¹ E pamanee mange palamae lima ne aligiyama, naxee a falama Misira xa fe ra, «E fan bara siga aligiyama, e fa lu sunnatatee fe ma naxee man faxaxi santidegema ra.»»

²² «Asiriya nun a xa soori gali birin na menni gaburie tagi, a xa mixie birin naxee faxaxi santidegema ra. ²³ Asiriyakae ragataxi aligiyama, e xa soori galie saxi e seeti ma, e tan naxee birin gbaloe radin dunija ma e xa santidegema saabui ra.»

²⁴ «Elama nun a xa soori galie fan na e xa gaburie seeti ma. E fan faxaxi santidegema nan

na, e tan naxee gbaloe radin dunija ma, e fan sama ne sunnatatee seeti ma aligiyama, yaagi na e foxo ra. ²⁵ A tan nun a xa soori galie birin saxi mixi faxaxie ya ma menni, e gaburie a rabilinxi. Na sunnatatee birin faxaxi santidegema nan na. E to gbaloe radin dunija ma, e fan sigama ne aligiyama yaagi kui, e fa lu mixi faxaxie ya ma.»

²⁶ «Meseki nun Tubali xa soori galie fan na naa gaburie kui. Na sunnatatee birin faxaxi santidegema nan na, barima e nu gbaloe radinma dunija ma. ²⁷ E mu saxi soori sunnatate gbete fe ma, naxee sigaxi aligiyama e xa geresosee ra, e xa santidegema saxi e xunyi bun ma? E xa yunubi sare bara gbilen e xorie ma gbaloe xa fe ra, e naxan nabaxi dunija ma.»

²⁸ «Misira mangɛ Firawuna fan birama ne, a fa sa sunnatatee ya ma naxee faxaxi santidegema ra.»

²⁹ «Edon xa mangɛ nun a xa kuntigie fan na naa. Hali e senbe nu gbo, yakosi e saxi sunnatatee ya ma naxee faxaxi santidegema ra.»

³⁰ «Mangɛ naxee kelixi koola mabiri ra, nun Sidonkae fan na naa. Hali e senbe nu gbo, e fa gbaloe raba dunija ma, e fan saxi sunnatatee ya ma naxee faxaxi santidegema ra. Na yaagi na e xun ma aligiyama.»

³¹ «Misira xa Firawuna nun a xa soori galie nee toma ne, e fa madundu e xa soorie xa fe ra naxee faxaxi santidegema ra. Wo Marigi Alatala xui nan na ki. ³² Hali n to a lu a gbaloe raba dunija ma, Firawuna nun a xa soori galie sama ne sunnatatee fe ma naxee faxaxi santidegema ra. Wo Marigi Alatala xui nan na ki.»

33

Makantama

¹ Alatala naxa a masen n be, a naxe,
² «Adamadi, a fala i ngaxakerenyie be, <N na fa santidegema ra wo xa boxi xili ma, na a lima ne wo jan bara mixi nde sugandi taa makantama ra. ³ Xa na taa makantama yaxuie to fa ra, a lanma a xa sara fe jama rakolonfe ra. ⁴ Xa a na raba, kono mixi nde fa a bote raba na marakolonyi xui ma, a fa faxa gere kui, a bara na faxe ragiri a yete ma. ⁵ A to sara fe xui me, kono a fa a bote raba, a nii kote na a yete nan xun ma. Kono mixi naxan na marakolonyi me, a fa a suxu soobe ra, na kanyi a nii rakisima ne. ⁶ Kono xa taa makantama yaxuie to fa ra, a mu sara fe a xa mixie rakolon, na temui mixi naxan faxama na gere kui, hali e xa yunubie bara a niya e xa sonto, n e nii kote sama taa makantama nan xun ma.»

⁷ «Adamadi, n bara i sugandi taa makantama ra Isirayila bonsoe be. I xa i tuli mati n ma masenyi ra, i fa e rakolon a ra n tan xili ra. ⁸ N na a fala mixi kobi be a faxama ne, xa i mu a rakolon a xa gbilen a xa kira kobi foxo ra, na mixi jaaxi faxama ne a xa yunubi xa fe ra, kono n na nii kote sama i tan xun ma. ⁹ Kono xa i a rakolon a xa gbilen a xa kira kobi foxo ra, a fa lu a mu tin na ra, a faxama a xa yunubi xa fe nan na, kono i tan bara i nii rakisi.»

¹⁰ «Adamadi, a fala Isirayila bonsoe be, i naxe, <Wo yete a falama, wo wo xa murute nun wo xa yunubie kolon wo bope kui. Wo wama a kolonfe ne wo kisi sotoma ki naxe. ¹¹ Wo Marigi Alatala

naxe, «N bara n kali n yete ra, n mu wama mixi kobi xa faxa, n wama ne a xa gbilen a xa kira kobi nan foxo ra, a xa kisi. Yandi, wo xa gbilen wo xa kira kobie foxo ra. Isirayila bonsoe, wo buma faxe kira xon ma munfe ra?»»

¹² «Adamadi, a fala i ngaxakerenyie be, «Tinxintoe xa tinxinyi mu a rakisima a na muruta loxoe naxe. Mixi tinxintare xa tinxintareya mu a raloea a na gbilen a xa kira kobi foxo ra loxoe naxe. Tinxintoe mu a yete rakisima a xa tinxinyi dangixi saabui ra, xa a bira fe kobi foxo ra. ¹³ N na a masen tinxintoe nde be a kisima ne, konoo a fa la a xa tinxinyi dangixi ra, a so fe kobi rabafe, a xa tinxinyi luma ne a ma fu. Yakosi a faxama ne a xa fe kobi xa fe ra. ¹⁴ N na a masen mixi kobi nde be a mu kisima, konoo a fa gbilen a xa yunubi foxo ra, a so fe tinxinxie rabafe, ¹⁵ alo seeke ragbilenfe donima ma, se mujaxi ragbilenfe a kanyi ma, jerefe seriye kui, gbilenfe fe kobi foxo ra, na temui a kisima ne, a mu faxama. ¹⁶ A yunubi naxan birin naba temui dangixi, na birin xafarima ne. Xa a bara jere seriye nun tinxinyi ra, a kisima ne.»»

¹⁷ «I ngaxakerenyie a falama, «Marigi mu tinxin.» Konoo n xa a fala i be, e tan nan mu tinxin. ¹⁸ Xa tinxintoe a kobe so a xa tinxinyi ra, a so tinxintareya rabafe, a faxama ne. ¹⁹ Xa mixi tinxintare gbilen a xa fe kobie foxo ra, a so fe tinxinxie rabafe, a kisima ne na saabui ra. ²⁰ N xa a fala e be, «Isirayila bonsoe naxe n mu tinxin, konoo n fama ne wo tan makiitide, kankan xa a jere ki sare fi.»»

²¹ A je fu nun firin nde ra, kike fu, xi fu nun

suuli nde ra muxu xa konyiya kui, mixi nde kelife gere yire, a naxa fa, a fala n be, a e bara Darisalamu suxu. ²² Na koe ra beenun na mixi xa fa, Alatala nu bara a belexe sa n de ma, a n nenyi rafulun alako n xa no woyende, n naxa lu boboya kui sonon.

²³ Na temui Alatala naxa a masen n be, a naxe, ²⁴ «Adamadi, pama donxoe naxee sabatixi Darisalamu kanaxi tagi, nee na a falafe, <Ibura-hima naxa no yi boxi sotode a keren. Won tan naxan findixi pama ra, Ala tondima yi boxi fide won ma?» ²⁵ Na kui a lanma i xa a fala e be, <Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: Wo to sube donma wuli na a kui, wo to kuye batuma, wo to faxe tima, a lanma yi boxi xa findi wo gbe ra? ²⁶ Wo laxi wo xa santidegema gbansan nan na, wo fe paaxie rabama temui birin, wo yene rabama wo doxoore xa gine ra. Hali wo to na birin nabama, wo wama ne yi boxi man xa findi wo gbe ra?»

²⁷ «A fala e be, <Wo Marigi Ala yi nan masenxi: N bara n kali n yete ra, naxee luxi Darisalamu kanaxi tagi, nee faxama ne santidegema ra. Mixi naxee luxi wulai, burunyi subee nee faxama ne. Mixi naxee e noxunxi geya fari gemse longori ra, nee faxama ne wuganyi ra. ²⁸ N na boxi findima ne yire maxaraxi ra, n yete igboe xa fe xun nakana, n a niyama ne si gbete mixie mu dangi Isirayila geyae ra. ²⁹ N na na boxi kana e xa fe paaxie xa fe ra, e a kolonma ne a n tan nan Alatala ra.»

³⁰ «Adamadi, i tan to a ra, i ngaxakerenyie na a makoyikoyife e xonyi a falafe ra, <Wo fa, wo fa

wo tuli mati. Alatala na masenyi mundun tife yi ki?» ³¹ N ma ꝓama fama ne i yire, e e tuli mati i xa masenyi ra, kɔnɔ e mu a rabatuma feo. E a falama e wama n ma fe xɔn, kɔnɔ e bɔɓe biraxi naafuli tinxintare nan fɔxɔ ra. ³² I luxi ne e be alo sigisa xui ꝓɔxunme, naxan fe fanyie falama. E i xa masenyi mema, kɔnɔ e mu tinma birade a fɔxɔ ra.»

³³ «N ma masenyi birin na kamali nɔndi ki ma tɛmui naxe, e a kolonma ne a namijɔnme nde nu na e ya ma.»

34

Xurusee nun a demadonyi xa taali

¹ Alatala naxa a masen n be, a naxe,
² «Adamadi, i xa n ma masenyi ti Isirayila yareratie be naxee luxi alo xuruse demadonyie, a falafe ra, <Wo Marigi Ala yi nan masenxi: Naxankate na wo be, wo tan Isirayila xuruse demadonyie. Wo wo ꝓɔxɔ sama wo yete nan tun xɔn ma. Xuruse demadonyi mu lanma xe a xa xurusee makanta? ³ Wo xurusee xipe minma, wo e xabe yailanma dugi ra, wo e sube donma, kɔnɔ wo mu wo ꝓɔxɔ sama e xɔn ma. ⁴ Wo mu xuruse senbetare ralimaniyama, wo mu xuruse furaxi dandanma, wo mu xuruse maxɔnɔxi maxirima seri ra. Wo mu xuruse lɔexie fenma, e xa gbilen gɔɔre kui. Wo e yamarima nɔe xɔɔxɔe nan tun na. ⁵ E yensenxi, barima xuruse demadonyi mu nu na e fɔxɔ ra. Na kui wulai sube bara ndee ibɔɔ. ⁶ N ma xuruse gali bara yensen ye geya itexie ma, e lɔe dunija birin ma, kɔnɔ mixi yo mu mini e fende.»»

⁷ «Xuruse demadonyie, wo wo tuli mati Alatala xa masenyi ra: ⁸ N tan wo Marigi Alatala, n bara n kali n yete ra, wo to n ma xurusee rabejin, e findi wulai subee xa baloe ra, wo to mu wo ɲɔxɔ saxi e xɔn ma, wo mɛɛni wo yete gbansan ma, ⁹ wo tan xuruse demadonyie xa wo tuli mati Alatala xa kiiti ra. ¹⁰ Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: N fafe na xuruse demadonyie nan xili ma, e xa n sare fi gɔɔre xa fe ra. N e bama ne xuruse demadonyi wali kui, alako e naxa na raba e yete xa geeni gbansan ma. N na n ma xurusee ratangama ne e ma, alako e naxa n ma xurusee tɔɔɔ.»

¹¹ «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: N tan yati sigama ne n ma xurusee fende, ¹² alo xuruse demadonyi a rabama a xa xuruse rayensenxie be ki naxe. N e ragbilenma ne yire birin e loxi dennaxe na loxɔe. ¹³ N e raminima ne pamanee birin longori ra, n e xanin e xɔnyi. N mɛɛnima ne e ma e xa geyae fari nun e xa gulunbae kui, e xa lu e yete xa boxi ma. ¹⁴ N e de madonma ne fiili fanyie ma Isirayila geyae fari. Mɛnni e e malabuma ne yire fanyi ma, e balo Isirayila geyae fari. ¹⁵ N tan nan yati n ma xurusee de madonma, n malabui fima e ma. Wo Marigi Alatala xui nan nan ki. ¹⁶ N xuruse loxi fenma ne, n xuruse maxɔnɔxi dandanma ne, n xuruse senbetare ralimaniyama ne. Kɔnɔ xuruse naxee bara xungbo, naxee bara no booree ra, n nee tan faxama ne kiiti tinxinxi ra.»

¹⁷ «Wo tan n ma xurusee, wo Marigi Alatala yi nan masenxi: N kiiti sama ne xurusee tagi, yexee kontonyie nun sikotee tagi. ¹⁸ Wo na sexe

fanyi don fili ma, na mu wo wasama, fo wo xa a dɔnxɔɛ fan iboron? Wo na ye tinsexi min, na mu wo wasama, fo wo xa a dɔnxɔɛ dunda?
 19 A lanma n ma xurusee xa sexɛ don wo naxan iboronxi? A lanma e xa ye min, wo naxan dundaxi?»

20 «Na kui wo Marigi Alatala yi nan masenxi nee xa fe ra: N yɛtɛ yati nan fama kiiti sade xuruse xungbee nun a lanmae tagi. 21 Wo bara din n ma xuruse sɛnbɛtaree ra wo ferie ra, han e bara mini gɔɔrɛ kui. 22 N fama nɛ n ma xurusee rakiside, alako mixi naxa fu e ma sɔnɔn. N kiiti sama nɛ xurusee tagi. 23 N xuruse demadonyi nde tima nɛ n ma xurusee xun ma, naxan fama e dɛ madonde a ki ma. N ma konyi Dawuda nan na ki. 24 N tan findima nɛ e Marigi Ala ra, n ma konyi Dawuda findi mangɛ ra e tagi. N tan Alatala xui nan na ki.»

25 «N bɔɓɛsa saatɛ tongoma nɛ e bɛ. N wulai sube xaapɛɛ jɔnma nɛ bɔxi ma, alako mixi xa nɔ sabatide yire birin bɔɓɛsa kui. 26 N baraka ragoroma nɛ e ma. N tunɛ rafama nɛ a waxati, alako bɔxi xa fan n ma geya seniyɛnxi rabilinyi. 27 Wurie bogima nɛ, bɔxi xɛɛ fan. N ma jama sabatima nɛ bɔɓɛsa kui a xa bɔxi ma. Na tɛmui, e a kolonma nɛ a n tan nan na Alatala ra, a n tan nan yɔlɔnxɔnyie bolonma, n e ratanga e yaxuie ma. 28 Namanɛɛ mu e tɔɔrɔma sɔnɔn, sube xaapɛɛ fan mu e donma sɔnɔn. E sabatima xaxilisa nan kui, mixi yo mu e magaaxuma. 29 N e xa sansi bilie rafanma nɛ jamanɛɛ ya xɔri. Kaamɛ mu e suxuma sɔnɔn, e xa yaagi e xa setareɓa kui. 30 Na tɛmui, e a kolonma nɛ a n

tan e Marigi Alatala na e fɔxɔ ra, e man a kolon a e tan Isirayila bɔnsɔɛ findixi n ma pama nan na. Wo Marigi Alatala xui nan na ki. ³¹ Wo tan n ma xurusee, n naxee dɛ madonma, adamadi nan wo ra. N tan nan na wo Marigi ra. Wo Marigi Alatala xui nan na ki.»

35

Naxankatɛ na Edon bɛ

¹ Alatala naxa a masen n bɛ, a naxɛ,
² «Adamadi, i xa n ma masenyi ti n xili ra Edonkae bɛ, naxee sabatixi Seyiri geya ma, ³ a fala e bɛ, «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: N fama nɛ wo tan Edonkae xili ma, n na n sɛnbɛ ramini wo ma, n Seyiri geya findi yire maxaraxi ra. ⁴ N wo xa taaɛ xun nakanama nɛ, nɛɛ xa findi yire rabɛpinxi ra. Na tɛmɛi, wo a kolonma nɛ a n tan nan na Alatala ra.»»

⁵ «Wo to Isirayilakae xɔn kabi tɛmɛi xɔnkuyɛ, han wo bara e yanfa, wo e sa wo yaxuie sagoe e xa paxankatɛ waxati, ⁶ n tan wo Marigi Alatala naxɛ, «N bara n kali n yetɛ ra, n a niyama nɛ wo xa bu gere kui. Wo to gbata wuli raminide, n a ragirima nɛ na fe mɔɔli xa bira wo fɔxɔ ra tɛmɛi birin. ⁷ N Seyiri geya findima nɛ yire maxaraxi ra mixi mu sigama dɛnnaxɛ. ⁸ Binbie luma nɛ wo xa bɔxi birin ma, naxee faxaxi santidɛgɛma ra wo xa geyae fari, wo xa gulunbae kui, nun wo xa folee longori ra. ⁹ N wo xa bɔxi findima nɛ yire maxaraxi ra, mixi yo mu sabatima wo xa taaɛ kui. Na tɛmɛi, wo a kolonma nɛ a n tan nan na Alatala ra.»»

10 «Wo to a fala Yudaya nun Isirayila findima ne wo gbe ra, hali n nu na e foxo ra, 11 n bara n kali n yete ra, n tan wo Marigi Alatala yi nan masenxi: <N fan wo gerema ne wo xa xone nun tone bere ma, naxan nu na wo boje kui e tan mabiri. N na wo makiiti temui naxe, n na n yete masenma ne e tan be. 12 Na kui, wo a kolonma ne a n tan Alatala bara wo xa konbie birin me, wo naxee ilanxi Isirayila xa geyae ra. Wo nu bara a fala, Mennikae xun bara rakana, alako na boxi xa findi muxu gbe ra. 13 Wo xa yete igboya kui, wo bara n mabere n ma yaragaaxuitareja kui. N na birin me ne.»»

14 «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: Dunija birin na lu seewe kui, n wo xun nakanama ne a jaaxi ra. 15 Seyiri geya nun Edonkae birin, n wo xun nakanama ne feo. Na temui wo a kolonma ne, a n tan nan na Alatala ra!»

36

Masenyi Isirayila boxi be

1 «Adamadi, i xa masenyi ti n xili ra Isirayila xa geyae be, i naxe, <Isirayila geyae, wo wo tuli mati Alatala xa masenyi ra. 2 Wo Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxe: Wo yaxuie bara a fala wo xa geyae findima ne e gbe ra. 3 Na kui, i xa masenyi ti n xili ra, a falafe ra, Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: E to bara wa wo xun nakanafe, e wo raxeten alako wo xa lu si gbete sagoe naxee wo maberema, e wo mafala, 4 n tan wo Marigi Alatala n xa a masen wo be, wo tan geyae, gulunbae, folee, taa kanaxi naxee harige birin bara xanin si gbete saabui ra, 5 n bara nate

tongo n ma xɔnɛ kui si gbɛtɛɛ nun Edon xili ma, barima e tan bara n ma bɔxi findi e gbe ra sɛɛwɛ birin na e bɔɲɛ ɲaaxi kui, alako e xa e xa xurusee dɛ madon naa.»»

⁶ «Na kui, i xa masenyi ti n xili ra Isirayila bɔxi bɛ. A fala geyae, folee, nun gulunbae bɛ, i naxɛ, <Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: N na masenyi tife xɔnɛ nun tɔɔnɛ nan kui, barima si gbɛtɛɛ bara yo wo ma. ⁷ Na xa fe ra, wo Marigi Alatala yi nan masenxi: N bara n kali n bɛlɛɛ itexi ra, ɲamanɛ naxee wo rabilinxi, e xa marasɔtɔɛ gbilenma nɛ e ma.»»

⁸ «Wo tan Isirayila geyae, wo fama nɛ wuri bilie raminide, naxee salonyie bogi fanyie fima n ma ɲama Isirayila ma, barima a gbe mu luxi e xa gbilen e xɔnyi. ⁹ N mɛɛnima nɛ wo ma. N hinnɛma nɛ wo xa xɛ safe ma, ¹⁰ nun wo xa taa tife ra. N wo xa mixie rawuyama nɛ, Isirayila bɔnsɔɛ xa sabati naa. ¹¹ N mixi nun xuruse rawuyama nɛ wo bɛ, e findi di barie ra dangi a singe ra. Na tɛmɛi, wo a kolonma nɛ a n tan nan na Alatala ra. ¹² N ma ɲama Isirayila a xa nɔɛ rapɛrɛma nɛ wo fari, wo findi e kɛ ra, wo mu e xa die ba e yi ra sɔnɔn.»»

¹³ «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxɛ: <Mixie to a falama, a wo tan Isirayila bɔxi mixie donma, wo a niya e xa xanin konyiya kui, ¹⁴ n a niyama nɛ na mixi donfe mu fala wo xun sɔnɔn, nee birin faxa. Wo Marigi Alatala xui nan na ki. ¹⁵ N si gbɛtɛɛ xa marasɔtɔɛ danma nɛ wo mabiri, e mu yo wo ma sɔnɔn, wo mu wo sabati boore rabira sɔnɔn. Wo Marigi Alatala xui nan na ki.»»

16 Alatala man naxa a masen n be, a naxe,
 17 «Adamadi, Isirayila bonsœ to nu sabatixi a xa
 boxi ma, a jere ki naxa a findi seniyyentare ra n
 ya i, alo gine naxan na a xa kike wali tofe. 18 N
 naxa n ma xone dusu e xun na e xa faxe tife nun
 e xa kuye batufe xa fe ra. 19 N naxa e rayensen ye
 jamanee ma e jere ki xa fe ra. 20 E siga dennaxe
 dunija ma, mixie bara n xili seniyyenxi mabere
 e xa fe ra, a falafe ra, «Ala xa jama nan yi ki,
 naxan kelixi a xa boxi ma!» 21 N nu wama ne
 n xili seniyyenxi matangafe, Isirayila bonsœ nu
 naxan maberefe jamanee tagi.»

22 «Na nan a ra, i xa a fala Isirayila bonsœe
 be, «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: N fama
 ne fe nde rabade, kono n mu a rabama wo tan
 be, n a rabama n xili seniyyenxi nan xa fe ra,
 wo bara naxan mabere jamanee ma. 23 N na n
 xili xungbe xa seniyyenyi masenma ne, wo naxan
 maberexi. N na n ma seniyyenyi masenma wo
 saabui ra e ya xori, dunija jamanee a kolonma
 ne a Alatala nan n na. Wo Marigi Alatala xui nan
 na ki.»»

24 «N wo tongoma ne jamanee tagi, n wo
 ragbilen wo xa boxi ma. 25 N ye seniyyenxi
 kasanma ne wo ma wo raseniyyenfe ra. N wo
 xa seniyyentareja birin bama ne wo ma naxee
 fatanxi wo xa wali kobie nun wo xa kuye batufe
 ra. 26 N boje neene nun xaxili neene fima ne wo
 ma. N wo xa boje xoxoe masara boje fanyi
 ra. 27 N na n xaxili sama ne wo boje ma, n fa a
 niya wo xa n ma yaamarie rabatu, wo xa bira
 n ma seriye foxo ra. 28 Wo sabatima ne boxi
 ma, n naxan fi wo benbae ma. Wo findima ne

n ma ꝓama ra, n fan findi wo Marigi Ala ra. ²⁹ N wo rakisima ne wo xa seniyeutareꝓa ma, n baloe rawuyama ne wo be, alako wo naxa lu kaame kui sonon. ³⁰ N wuri bogie nun xe sansie rawuyama ne, alako kaame naxa wo rayarabi ꝓamane tagi sonon. ³¹ Na temui, wo wo ratuma ne wo ꝓere ki ꝓaaxie ma, wo nimisa wo xa yunubie xa fe ra. ³² Wo xa a kolon a n mu yi rabama wo tan xa fe xa ra. Wo Marigi Alatala xui nan na ki. Isirayila bonsoe, wo wo xun sin, wo xa yaagi wo xa fe ꝓaaxi rabaxie ra.»

³³ «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxe: N na wo raseniyeꝓ wo xa yunubie ma loxo naxe, n wo xa taae rafema ne ꝓama ra, n wo xa yire kanaxie yailan. ³⁴ Xee fama ne sade boxi ma, naxan nu bara xara dangi mixie ya tode ra. ³⁵ E man a falama ne, <Yi boxi naxan nu xaraxi, na man bara lu alo Eden sansi yire. A taa kanaxie man bara ti senbe ra, mixie bara sabati e kui.> ³⁶ Na temui, ꝓamane naxee luma wo rabilinyie, nee a kolonma ne a n tan Alatala bara yire kanaxi yailan, n bara xee sa boxi ma naxan nu bara xara. N tan Alatala xui nan na ki. N naxan fala, n na nan nabama.»

³⁷ «Wo Marigi Ala yi nan masenxi, a naxe: N man Isirayila xa maxandi suxuma ne yi fe rabafe ra e be. N e rawuyama ne alo xuruse gali ³⁸ naxan toma Darisalamu sali loxoee. Isirayila taa kanaxie rafema ne mixi gali ra, e fa a kolonde a n tan nan na Alatala ra.»

37

Xori xaraxie

¹ Alatala senbe naxa goro n ma, a Xaxili Seniyenxi naxa n tongo, a sa n ti gulunba nde tagi xorie gbegbe nu na dennaxe. ² A naxa n napepe na xorie longori ra, e birin xaraxi gben. ³ A naxa n maxorin, a naxe, «Adamadi, yi xorie man noma balode?» N naxa a yaabi, «N Marigi Alatala, i keren nan a kolon!»

⁴ Na temui a naxa a masen n be, «I xa masenyi ti yi xorie be n xili ra. I xa a fala e be, <Xori xaraxie, wo wo tuli mati Alatala xa masenyi ra.

⁵ Wo Marigi Alatala yi nan masenxi wo tan xori xaraxie be, a naxe: N xa nii foye rafa wo ma, wo man xa balo. ⁶ N fasee yailanma ne wo be, n fate sube nun fate kiri sa wo ma, n jengi raso wo fate i, wo fa gbilen balo ra. Na temui, wo a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.»

⁷ N naxa a xa masenyi radangi alo a n yamari a ra ki naxe. N to nu woyenma a namijonme ki ma, xui nde naxa mini xorie tagi, e wundu, e fa so e masofe e bore ra. ⁸ N naxa fasee, sube, nun kiri to e ma, kononii foye mu nu rasoxi e fate.

⁹ Na temui a naxa a masen n be, a naxe, «Adamadi, i xa n ma masenyi ti nii foye be a falafe ra, <I Marigi Alatala yi nan masenxi: I tan nii foye, i xa keli dunija tunxun naanie ra, i xa so yi mixi faxaxie fatee, e xa keli faxe ma, e xa balo!» ¹⁰ Awa, n naxa na masenyi radangi alo a n yamari ki naxe. N to na raba, nii foye naxa so e fate i, e naxa balo, e keli, e ti e sanyi xun na. Nama gbegbe nan nu nee ra.»

¹¹ Na temui a naxa a masen n be, a naxe, «Adamadi, yi xorie misaalixi Isirayila bonsoc nan na. E naxe, <Muxu xorie bara xara, muxu

xaxili tidee bara ꞓon, muxu bara rabolo.> ¹² I xa yi masenyi ti e be n xili ra, <Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: N ma ꞓama, n wo xa gaburie rabima ne, n wo rate e kui, n wo xanin Isirayila boxi ma. ¹³ N na ge na rabade, wo tan n ma ꞓama, wo a kolonma ne a Alatala nan n na. ¹⁴ N na n Xaxili Seniyenxi ragoroma ne wo ma, wo man gbilen balo ra, n wo rasabati wo xa boxi ma. Na temui, wo a kolonma ne a n tan Alatala bara woyen, a n tan Alatala bara na rakamali. Alatala xui nan na ki.>»

¹⁵ Alatala naxa a masen n be, a naxe, ¹⁶ «Adamadi, i xa wuri nde tongo, i a sebe a ma, <Yuda nun a malan boore Isirayilakae gbe.> I xa wuri gbete tongo, i a sebe na tan ma, <Yusufu xa di Eframi nun a malan boore Isirayila bonsoe gbe.> ¹⁷ Na temui i xa e suxu i belexe ra, e xa lu alo wuri keren.>»

¹⁸ «I ngaxakerenyie na i maxorin na fatanfasife ra e be, ¹⁹ i xa e yaabi, <Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: N Yusufu xa wuri tongoma ne, naxan na Eframi nun a malan boore Isirayila bonsoe yi ra, n xa doxo Yuda xa wuri ra, e xa findi keren na n belexe kui. ²⁰ I xa na wurie itala e mabiri, sebeli tixi naxee ma, ²¹ i a fala e be, Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: N Isirayilakae tongoma ne ꞓamanee kui, n e ragbilen e xa boxi ma. ²² N e birin findi si keren na Isirayila geyae fari. Mange keren nan e birin yamarima. E mu meema e bore ra sonon findife si firin na. ²³ E mu findima seniyantaree ra sonon, kuye batufe ra nun fe ꞓaaxi rabafe ra. N e ratangama ne na birin ma, n e raseniyen. E findima ne n ma ꞓama

ra, n fan findi e Marigi Ala ra.»»

²⁴ «N ma konyi Dawuda nan findima e xa mange ra, xuruse kante keren lu e birin be. E birama ne n ma yaamarie foxo ra, e n ma seriye rabatu a ki ma. ²⁵ E sabatima ne boxi ma, n naxan fi n ma konyi Yaxuba ma, wo benbae sabati dennaxe. E tan, e xa die nun e xa mamadie sabatima ne menni, n ma konyi Dawuda nan findima e xa mange ra abadan. ²⁶ N bojesa saate tongoma ne e be, naxan mu kanama abadan. N e rasabatima ne naa, n e bonsoe rawuya. N ma horomolingira luma ne e tagi abadan. ²⁷ E findima ne n ma pama ra, n fan findi e Marigi Ala ra, n ma horomolingira fa lu e ya ma. ²⁸ N ma horomolingira na sabati e tagi abadan, si gbete a kolonma ne a n tan Alatala nan Isirayila raseniye nxi.»»

38

Ala xa masenyi mange Gogo be

¹ Alatala naxa a masen n be, a naxe,
² «Adamadi, i xa n ma masenyi ti Magogo boxi mange Gogo be, naxan Rosi, Meseki, nun Tubali tae yamarima. ³ A fala a be, «Marigi Alatala yi nan masenxi: Rosi, Tubali nun Meseki xa mange Gogo, n fafe i xili ma. ⁴ N wure rasoma ne i banganyie kui, n i ramini, i tan nun i xa soori galie birin: i xa soee, e ragima tofanyie, i xa soorie nun e xa wure lefa yanbaxie, ⁵ soori Perisekae, soori Kusikae, soori Putikae, e birin nun e xa wure lefae nun e xun makanta see,

⁶ Gomeri nun a xa soori gali, Togarama nun a xa soori gali kelife koola ma.»»

⁷ «I xa na soori galie birin yailan a fanyi ra i xa yaamari bun ma. ⁸ Temui xonkuye na dangi, n i xilima ne gere tife ra. I fama ne sigade boxi nde ma naxan bara gere raba, e xanin konyiya kui namane ma, e fa gbilen e xonyi, e sabati bojesa kui Isirayila geyae fari. ⁹ I menni lima ne alo turunnaade, i tan nun i xa soori galie naxee kelixi dunija birin ma. Wo luma ne alo nuxui ifooroxi naxan tima boxi xun na.»»

¹⁰ «Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxe: Na loxoe, i nate paaxi tongoma ne. ¹¹ I a falama ne, «N sigama ne boxi xili ma, tete mu naxan nabilinxi. Naakae mu yailanxi gere tife ra, e birin sabatixi bojesa kui. Tete mu na e xa taae rabilinyi, naade balanxie mu na e xonyi. ¹² N e harige birin tongoma ne e xa taa yailanxie kui, e gbilenxi dennaxe kelife namane ma. Naafuli nun xuruse gbege na menni boxi tagi.» ¹³ Seebakae, Dedankae, Tarasisi yulee, nun e xa mixie birin i maxorinma ne, «I na sigafe naafuli nan tongode? I bara soori galie xili wo xa muje belebele ti, alo xema, gbeti, xurusee, nun se fanyi gbetee?»»

¹⁴ «Na nan a ra, adamadi, i xa n ma masenxi ti Gogo be, i naxe, «Marigi Alatala yi nan masenxi: N ma nama Isirayila na sabati xaxilisa kui loxoe naxe, i fama na tode. ¹⁵ I kelima ne i xonyi koola mabiri, i tan nun soori gali wuyaxie kelife dunija birin ma, e birin tixi soee fari, e bira i foxo ra. ¹⁶ I fama ne n ma nama Isirayila xili ma, alo nuxui ifooroxi naxan dusuma boxi xun na. Na temui n

i rafama ne n ma boxi xili ma, alako dunija xa n ma seniyenyi kolon i saabui ra.»

¹⁷ «Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxe: Temui dangixi n ma konyi namijonme Isirayilakae nu bara i xa fe fala, n i xεema e gere de ki naxe. ¹⁸ Yi nan fama rabade na loxoe: Gogo na din Isirayila ra, n ma xone tema ne alo te. ¹⁹ Isirayila boxi serenma ne n ma xone xungbe kui. ²⁰ Yexxe, xonie, wulai subee, bubusee, nun adamadie birin, e gaaxuma ne n ya ra. Geyae nun tentenyie birama ne, banxie xalse kana. ²¹ N gere ya rafindima ne Gogo ma n ma geyae birin fari! Marigi Alatala xui nan na ki. A xa soorie e xa santidegema raminima ne e tee kui e ngaxakerenyie xili ma. ²² N Gogo xun nakanama ne wuganyi nun faxe tife ra. N tune xoroxoe, balabalanyi, nun te ragoroma ne a ma, a nun a xa soori galie ma kelife dunija birin ma. ²³ Na kui, n na n ma mangeya nun n ma seniyenyi masenma ne dunija si birin be. Na temui, e a kolonma ne a Alatala nan n na.»

39

Mange Gogo rajonyi

¹ «Adamadi, n ma masenyi xoroxoe ti mange Gogo be, a falafe ra, <Marigi Alatala yi nan masenxi: Meseki nun Tubali mange Gogo, n bara ti i kanke! ² N i mafindima ne alo n wama a xon ki naxe. N i rakelima i xonyi koola ma, n fa i ra Isirayila geyae ma gere tife ra. ³ Menni n i xa xali nun i xa xali woli se rabirama ne. ⁴ I tan nun i xa soorie birin faxama ne na geyae longori. N wo findima yubee nun burunyi subee xa donse nan

na, ⁵ wo binbie fa lu keɛ ma. Marigi Alatala xui nan na ki. ⁶ N te soma ne Magogo ra, nun yire raxaraxi baa de ra. Na temui, e a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.»

⁷ «N na n xili seniyeɛxi masenma ne n ma nama Isirayila be, n man mu tinma soɛɛn e xa n mabere. Si gbeteɛ fama ne a kolonde, a n tan Alatala nan na Isirayila xa Seniyeɛtoɛ ra. ⁸ Na fe birin fama ne rabade. Marigi Alatala xui nan na ki. Loɛɛ na a ra, n naxan xa fe fala.»

⁹ «Isirayilaka naxee sabatixi taaɛ kui, e min-ima geresosee matongode boɛxi ma, alɔ wure lefae, xalie, xalie woli see, tanbeɛ, nun wuri faxeti see, e fa e gan yege fari. Na e hayi fanma ne solofere nan bun ma. ¹⁰ E mu yege fenma fili nun foɛɛnyi ma soɛɛn, barima geresosee nan findima yege ra e be. Naxee bara wa harige bafe e yi ra, e tan nan fama harige bade nee yi ra. Marigi Alatala xui nan na ki.»

¹¹ «Na loɛɛ, n a niyama ne Gogo xa ragata Isirayila boɛxi ma, gulunba nde kui mixie dangima dennaxe sigafe ra baa de ra sogetede mabiri. Na gulunba kira ibolonma ne Gogo nun a xa soɛɛrie ragatade xa fe ra. E menni xili sama ne <Gogo xa nama xa gulunba.»

¹² «Isirayila boɛsoɛ kike solofere nan nabama na mixie ragatafe ra, alako e xa boɛxi xa seniyeɛn. ¹³ Nama birin luma ne na wali raba ra. N ma noɛɛ to loɛɛ findima fe belebele nan na e be. Wo Marigi Alatala xui nan na ki. ¹⁴ E mixie sugandima ne boɛxi raseniyeɛnde. Nee tan nun e booree luma ne boɛxi birin iɛɛɛ ra binbie ragatafe ra. Na wali buma ne ne solofere. ¹⁵ E

na gε na ra, e man bɔxi ijerema ne mixi xorie fende. E na nde to, e tɔnxuma nde ti naa alako gaburi gemae xa a to, e xa na xorie xanin Gogo xa nama xa gulunba yire. ¹⁶ E bɔxi raseniyenma na ki ne. Taa nde tima naa, naxan xilima Hamona. Xili nan na ki naxan a falama <Nama> e gbe xui ra.»

¹⁷ «Adamadi, i Marigi Alatala yi nan masenxi: A fala wulai xonie nun sube mooli birin be, <Wo birin xa fa be, n xa n ma serexe xungbe rafala Isirayila geyae ma. Menni wo sube nun wuli donma ne. ¹⁸ Wo senbema sube donma ne, wo bɔxi mangεe wuli min alo xuruse naxee raturaxi Basan bɔxi ma. ¹⁹ Na serexe temui, wo wasama ne e sube ra, wo siisi e wuli ra. ²⁰ Wo lugama ne soe nun a ragimae sube ra, mangεe nun soori mooli birin sube. Wo Marigi Alatala xui nan na ki.»»

²¹ «N na n ma nɔre masenma ne dunjia birin be Gogo nama xa jaxankate saabui ra. ²² Keli na loxɔe ma, Isirayila bonsɔe a kolonma ne a n tan nan na e Marigi Alatala ra. ²³ Si gbeteε a kolonma ne a Isirayila xa yunubie nan a niya e xa siga konyiya kui. E to n yanfa, n naxa n kobe raso e ra, n fa e sa e yaxuie sagoe. Na nan a ra, e naxa faxa santidegema ra. ²⁴ N e jaxankataxi e xa yunubie nun e xa seniyentareja nan ma. Na nan a niyaxi n xa n kobe so e ra.»

²⁵ «Awa, i Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxe: Yakosi, n Yaxuba bonsɔe ragbilenma ne kelife konyiya kui. N kinikinima ne Isirayila bonsɔe ma, n fa a ragiri n xili xa binya. ²⁶ E na sabati e xonyi xaxilisa kui, mixi yo mu e tɔɔɔ,

yaagi man luma ne e ma e xa yanfanteya xa fe ra n tan mabiri. ²⁷ N na e raminima ne pamanee kui, n fa e ra e xonyi, pamanee fa n ma seniyenyi tode na saabui ra. ²⁸ Na temui, Isirayila bõnsõe a kolonma ne a n tan nan na e Marigi Alatala ra, barima hali n to e rasiga konyiya kui pamanee tagi, n man bara e birin nagbilen, mixi yo mu lu e xanbi ra. ²⁹ N mu n kobe soma e ra sõnõn, barima n na n Xaxili luma ne Isirayila bõnsõe ma. I Marigi Alatala xui nan na ki.»

40

Hõrõmõbanxi neene xa tete

¹ Muxu xa konyiya je mõxõnen nun suuli nde ra, je kike singe ra, xi fu nde ra, naxan nu ilanxi Darisalamu xa kanõ dangi xanbi je fu nun naani nde ma, na lõõõe yati yati, Alatala senbe naxa goro n ma, ² a n xanin laamatunyi ki ma Isirayila geya itexi nde fari. N naxa taa nde to kõõla mabiri. ³ Alatala to n xanin naa, n naxa xeme nde to, naxan fate nu yanbafõ alõ wure gbeeli. A nu tixi sode de ra, luuti nun maniya se wuri suxuxi a yi ra. ⁴ Na xeme naxa a fala n be, a naxõ, «Adamadi, i ya ti a fanyi ra, i tuli mati n xui ra. N fe naxan birin masenma i be, i xa i jõõõõ sa a xõn ma, barima i rafaxi ne be alako i xa na kolon, i xa na birin tagi raba Isirayila bõnsõe be.»

⁵ N naxa tete nde to naxan hõrõmõbanxi rabilinxi. Wuri maniya se nu na na xeme yi ra, naxan kuya nõngõn ya senni a nun suxui senni. A naxa tete xeõe xa maigboe nun a xa maite maniya, e firinyi birin lan na wuri maniyase ya keren nan ma.

⁶ A naxa siga sode de ra, naxan ya rafindixi sogetede ma. A naxa te na tede ra naxee nu na a ya ra, a sode de xa maite maniya, naxan lan na wuri maniyase ya keren ma. ⁷ Hɔrɔmɔlingira kantamae xa tede nu na sode de seeti ma, kankan xa maite nun maigboe lan na wuri maniyase ya keren nan ma. Xele naxan nu na e tagi, na lan nɔngɔn ya suuli nan ma. Buntunyi sode de xa maite fan lan na wuri maniyase ya keren nan ma, naxan ya nu rafindixi hɔrɔmɔbanxi ma.

⁸ A naxa buntunyi maniya, ⁹ naxan xa kuye lan nɔngɔn ya solomasaxan ma, a kinkie lan nɔngɔn ya firin ma. Na buntunyi ya nu rafindixi hɔrɔmɔbanxi nan ma tete kui.

¹⁰ Hɔrɔmɔbanxi kantamae tide senni nu na sogetede sode de seetie ma, seeti keren saxan, seeti boore fan saxan. Nee birin xa maniyɛ xasabi lan, e kinkie fan birin xa maniyɛ xasabi lan. ¹¹ A naxa sode de xa maigboe maniya, naxan lan nɔngɔn fu ma, a xa maite lan nɔngɔn fu nun saxan nan ma. ¹² Xele di nu na hɔrɔmɔbanxi kantamae xa tidee ya ra, naxan nu ite nɔngɔn ya keren. Na tidee xa maigboe nun e xa maite lan nɔngɔn ya senni nan ma. ¹³ A naxa a maniya kelife kantama singe xa tide xanbi ra, han boore kantama xa tide xanbi ra, na fa lan nɔngɔn ya mɔxɔɔnɛn nun suuli ma, kelife yire fanyi ma, han kɔɔla ma. ¹⁴ A naxa xele birin maniya na sode de longori han tete kui, na lan nɔngɔn ya tongo senni nan ma. ¹⁵ Kelife sode de ra, han tete kui buntunyi xanbi ra, na lan nɔngɔn ya tongo suuli nan ma. ¹⁶ Wunderie nu na na xalɛe ma sode de mabiri, alɔ wunderi gbetɛe to nu na xalɛe ma

hōrōmōbanxi mabiri. Tugi fensee nu masolixi na longori birin.

¹⁷ A to n naso tete kui, n naxa yire tongo saxan to naxee fatuxi tete ma. ¹⁸ Bōxi nu yailanxi gēme fanyie nan na naxan xa maite lan tete sode de ma. ¹⁹ Na xeme naxa a maniya kelife sode de fole ma, han tete gbete sode de ra naxan nu na na tete singe kui. Na lan nōngon keme nan ma sogetede mabiri nun kōla mabiri.

²⁰ Na temui, na xeme naxa tete sode de maniya naxan nu na kōla mabiri. ²¹ Hōrōmōbanxi kantamae tidee fan nu na menni alō boore sode de ra. Saxan nu na seeti keren, saxan nu na boore seeti. Na xa maite lan nōngon tongo suuli nan ma, a maigboe lan nōngon mōxōpen nun suuli nan ma. ²² A xa wunderie, a xa buntunyi, a xa tugi fense naxee masolixi a ma, nee nun sogetede sode de xa maniyē xasabi lan. Santide solofere nan nu na a be tede ra, a xa buntunyi nu na nee nan ya i. ²³ Tete firin nde sode de nu na tete singe sode de nan ya ra kōla nun sogetede mabiri. Nōngon ya keme nu na e tagi.

²⁴ Na temui, na xeme naxa n xanin tete sode de yirefanyi mabiri. Menni xa maniyē xasabi lan boore sode de xa maniyē nan ma. ²⁵ Wunderie nu na na sode de nun a xa buntunyi be e rabilinyi birin ma, alō boore sode de. Na sode de nu ite nōngon ya tongo suuli, a nu igbo nōngon ya mōxōpen nun suuli. ²⁶ Santide solofere nan nu na a be tede ra, a xa buntunyi nu na nee nan ya i. Tugi fensee nu masolixi a kinkie seeti birin ma. ²⁷ Tete firin nde sode de fan nu na yirefanyi mabiri. Kelife na sode de ma han na tete singe

sode de yirefanyi mabiri, a lan nongon ya keme nan ma.

²⁸ Na temui, na xeme naxa n xanin na tete firin nde kui naxan nu na boore tete kui. A naxa n naso na yirefanyi sode de ra. A naxa na maniya. A tan nun sode de booree birin nu lan. ²⁹ A kantamae tidee, a xa kinkie, nun a xa buntunyi xa maniyε xasabi lan booree xasabi nan ma. Wunderie nu na na sode de nun a xa buntunyi birin nabilinyi ra. Kelife na sode de fole ma, han tete kui lan nongon ya tongo suuli nan ma, a igboe lan nongon ya moxonen nun suuli nan ma. ³⁰ Buntunyi naxee nu na na tete firin nde kui, e xa maigboe lan nongon ya moxonen nun suuli nan ma, e xa maite lan nongon ya suuli nan ma. ³¹ Na buntunyi ya nu rafindixi tete singe nan ma. Tugi fensee nu masolixi e kinkie ma, tede solomasaxan nan nu na e be.

³² Na temui, na xeme naxa n xanin yi tete firin nde sode de ra naxan nu na sogetede mabiri. A naxa na maniya. A tan nun sode de booree birin nu lan. ³³ A kantamae tidee, a xa kinkie, nun a xa buntunyi xa maniyε nu lanxi booree xa maniyε nan ma. Wunderie nu na na sode de nun a xa buntunyi rabilinyi birin ma. A xa maigboe lan nongon ya moxonen nun suuli nan ma, a xa maite lan nongon ya suuli nan ma. ³⁴ Na buntunyi ya nu rafindixi tete singe nan ma. Tugi fensee nu masolixi e kinkie ma, tede solomasaxan nan nu na e be.

³⁵ Na temui, na xeme naxa n xanin yi tete firin nde sode de ra, naxan nu na koola mabiri. A naxa na maniya. A tan nun sode de booree birin nu lan. ³⁶ A kantamae tidee, a xa kinkie,

nun a xa buntunyi xa maniye nu lanxi booree xa maniye nan ma. Wunderie nu na na sode de nun a xa buntunyi rabilinyi birin ma. A xa maigboe lan nongon ya moxonen nun suuli nan ma, a xa maite lan nongon ya suuli nan ma. ³⁷ Na buntunyi ya nu rafindixi tete singe nan ma. Tugi fensee nu masolixi e kinkie ma, tede solomasaxan nan nu na e be.

³⁸ Yire nde nu na kankan xa sode de ra, xuruse naxee bama serexe gan daaxi ra, nee nu maxama menni ne. ³⁹ Teebilie nu na sode de buntun firinyi kui, firin nu na seeti keren ma, firin nu na boore seeti fan ma. Xurusee kon naxabama na teebilie nan fari, naxee findi serexe gan daaxi ra, yunubi xafari serexe ra. ⁴⁰ Teebili gbete nu na sode de tede seetie ma, firin seeti keren, firin boore seeti fan ma, tete fari ma buntunyi kui. ⁴¹ Na nan a ra teebili naani nu na sode de seeti keren na, naani nu na boore seeti ra. Xurusee nu rafalama na teebilie nan fari beenun e xa ba serexe ra. ⁴² Na teebili naanie nu yailanxi gemee nan na, e nu kuya nongon ya keren nun a tagi, e nu igbo nongon ya keren. Yirabasee nu sama nee nan fari, naxee nu lanma e xa rawali xuruse rafalafe ra naxee nu findima serexe gan daaxie nun serexe mooli gbete ra. ⁴³ Wuree nu na banxi xele ma xurusee nu gbakuma dennaxe, e sube sa teebilie fari.

⁴⁴ Tete firin nde sode de seeti firinyie ma, yire nde nu na naxan ya rafindixi yirefanyi ma, yire nde fan nu na naxan ya rafindixi koola ma. ⁴⁵ Na xeme naxa a fala n be, a naxe: «Yire naxan ya rafindixi yirefanyi ma, na findixi serexedubee gbe nan na, naxee horomobanxi

makantama. ⁴⁶ Yire naxan ya rafindixi koola ma, na findixi serexedubee gbe nan na, naxee serexebade makantama. Nee findi Sadoki xa die nan na, naxee findi Lewi bɔnsɔɛ mixi ra, naxee gbansan lan e xa makɔɛ Alatala yire ra e xa wali kui.»

⁴⁷ Na xeme naxa tete maniya. A xa kuye lan nɔngɔn ya keme nan ma, a xa gboe fan lan nɔngɔn ya keme nan ma. Serexebade nu tixi hɔrɔmɔbanxi nan yatagi.

⁴⁸ Na xeme naxa n xanin hɔrɔmɔbanxi xa buntunyi ra. A naxa buntunyi xeɛ bun se maniya. Keren lan nɔngɔn ya suuli nan ma, boore fan naxa lan nɔngɔn ya suuli ma. Sode de xa gboe lan nɔngɔn ya fu nun naani nan ma. Banxi xeɛ naxee nu na na seeti firinyie ma lan nɔngɔn ya saxan nan ma. ⁴⁹ Na buntunyi xa maigboe lan nɔngɔn ya mɔxɔɣɛn nan ma, a xa maite lan nɔngɔn ya fu nun firin nan ma. Tedee nu na a be. Kinki firin nu tixi buntunyi xeɛ seetie ma.

41

Hɔrɔmɔbanxi neɛne xalɛ nun naadɛ

¹ Na xeme naxa n xanin hɔrɔmɔbanxi yire seniyenxi kui. A naxa a kinkie maniya naxee nu na naadɛ seetie ma. Kankan xa gboe naxa lan nɔngɔn ya senni ma. ² Sode de xa gboe lan nɔngɔn ya fu nan ma. Banxi xeɛ naxee nu na na seeti firinyie ma, e lan nɔngɔn ya suuli nan ma. A naxa na hɔrɔmɔbanxi maniya. A xa kuye lan nɔngɔn ya tongo naani nan ma, a xa gboe lan nɔngɔn ya mɔxɔɣɛn nan ma.

³ Na temui, na xeme naxa so hōrōmōbanxi yire seniyenxi fisamante kui. A naxa a kinkie maniya naxee nu na naade seetie ma. Kankan xa gboe naxa lan nōngon ya firin ma. A sode de lan nōngon ya senni nan ma. Banxi xeḗ naxee nu na na seeti firinyie ma, e lan nōngon ya solofere nan ma. ⁴ A naxa a xa kuye nun a xa gboe maniya, kankan naxa lan nōngon ya mōxōnen ma. A naxa a fala n be, «Yire seniyenxi fisamante nan yi ki.»

⁵ A naxa hōrōmōbanxi xeḗ maniya. A xa marabinye naxa lan nōngon ya senni ma. Yire naxee nu na hōrōmōbanxi rabilinyi ma, kankan xa gboe lan nōngon ya naani nan ma. ⁶ Na yiree nu dōxōxi e bore nan kon na deki saxan na. Konkoe tongo saxan nan nu na na deki keren keren birin ma. Bun se nu na hōrōmōbanxi rabilinyi, kōno e mu nu rasoxi hōrōmōbanxi xeḗ tan kui. ⁷ Dekie nu te igbo ra e bore be alako naxan na koore ma naxa igbo dangi lanbanyi daaxi ra. Tedee nu na keli lanbanyi ma a sa dōxō deki dōnxōe ra.

⁸ N naxa a raben, sanbunyi nu na hōrōmōbanxi rabilinyi ma, naxan kuya nōngon ya senni. Na yire naxee nu na hōrōmōbanxi rabilinyi, e nu tixi na sanbunyi fari. ⁹ Na yiree xeḗ xa marabinye lan nōngon ya suuli nan ma. Kene naxan nu na hōrōmōbanxi ¹⁰ nun serexedubee xa konkoe tagi, a lan nōngon ya mōxōnen nan ma, a rabilinyi birin na. ¹¹ Na yire naxee nu na hōrōmōbanxi rabilinyi, e sode de keren nu na kōola ma, keren fan nu na yirefanyi ma. Kene nu na e rabilinyi ma, naxan lan nōngon ya suuli ma.

¹² Banxi gbete nde nu na hōrōmōbanxi so-gegorode mabiri, naxan xa maigboe nu lanxi nōngon ya tongo solofere ma, a xa kuye nu lanxi nōngon ya tongo solomanaani nan ma. A xeɛ xa marabinye nu lanxi nōngon ya suuli nan ma.

¹³ Na xeme naxa hōrōmōbanxi maniya. A xa kuye lan nōngon ya keme nan ma. Kene, banxi, nun a xeɛ, nee fan xa kuye lan nōngon ya keme nan ma. ¹⁴ Kene naxan nu na hōrōmōbanxi sogetede mabiri, a lan nōngon ya keme nan ma.

¹⁵ Na xeme naxa banxi maniya, naxan nu na hōrōmōbanxi xanbi ra, nun dangide naxee nu na a seeti firinyi ma, na lan nōngon ya keme nan ma.

Hōrōmōbanxi, a xa buntunyi, ¹⁶ a sode dɛ, nun a wunderie, na birin nu ratofanxi wuri fanyi nan na, kelife lanbanyi ma han koore. ¹⁷ Sode dɛ xun ma nun banxi xeɛ birin nabilinyi, a kui nun a fari, ¹⁸ malekee nun tugi fensee nan nu masolixi a ma a raxunmase ra. Tugi fensee keren nan nu masolixi maleke firin tagi. Yatagi firin nan nu na na maleke birin be, ¹⁹ a mixi daaxi nun a yete daaxi. Na mixi yatagi nu rafindixi tugi fensee nan ma, na yete yatagi nu rafindixi tugi fensee nan ma boore seeti mabiri. ²⁰ Malekee nun tugi fensee nu masolixi kelife hōrōmōbanxi lanbanyi ma han koore.

²¹ Sode dɛ nu na hōrōmōbanxi xa yire seniye nxi ma, a maniye fan nu na a xa yire seniye nxi fisamante ma. ²² Serexebade nde nu na menni, naxan nu rafalaxi wuri ra, a xa maite lan nōngon ya saxan nan ma, a xa kuye lan nōngon ya firin nan ma, a xa maigboe nu lanxi nōngon ya firin nan ma. A tunxunye, a dɛ

kirie, nun a sɛɛtie birin nu yailanxi wuri nan na. Na xeme naxa a fala n be, «Yi teebili nan na Alatala ya i.» ²³ Naade firin nan nu na hɔrɔmɔbanxi yire sɛniyenxi sode de ra, naade firin nan nu na hɔrɔmɔbanxi yire sɛniyenxi fisamante sode de ra. ²⁴ Naade bela firin nan nu na na sode de firinyi, naxee nu ragalima sode de ma. ²⁵ Malekee nun tugi fensee nu masolixi hɔrɔmɔbanxi naade ma, alo a nu masolixi a xele ma ki naxe. Wurie fan nu na buntunyi ma koore ma. ²⁶ Wunderie nu na buntunyi xele ma a sɛɛtie ma, tugi fensee nu masolixi wunderie sɛɛtie ma. Wurie fan nu na na yiree xun na, naxee nu tixi hɔrɔmɔbanxi rabilinyi.

42

Sɛrɛxɛdubɛɛ xa banxi

¹ Na dangi xanbi, na xeme naxa n namini na tete singe kui koola ma. A naxa n xanin banxi yire, naxan nu na tete singe xele koola mabiri nun hɔrɔmɔbanxi tagi. ² Na banxi xa sode de ya nu rafindixi koola nan ma. Na banxi nu kuya nɔngɔn ya keme, a nu igbo nɔngɔn ya tongo suuli. ³ Sɛɛti naxan nu kuya tete mabiri nɔngɔn ya mɔxɔɔnɛn, a nun sɛɛti naxan nu na hɔrɔmɔbanxi mabiri, konkoe yire deki saxan nde nu tixi na yire firinyi ma. ⁴ Nɛrɛdee nu na na sɛɛti firinyi ma naxee nu igbo nɔngɔn ya fu, e nu kuya nɔngɔn ya keme alo banxi. Konkoe sode de nu rafindixi koola nan ma. ⁵ Konkoe naxee nu na koore deki saxan nde ma, nee nu ixutu dangife boore ra lanbanyi. ⁶ Kinki yo mu nu na na deki saxan nde be, e ixutuxi na nan

ma. ⁷ Xele nu tixi konkoe nun tete singe tagi, a nu kuya nongon ya tongo suuli. ⁸ Boore seeti horomobanxi mabiri a nu kuya nongon ya keme. ⁹ Konkoe naxee nu na lanbanyi, e sode dee nu na sogetede mabiri.

¹⁰ Konkoe gbete nu na yirefanyi mabiri tete singe xele longori ra horomobanxi ya i. ¹¹ Nerede nde nu na e ya ra. Na konkoe nu maniyaxi konkoe nan na naxee nu na koola mabiri. E firin nafala ki, e xa kuye nun e xa gboe, na birin lan. ¹² E xa sode dee nu na yirefanyi nan ma. Naade xungbe nde nu na sogetede mabiri.

¹³ Na xeme naxa a fala n be, a naxe, «Konkoe naxee na yirefanyi nun koola ma tete ya i, nee findixi yire seniyenxie nan na, Alatala xa serexedubee serexe sube donma dennaxe. E serexe seniyenxie ragatama menni ne naxee findixi sansi xori serexee, yunubi xafari serexee ra. Yire seniyenxi nan menni ra. ¹⁴ Serexedubee na so yire seniyenxie, a mu lanma e xa mini jama ya ma tete kui, fo e xa e xa dugi seniyenxie ba.»

¹⁵ Na xeme to ge horomobanxi yire maniyade, a naxa n namini sogetede sode de ra, a fa na tete rabilinyi birin maniya. ¹⁶ A naxa a folo sogetede mabiri. Na seeti xa kuye lan nongon ya keme suuli nan ma. ¹⁷ Na temui, a naxa koola seeti maniya, naxan xa kuye fan lan a ya keme suuli ma. ¹⁸ Na temui, a naxa yirefanyi seeti maniya, naxan xa kuye fan lan a ya keme suuli ma. ¹⁹ A ranonyi, a naxa sogeorode seeti maniya, naxan xa kuye fan lan a ya keme suuli ma. ²⁰ A naxa tete rabilinyi birin maniya a xa wuri maniyase

ra. Tete sɛɛti naanie birin lan wuri ya keme suuli nan ma. Na tete nu tixi yire seniyenxi nun yire seniyentare nan tagi.

43

Alatala xa nɔɔɛ gbilenfe hɔɔmɔbanxi kui

¹ Na temui, na xeme naxa n xanin sogetede sode de ra. ² N naxa Isirayila Marigi Ala xa nɔɔɛ to fafe ra kelife sogetede mabiri. A nu xui naxan naminima, na nu luxi ne alo baa xungbe mɔɔɔnyie, bɔxi fan nu iyalanma a yanbe ra. ³ N laamatunyi naxan to, na nu luxi ne alo n naxan to Marigi fa loxɔɔ Darisalamu kanade. A nu luxi ne alo n naxan to Kebara xure de ra. N to a to, n naxa n yatagi rafelen bɔxi ma. ⁴ Alatala xa nɔɔɛ naxa so hɔɔmɔbanxi kui sogetede sode de ra. ⁵ Na temui, Ala Xaxili Seniyenxi naxa n tongo, a n xanin hɔɔmɔbanxi tete firin nde kui, Alatala xa nɔɔɛ nu bara gbo dennaxe.

⁶ N nu na na xeme sɛɛti ma, kɔɔɔ n naxa xui nde me wɔyenfe n na kelife hɔɔmɔbanxi kui. ⁷ Na xui naxa a masen n be, a naxe, «Adamadi, n ma kibanyi yire nan ya, n sanyi tima dennaxe. N sabatima ne be Isirayilakae ya ma abadan. Isirayila bɔnsɔɔ nun a xa mangɛɛ mu n xili seniyenxi maberema sɔɔɔn e xa langoɛɔa ra, nun e xa gaburi tife ra e xa salide itexie ma. ⁸ Mangɛɛ na e xa banxi sode deɛ nun e xa banxi xalɛɛ ti n gbee sɛɛti ma, e n xili seniyenxi maberexi na ki ne e xa wali kobi ra. N e sɔɔɔxi n ma xɔɔɛ kui na nan ma. ⁹ Yakɔsi fa, e xa e xa kuye batui nun e xa mangɛɛ furee makuya n na, alako n xa lu e ya ma abadan.»

¹⁰ «Adamadi, i xa yi hōrōmōbanxi xa fe masen Isirayilakae bē, alako e xa yaagi e xa yunubie ra. E xa yi banxi ti ki mato. ¹¹ Xa e bara yaagi e xa wali kobie ra, yi banxi xa fe rakolon e ra, a tixi mooli naxan na, a sode dēe nun a minide dēe na ki naxē, nun a xa fe raba keḡa, alako e xa bira na yaamarie fōxō ra.»

¹² «Hōrōmōbanxi xa sēriyē nan ya: Bōxi naxan birin na yi geya fari, na birin sēniyenxi. Hōrōmōbanxi xa sēriyē nan na ki.»

¹³ «Sērexēbade xa maniyē xasabi nan yi ki, naxan maniyaxi maniyase ra singe maniyase nu dangi naxan na belexē suxu keren. Fole naxan gexi sērexēbade rabilinyi, a tilin nōngōn ya keren, a igbo nōngōn ya keren. A dē kiri igboe lanxi nōngōn tagi nan ma. Sērexēbade xa maite ¹⁴ kelife na fole ma han sērexēbade bunyi, a lanxi nōngōn ya firin nan ma. A igboe lanxi nōngōn ya keren nan ma. Sērexēbade xa maite kelife a bunyi ma han a koore, na lanxi nōngōn ya naani nan ma, a igboe lanxi nōngōn ya keren nan ma. ¹⁵ Sērexēbade xa tē sade tilinyi lanxi nōngōn ya naani nan ma. Feri naani tixi sērexēbade tunxunyie ma. ¹⁶ Na tē sade xa kuyē lanxi nōngōn ya fu nun firin nan ma. A igboe fan lanxi nōngōn ya fu nun firin nan ma. ¹⁷ A dē rabilinyi xa kuyē lanxi nōngōn ya fu nun naani nan ma, a igboe fan lanxi nōngōn ya fu nun naani nan ma. Na dē rabilinyi dē kiri lanxi nōngōn tagi nan ma, a dennaxē kui igexi a lanxi nōngōn ya keren nan ma. Sērexēbade santidee ya nu rafindixi sogetede nan ma.»

18 Na temui, na xeme naxa a fala n be, a naxe, «Adamadi, i Marigi Alatala yi nan masenxi: <Seriye nan yi ki serexe gan daaxi xa fe ra nun wuli kasanfe xa fe ra yi serexebade be a ti temui. 19 A lanma i xa tuura keren so Lewi serexedubee Sadoki bonsoe yi ra, naxee na bama yunubi xafari serexe ra. Wo Marigi Alatala xui nan na ki. 20 E xa na wuli di sa serexebade ferie ma, a tunxun naani birin ma lanbanyi, nun a de rabilinyi birin ma. Serexebade raseniyenma na ki ne, a findi xunsare ra a be. 21 E xa na tuura tongo, naxan bama yunubi xafari serexe ra, a xa gan horomobanxi tete kui a lanma a xa gan dennaxe seriye ki ma.»»

22 «Na loxo kuye iba, e xa sikote keren tongo, lanyuru yo mu na naxan ma, e xa a ba yunubi xafari serexe ra serexebade raseniyenfe ra, alo e a raba ki naxe tuura ra. 23 E na ge serexebade raseniyende na ki, e man xa tuura keren nun yexee kontonyi keren tongo, lanyuru yo mu naxee ma, 24 e xa nee ba Alatala be serexe gan daaxi ra. Serexedubee lanma e xa foxe kasan na birin ma.»

25 «Loxo yo loxo han xi solofere, e xa sikote keren ba yunubi xafari serexe ra, a nun tuura nun yexee kontonyi, lanyuru yo mu na naxee ma. 26 Han xi solofere bun ma, yi serexebade raseniyenma na ki ne, a xa findi wo xa serexebade ra. 27 Na loxoe na ba a ra, keli a xi solomasaxan nde ma, serexedubee luma wo xa serexe gan daaxie nun wo xa serexe janigexie ba ra ne menni fa. Na kui, n wo rasenema ne. Wo Marigi Alatala xui nan na ki.»

44

Naade balanxi

¹ Na xeme naxa n xanin hɔrɔmɔbanxi tete sode de ra, naxan nu na sogetede mabiri. Na naade nu balanxi. ² Alatala naxa a masen n be, «Na naade balanxi, a mu rabima. Ibunadama yo mu soma naa, barima, n tan Isirayila Marigi Alatala nan soxi menni ra. ³ Kɔnɔ Isirayila mange nan gbansan noma dɔxode na sode de ra a serexe don n ya i. A soma buntunyi sode de nan na, a man mini menni ra.»

⁴ Na dangi xanbi, na xeme naxa n xanin hɔrɔmɔbanxi tete sode de kɔla biri ra hɔrɔmɔbanxi ya i. Menni n naxa Alatala xa nɔre to so ra a xa hɔrɔmɔbanxi kui, n fa n yatagi rafelen bɔxi ma. ⁵ Alatala naxa a masen n be, a naxe, «Adamadi, i xa i tuli mati n ma masenyi ra a gbengbenyi, n tan Alatala naxan masenma i be n ma hɔrɔmɔbanxi xa fe ra. I xa i jɔxɔ sa na sode dee nun a minidee xɔn ma. ⁶ I xa a fala Isirayila matandilae be, <N tan Marigi Alatala yi nan masenxi: Na lan. Wo xa fe jaaxie bara dangi a i! ⁷ Wo man bara a xunmasa, sunnataree rasofe n ma hɔrɔmɔbanxi seniye nxi kui, naxee bɔje makuya n na. Na kui wo bara fe raharamuxi raba n ma banxi ra, hali wo to nu donse, ture, nun wuli bafe serexe ra a kui. Wo bara n ma seriye kana na mɔli ra. ⁸ Wo bara tondi n ma wali seniye nxi rabade, wo fa na wali so mixi gbete yi ra. ⁹ Marigi Alatala yi nan masenxi: Sunnatare yo naxa so n ma hɔrɔmɔbanxi kui, naxan bɔje makuya n na, hali e sabatixi Isirayilakae ya ma.»

10 «Lewi bõnsõe to e makuya n na, e bira e xa kuyee fõxõ ra, a nun Isirayila pama, n nee sare ragbilenma ne e ma. 11 N e luma ne e xa wali kui n ma hõrõmõbanxi yire, e xa na sode dõe kanta, e xa serexe gan daaxi nun serexe gbete ba pama be. 12 Kõõõ e to n ma wali raba e xa kuyee ya i, e a niya Isirayila bõnsõe fan xa bira yunubi fõxõ ra, n bara n kali n belexe itexi ra, e fama ne na sare sõtõde. Wo Marigi Alatala xui nan nan ki. 13 Yakõsi n mu tinma e xa e maso n na serexe bade, n mu tinma e xa e maso n ma se seniyeñxi ra, n mu tinma e xa e maso n ma se seniyeñxi fisamantee ra. A lanma e xa yaagi soto e xa fe paaxie xa fe ra. 14 Kõõõ n e luma ne e xa wali nde raba n ma hõrõmõbanxi yire, e xa e jõxõ sa naa xõn ma.»

15 «Isirayilakae to nu e makuyama n na, Lewi bõnsõe serexedubee tan, Sadõki xa mixie, e nu bara e tunñabexi n ma hõrõmõbanxi xa wali kui. Na nan a ra, n naxa a lu nee peti xa e maso n na, e xa ture nun wuli ba serexe ra n be. Marigi Alatala xui nan na ki. 16 Nee nan gbansan soma n ma yire seniyeñxi kui, e fa n ma wali raba n ma teebili ya i.»

17 «E na so n ma hõrõmõbanxi xa tete kui naxan na na tete singe kui, a lanma e xa suwa dugi ragoro e ma. E naxa dugi binye ragoro e ma e ne walima hõrõmõbanxi tete sode dõe yire temui naxe, xa na mu a ra hõrõmõbanxi kui. 18 A lanma e xa suwa dugi nan xiri e xunyi e raxunmase ra, e man xa suwa dugi xiri e tagi. E naxa sese ragoro e ma, naxan kuyefure raminima e fate ma. 19 Beenu e xa mini

boore tete kui jama tixi dennaxe, e xa e xa sose seniyenxie ba e ma, e xa e lu e xa konkoe kui hɔrɔmɔbanxi yire. Na ki e mu mixi raseniyenma e xa dugie ra.»

²⁰ «A mu lanma e xa e xunyi bi, a mu lanma e xa e xunsexe rakuya. E xa a maxaba a seriye ki ma. ²¹ A mu lanma serexedubee xa bere yo min, e na so hɔrɔmɔbanxi tete kui temui naxe. ²² Serexedubee mu lan e xa kaape gine dɔxo, a mu lan e xa gine dɔxo, xeme nde mexi naxan na. E xa Isirayila gine dimedi gbansan nan dɔxo, xa na mu serexedube nde xa kaape gine. ²³ E xa n ma jama xaran se radaxaxi nun se raharamuxi tagi raba kolonde. E xa a masen e be naxan findi se seniyenxi nun se seniyentare ra.»

²⁴ «Nɔxɔnsɔsɔe na mini jama tagi, serexedubee nan kiiti sama n ma seriye ki ma. E xa n ma yaamarie suxu, e xa n ma salie raba, e xa n ma malabui loxoee binya.»

²⁵ «Serexedube naxa a maso fure ra, xa na mu a ra a findima ne seniyentare ra. Kɔnɔ xa a baba, a nga, a xa di xemema, xa na mu a ra ginema sa faxa, na temui a noma a masode nee tan fure ra. ²⁶ Na dangi xanbi, a xa a yete raseniyen, a fa mame ti xi solofere bun ma. ²⁷ A na so hɔrɔmɔbanxi tete kui a xa wali seniyenxi rabade, a xa folo yunubi xafari serexe ma a yete be. Marigi Alatala xui nan na ki.»

²⁸ «N tan nan findixi serexedubee ke ra. Wo naxa boxi fi e ma Isirayila boxi ma, barima n tan nan findixi e ke ra. ²⁹ E baloma serexee nan na, alo sansi xori serexe, yunubi xafari serexe, yunubi sotoe serexe, nun se birin naxee fixi

Ala ma Isirayila bɔxi ma. ³⁰ E gbe nan sansi bogi singe ra, a nun hadiya birin naxee fima wo ya ma. A man lanma wo xa taami fi e ma serexe ra, alako wo xa denbaya xa baraka soto. ³¹ Serexedubee mu lanma e xa xoni nun xuruse sube yo don naxan faxa a yete ma, xa na mu a ra, wulai sube naxan ibooxi.»

45

Bɔxi seniyenxi

¹ «Wo na Isirayila bɔxi itaxun Isirayila bonsɔe ma temui naxe, wo xa yire nde ragata a xati ma Alatala be, a xa findi a xa yire seniyenxi ra. Na yire xa kuye lanma nongon ya wulu mɔxɔɔɔn nun suuli nan ma, a xa gboe lan nongon ya wulu fu ma. ² Na kui, yire gbete xa maniya hɔrɔmɔbanxi tima dennaxe. Na xa kuye lanma nongon ya keme suuli nan ma, a xa gboe fan lan nongon ya keme suuli ma, nun yire nde naxan xa tilinyi nongon ya tongo suuli lima, na xa lu na rabilinyi. ³ Wo xa Alatala xa hɔrɔmɔbanxi seniyenxi ti na yire kui, naxan xa kuye nongon ya wulu mɔxɔɔɔn nun suuli lima, a igboe nongon ya wulu fu. ⁴ Yire seniyenxi na a ra, naxan bama Isirayila bɔxi ra serexedubee be, naxee tima Alatala ya i a xa wali rabafe ra a xa hɔrɔmɔbanxi kui. E xa banxie fan tima naa ne Alatala xa yire seniyenxi seeti ma. ⁵ Na bɔxi naxan xa kuye nongon ya wulu mɔxɔɔɔn nun suuli lima, naxan xa gboe nongon ya wulu fu lima, na findima Lewi bonsɔe gbe nan na, naxee walima hɔrɔmɔbanxi kui. E sabatide nan na ki.»

⁶ «Wo xa yire gbete maniya yire seniyenxi fe ma, naxan findima taa gbe ra. A xa kuya nongon ya wulu mɔxɔɲen nun suuli, a igboe nongon ya wulu suuli. Isirayila bɔnsɔe birin gbe nan na ki.»

⁷ «Isirayila mange xa bɔxi luma na yire seniyenxi nun taa xa bɔxi sɛetie nan ma sogetede nun sogedorode mabiri, han Isirayila bɔnsɔe naaninyie ra. ⁸ Na bɔxi findima a gbe nan na. A hayi mu na sɔnɔn Isirayila bɔnsɔe tɔɔɔfe ma e xa bɔxi xa fe ra. Isirayila bɔnsɔe birin xa e gbe sɔɔ.»

⁹ «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: <Isirayila mangɛe, na xa wo wasa! Wo naxa n ma jama tɔɔɔ, wo naxa fe xɔɔxɔe raba e ra! Wo xa bira sɛriye nun tinxinyi fɔxɔ ra! Wo xa ba n ma jama ke mɔnɔfe! Wo Marigi Alatala xui nan na ki.»»

¹⁰ «Wo xa maniyasee xa kamali. Wo xa busali xa findi busali yati nan na. Wo xa fifa xa findi fifa yati nan na. ¹¹ Na firinyie xa lan, hali keren to rawalima sansi xɔri maniyafe nan na, boore rawali ture maniyafe ra. Na busali nun na fifa, e birin xa maniyase nde ya fu li a sɛriye ki ma. ¹² Kɔbiri kole naxan xili <sikili,> na xa lan maniyase nde ya mɔxɔɲen ma, naxan xili <gera.> Sikili tongo senni lanxi maniyase nde nan ma, naxan xili <mina.»»

¹³ «Wo xa hadiyae xa findi yi see nan na: mengi maniyɛ xɔri konbo ya mɔxɔɲen kui, wo xa konbo ya saxan ba a ra, fundenyi maniyɛ xɔri konbo ya mɔxɔɲen kui, wo xa konbo ya saxan ba a ra, ¹⁴ ture fifa keren kui, wo xa litiri firin ba a ra (fifa keren findi litiri kɛmɛ firin litiri mɔxɔɲen nan na), ¹⁵ yɛxɛɛ kɛmɛ firin ya ma,

wo xa γεχέε keren ba a ra Isirayila bōxi fanyi birin ma. Yie nan bama sansi xōri serexé ra, serexé gan daaxie ra, xanunteya serexé ra pama xunsare xa fe ra. Wo Marigi Alatala xui nan na ki. ¹⁶ Isirayila pama birin xa lu na fe kui e xa mange malife ra. ¹⁷ Mange lanma a xa serexé gan daaxie nun sansi xōri nun minse serexé ba kike salie nun malabui lōxōe sali tēmui. A man xa yunubi xafari serexé, sansi xōri hadiyae, serexé gan daaxie, nun xanunteya serexé ba Isirayila bōnsōe xunsare xa fe ra.»

¹⁸ «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxe, <Kike singe, xi singe, wo xa tuura keren ba serexé ra, lanyuru yo mu na naxan ma, hōrōmōbanxi rasēniyenfe ra. ¹⁹ Serexédubē nde xa xuruse wuli tongo, naxan baxi yunubi xafari xa fe ra, a a maso hōrōmōbanxi sode dē sētie ra, serexebade tunxui naani ra, a nun hōrōmōbanxi tēte sode dē sētie ra. ²⁰ Wo man xa na raba na kike xi solofere nde ra, barima xa mixi nde bara yunubi raba a mu naxan kolon, na serexé hōrōmōbanxi rasēniyenma nē.»»

²¹ «Kike singe, xi fu nun naani nde ra, wo xa Sayamalekē Dangi Sali raba xi solofere bun ma. Wo naxa taami lēbinitare yo don na tēmui. ²² Na sali lōxōe, mange xa tuura keren ba yunubi xafari serexé ra a yetē bē a nun pama bē. ²³ Na sali xi solofere bun ma lōxō yo lōxō, mange xa tuura solofere ba serexé gan daaxi ra, a nun γεχέε kontonyi solofere lanyuru yo mu na naxee ma. A man xa sikōte keren ba yunubi xafari serexé ra lōxō yo lōxō na xi solofere bun ma. ²⁴ A man xa sansi xōri konbo ya saxan nun ture litiri

ya naani ba serexe ra na tuurae nun na yexee kontonyie birin seeti ma.»

²⁵ «Na sali waxati, na xi solofere bun ma, a man xa na mooli ba serexe ra yunubi xafari serexee seeti ma, a nun serexe gan daaxie seeti ma, a nun sansi xori nun ture hadiyae seeti ma. Na sali foloma kike solofere, xi fu nun suuli nde nan na.»

46

Serexee

¹ Wo Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxe: «Sode de xa naade, naxan na hōromōbanxi tete kui sogetede biri ra, na balanma ne xi senni bun ma, kōnō a rabima malabu lōxōe nun kike neene sali temui ne. ² Mange a maso naa buntunyi sode de ra, a ti menni. Serexedube a xa serexe gan daaxi nun a xa xanunteya serexee bama temui naxe, a xa a xinbi sin. A na ge na rabade, a xa mini. Sode de naade mu balanma, fo nummare. ³ Nama e xinbi sinma ne naa Alatala ya i malabui lōxōe nun kike neene sali lōxōee ra. ⁴ Mange tan xa yexee xeme senni nun yexee kontonyi keren ba serexe ra malabui lōxōe. Lanyuru yo naxa lu e ma. ⁵ Sansi xori busali keren xa ba hadiya ra yexee kontonyi seeti ma. A man xa sansi xori nde ba hadiya ra yexee booree seeti ma, a wama xasabi naxan xon, a nun ture litiri naani sansi xori busali keren be. ⁶ Kike neene xi singe, a xa tuura keren, yexee xeme senni, nun yexee kontonyi keren nan ba serexe ra, lanyuru yo mu na naxee ma. ⁷ A xa sansi xori busali keren ba tuura be, a xa keren ba yexee kontonyi be, a nun

a wama naxan xɔn yexɛɛ xɛmɛ booree fan bɛ. A xa ture litiri naani sa busali keren keren sɛɛti ma. ⁸ Mange xa so buntunyi sode dɛ ra, a man xa mini mɛnni nan na.»

⁹ «Ƴama na fa tɛmɛi naxɛ Alatala batude sali lɔxɔɛ ma, naxan na so kɔɔla sode dɛ ra, a xa mini yirefanyi sode dɛ ra. Naxan na so yirefanyi sode dɛ ra, a xa mini kɔɔla sode dɛ ra. Mixi yo naxa mini a soxi dɛnnaxɛ ra. A xa mini naadɛ gbɛtɛ ra. ¹⁰ Mange fan xa lu e ya ma, e so tɛmɛi nun e mini tɛmɛi.»

¹¹ «Sali lɔxɔɛ nun lɔxɔɛ sugandixie, mange xa sansi xɔri busali keren ba tuura bɛ, a xa keren ba yexɛɛ kontonyi bɛ, a nun a wama naxan xasabi xɔn yexɛɛ xɛmɛ booree bɛ. A xa ture litiri naani sa busali keren keren sɛɛti ma. ¹² Mange na wa sɛrɛɛ janigexi bafe Alatala bɛ, naxan findixi sɛrɛɛ gan daaxi, xa na mu a ra, xanunteya sɛrɛɛ, a lanma sogetede naadɛ xa rabi a bɛ. A xa a xa sɛrɛɛɛ ba alɔ a a bama ki naxɛ malabui lɔxɔɛ. A na gɛ na ra, a xa mini, naadɛ fa balan.»

¹³ «Gɛɛsɛgɛ birin wo xa yexɛɛ jɛ keren daaxi ba sɛrɛɛ ra, lanyuru mu na naxan ma. ¹⁴ Wo xa sansi xɔri konbo ya saxan nun ture litiri keren ba na yexɛɛ sɛɛti ma gɛɛsɛgɛ birin. Yaamari na a ra naxan mu kanama abadan. ¹⁵ Na kui gɛɛsɛgɛ birin, yexɛɛ, sansi xɔri, nun ture xa ba sɛrɛɛ gan daaxi ra.»

¹⁶ «Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxɛ: Xa mange bɔxi nde fima a xa di nde ma, na findima a xa di bɛ kɛ nan na, a fa lu a xa di xa die bɛ. ¹⁷ Kɔnɔ xa a bɔxi nde fi a xa konyi nde ma, na luma nɛ na yi ra han xɔrɛya jɛ waxati. Na tɛmɛi, na bɔxi man gbilenma mange nan ma. Mange

xa bɔxi findima a xa die ke nan gbansan na.
¹⁸ Mange mu lanma a xa mixi yo ke ba a yi ra
 nama ya ma, a a keri a xonyi. A xa a yete ke fi a
 xa die ma, alako n ma nama naxa fa makuya e
 xa bɔxi ra.»

¹⁹ Na xeme, na xeme naxa n xanin
 hɔrɔmɔbanxi tete sode de ra, naxan na kɔla
 biri ra, a serexedubee xonyi masen n be. A naxa
 yire nde masen n be menni sogegorode mabiri,
²⁰ a a fala n be: «Serexedubee xa xuruse sube
 jinma be ne, naxan bama yunubi xafari serexee
 ra, nun yunubi sotɔe serexe ra. E man sansi xori
 serexe ganma be ne, alako na se seniyenxie naxa
 nama tan naseniyen.»

²¹ Na xeme naxa n namini tete xungbe kui, a a
 tunxun naanie birin masen n be. Tete gbete nu
 na na tunxun naani birin na, ²² naxee xa kuye
 nɔngɔn ya tongo naani lima, e igboe nɔngɔn ya
 tongo saxan. Na tete naani birin nu lan. ²³ Teebili
 geme daaxie nu fatuxi na tete xele ma. Yiree
 nu na na teebilie bun ma te nu xuruma dennaxe.
²⁴ Na xeme naxa a fala n be, a naxe, «Kuri nan ya,
 serexedubee nama xa serexee jinma dennaxe.»

47

Xure naxan minima hɔrɔmɔbanxi yire

¹ Na xeme naxa n nagbilen hɔrɔmɔbanxi sode
 de ra sogetede mabiri, banxi ya nu rafindixi
 dennaxe ma. Menni n naxa ye to mini ra. Na
 ye nu kelima serexebade kɔla mabiri ne. ² Na
 xeme naxa n namini kɔla sode de ra, muxu
 tete mabilin tande biri ra, han tete sode de ra

sogetede mabiri. Ye nu xalema sode de yirefanyi biri ra.

³ Na xeme to mini sogetede biri ra, luuti nu na a yi ra, a naxa nongon ya wulu keren maniya menni. A fa n nagiri ye ma, naxan nu bara te han n san konyi. ⁴ A man naxa nongon ya wulu keren maniya, a n nagiri ye ma, naxan nu bara te han n xinbi. A man naxa nongon ya wulu keren maniya, a n nagiri ye ma, naxan nu bara te han n tagi. ⁵ A to nongon ya wulu keren gbete maniya, na ye nu bara findi xure ra mixi mu nu noma naxan igiride, fo a xa ye masa. ⁶ Na temui a naxa n maxarin, «Adamadi, i bara yi fe to a fanyi ra? A naxa n xanin xure de ra. ⁷ Menni n naxa wuri bili gbegebe to, e tixi xure de firin na.» ⁸ Na xeme naxa a fala n be, «Yi xure xun tixi sogetede nan na, a sa goro Yuruden fare ma, a sa sin baa ma, naxan ye mu fanxi. Xure ye na baa li dennaxe, baa ye fanma ne a fanyi ra, ⁹ yexee fa balo. Yexe wuyama ne menni na xure ye xa fe ra, naxan baa ye fanma. Na xure ye na lu dennaxe, nimasee baloma ne a fanyi ra. ¹⁰ Keli En Gedi ma, han a sa dɔxɔ Egelayimi ra, yexesuxuie dinma ne menni birin na, e e xa yelee sa. Yexe mooli birin nan suxuma naa, alo naxee toma Baa Xungbe ma. ¹¹ Ye yire ndee mu fanma, alako foxoe xa lu naa. ¹² Wuri bili mooli birin nan bulama na xure de firinyi ma. E burexe mu lisima, e bogi fan. Kike yo kike e bogima ne a fanyi ra na xure ye xa fe ra naxan kelima hɔrɔmɔbanxi kui. E bogi findima baloe nan na, e burexe findi seri ra.»

¹³ «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxe: Wo xa yi boxi itaxun Isirayila bonsoe fu nun

firinyie ma, a xa findi e ke ra. N xa na naaninyie masen wo be. Yusufu bonsoe boxi itaxunxi firin nan sotoma, ¹⁴ naxee birin lan. Isirayila boxi findima wo birin ke nan na, alo n na n kali wo benbae be ki naxe.»

¹⁵ Boxi naaninyie nan ya: A koola seeti foloma Baa Xungbe nan ma, a siga Xetelon kira ra, a dangi Lebo Xamata ra, Tisedadi, ¹⁶ Berota, Sibirayima, naxan na Damasi nun Xamata tagi, han a sa doxo Xaseri Tikoni ra, naxan na Xawuran naaninyi ra. ¹⁷ Na kui, na naaninyi kelima baa xungbe nan ma, a siga han Xasari Enan, naxan na Damasi koola mabiri. Tisafoni boxi na koola nan ma. Isirayila naaninyi nan na ki koola mabiri.

¹⁸ Isirayila boxi naaninyi sogetede mabiri kelima Damasi ne, a siga Xawuran. Yuruden xure findixi naaninyi nan na Galadi boxi nun Isirayila boxi tagi, a sa baa li sogetede biri ra. Isirayila naaninyi nan na ki sogetede mabiri.

¹⁹ Isirayila boxi naaninyi yirefanyi mabiri kelima Tamari, a siga han Meriba Kadesi, han Misira xure nun baa xungbe ma. Isirayila naaninyi nan na ki yirefanyi mabiri.

²⁰ Isirayila boxi naaninyi sogegorode mabiri kelima baa xungbe nan ma, han Lebo Xamata longori. Isirayila naaninyi nan na ki sogegorode mabiri.

²¹ «Wo xa yi boxi itaxun wo bore ma Isirayila bonsoe ki nan ma. ²² A xa findi wo ke ra, a nun mixie ke ra naxee sabatixi wo xonyi a nun e xa die. Wo xa e tongo alo Isirayila lasiri, naxee ke sotoma Isirayila boxi ma wo ya ma. ²³ Na

xɔɔɛ sabatixi bɔnsɔɛ naxan ya ma, e xa e ke soto menni nɛ. Wo Marigi Alatala xui nan na ki.»

48

Isirayila bɔnsɔɛ naaninyie

¹ «Bɔnsɔɛ xilie nan ya: Dana bɔnsɔɛ xa bɔxi na kɔɔla mabiri nɛ Xetelon kira ra, kelife Lebo Xamata, a sa dɔxɔ Xasari Enan ra, naxan na Damasi nun Xamata naaninyi ra kɔɔla mabiri. A keli naaninyi ra naxan na sogetede mabiri han baa xungbe.»

² «Aseri bɔnsɔɛ xa bɔxi na Dana bɔnsɔɛ xa bɔxi naaninyi sɛti nan na, kelife sogetede naaninyi ma han sogedorode naaninyi.»

³ «Nafatali bɔnsɔɛ xa bɔxi na Aseri bɔnsɔɛ xa bɔxi naaninyi sɛti nan na, kelife sogetede han sogedorode.»

⁴ «Manasi bɔnsɔɛ xa bɔxi na Nafatali bɔnsɔɛ xa bɔxi naaninyi sɛti nan na, kelife sogetede han sogedorode.»

⁵ «Eframi bɔnsɔɛ xa bɔxi na Manasi bɔnsɔɛ xa bɔxi naaninyi sɛti nan na, kelife sogetede han sogedorode.»

⁶ «Ruben bɔnsɔɛ xa bɔxi na Eframi bɔnsɔɛ xa bɔxi naaninyi sɛti nan na, kelife sogetede han sogedorode.»

⁷ «Yuda bɔnsɔɛ xa bɔxi na Ruben bɔnsɔɛ xa bɔxi naaninyi sɛti nan na, kelife sogetede han sogedorode.»

⁸ «Yire sɛniyenxi na Yuda bɔnsɔɛ xa bɔxi naaninyi sɛti nan na, kelife sogetede han sogedorode. Na bɔxi xa gboe nɔngɔn ya wulu mɔxɔɔn nun suuli, a kuya kelife sogetede

naaninyi han sogegorode naaninyi. Alatala xa hōrōmōbanxi tixi a tagi.»

⁹ «Na yire seniyenxi naxan sama a xati ma Alatala bē, a xa kuyē lanma nōngōn ya wulu mōxōpēn nun suuli nan ma, a xa gboe lanma nōngōn ya wulu fu nan ma. ¹⁰ Sērēxēdubēe luma na yire seniyenxi nan kui, naxan xa kuyē lanma nōngōn ya wulu mōxōpēn nun suuli ma kōōla biri ra, a xa gboe nōngōn ya wulu fu sogegorode biri ra, a xa gboe sogetede biri ra nōngōn ya wulu fu, a xa kuyē yirefanyi biri ra nōngōn ya wulu mōxōpēn nun suuli. Alatala xa hōrōmōbanxi tima na yire seniyenxi nan tagi. ¹¹ Mēnni findima sērēxēdubēe nan gbe ra, naxee sugandixi Sadōki bōnsōe ya ma. E nu n nabatuma a fanyi ra, e mu n yanfa alō Lewi bōnsōe mixi gbete naxee e makuya n na Isirayilakae muruta tēmui. ¹² Na yire seniyenxi saxi a xati ma e tan nan bē Lewi bōnsōe xa yire sēeti ma.»

¹³ «Na yire xa kuyē nōngōn ya wulu mōxōpēn nun suuli, a xa gboe nōngōn ya wulu fu, sērēxēdubēe xa bōxi. ¹⁴ A mu lanma e xa na bōxi mati, a mu lanma e xa na masara bōxi gbete ra, a mu lanma e xa na fi mixi yo ma, barima bōxi hagige na a ra naxan seniyenxi Alatala bē.»

¹⁵ «Bōxi naxan luxi, naxan xa gboe lanma nōngōn ya wulu suuli ma, a xa kuyē nōngōn ya wulu mōxōpēn nun suuli, na findima taa gbe nan na banxie nun mēre luma dēnnaxē. Taa yati luma nē na bōxi tagi. ¹⁶ Na bōxi sēeti naanie birin lan nōngōn ya wulu naani ya keme suuli nan ma, a kōōla sēeti, a yirefanyi sēeti, a sogetede sēeti, nun a sogegorode sēeti. ¹⁷ Na bōxi naxan

luma taa sɛɛti ra, na bɔxi sɛɛti naanie fan birin lan nɔngɔn ya kɛmɛ firin ya tongo suuli nan ma, a kɔɔla sɛɛti, a yirefanyi sɛɛti, a sogetede sɛɛti, nun a sogegorode sɛɛti. ¹⁸ Bɔxi dɔnxɔɛ naxan luma bɔxi seniyeɛnxi xa kuyɛ sɛɛti firinyi ra, naxan nɔngɔn ya wulu fu lima a sogetede nun a sogegorode, na findima mɛrɛ nan na taa walikɛɛ bɛ, ¹⁹ naxɛɛ kelima Isirayila bɔnsɔɛɛ birin ma. ²⁰ Na bɔxi birin xa kuyɛ lanma nɔngɔn ya wulu mɔxɔɛn ya wulu suuli nan ma, a xa gboe fan lanma nɔngɔn ya wulu mɔxɔɛn ya wulu suuli nan ma. Na birin saxi a xati nan ma taa nun hɔrɔmɔbanxi xa fe ra.»

²¹ «Bɔxi naxan na yire seniyeɛnxi nun taa sɛɛti ra, na findima mangɛ nan gbe ra. A kelima bɔxi seniyeɛnxi nɛ, naxan kuya nɔngɔn ya wulu mɔxɔɛn nun suuli sogetede mabiri, a siga han Isirayila naaninyi sogetede mabiri. A man kelima bɔxi seniyeɛnxi nɛ naxan kuya nɔngɔn ya wulu mɔxɔɛn nun suuli sogegorode mabiri, a siga han Isirayila naaninyi sogetede mabiri. Na bɔxi luma Isirayila bɔnsɔɛɛ xa bɔxi sɛɛti nan na. Yire seniyeɛnxi nun hɔrɔmɔbanxi luma na bɔxi nan tagi. ²² Na kui, taa yire nun Lewi bɔnsɔɛ xa bɔxi luma mangɛ xa bɔxi nan tagi, naxan na Yuda bɔnsɔɛ nun Bunyamin bɔnsɔɛ xa naaninyie sɛɛti ra.»

²³ «Bunyamin bɔnsɔɛ xa bɔxi na Yuda bɔnsɔɛ xa bɔxi naaninyi sɛɛti nan na, kelife sogetede han sogegorode.»

²⁴ «Simeyɔn bɔnsɔɛ xa bɔxi na Bunyamin bɔnsɔɛ xa bɔxi naaninyi sɛɛti nan na, kelife sogetede han sogegorode.»

25 «Isakari bɔnsɔɛ xa bɔxi na Simeyɔn bɔnsɔɛ xa bɔxi naaninyi sɛɛti nan na, kelife sogetede han sogedorode.»

26 «Sabulon bɔnsɔɛ xa bɔxi na Isakari bɔnsɔɛ xa bɔxi naaninyi sɛɛti nan na, kelife sogetede han sogedorode.»

27 «Gadi bɔnsɔɛ xa bɔxi na Sabulon bɔnsɔɛ xa bɔxi naaninyi sɛɛti nan na, kelife sogetede han sogedorode.»

28 «Gadi bɔnsɔɛ xa bɔxi xa naaninyi yirefanyi mabiri, a kelima Tamari nɛ han Meriba Kadesi xa ye yire, Misira xure goroma baa xungbe ma dennaxɛ.»

29 «Bɔxi nan yi ki, wo fama naxan itaxunde Isirayila bɔnsɔɛɛ ma, a xa findi e kɛ ra. Wo Marigi Alatala xui nan na ki.»

30 «Taa sode dɛɛ xilie nan yi ki: Naadɛ naxee na taa kɔɔla sɛɛti, naxan kuya nɔngɔn ya wulu naani kɛmɛ suuli, 31 Isirayila bɔnsɔɛ Ruben, Yuda, nun Lewi xilie nan sama e xun ma.»

32 «Naadɛ naxee na taa sogetede sɛɛti, naxan kuya nɔngɔn ya wulu naani kɛmɛ suuli, Isirayila bɔnsɔɛ Yusufu, Bunyamin, nun Dana xilie nan sama na naadɛ saxanyi xun ma.»

33 «Naadɛ naxee na taa yirefanyi sɛɛti, naxan kuya nɔngɔn ya wulu naani kɛmɛ suuli, Isirayila bɔnsɔɛ Simeyɔn, Isakari, nun Sabulon xilie nan sama na naadɛ saxanyi xun ma.»

34 «Naadɛ naxee na taa sogedorode sɛɛti, naxan kuya nɔngɔn ya wulu naani kɛmɛ suuli, Isirayila bɔnsɔɛ Gadi, Aseri, nun Nafatali xilie nan sama na naadɛ saxanyi xun ma.»

³⁵ «Taa rabilinyi lanma nongon ya wulu fu nun solomasaxan nan ma. Fɔɔɔfe na ɔɔɔɔɔ ma, na taa xili falama ne, «Alatala na menni.»»

Soso Kitaabuie: Tawureta, Yabura, Inyila
The Holy Bible in the Susu language of Guinea (Soso
Kitaabuie: Tawureta, Yabura, Inyila Bible)

copyright © 2015 Mission Évangélique Réformée Néerlandaise et les
Traducteurs Pionniers de la Bible

Language: Susu

Contributor: Mission Évangélique Réformée Néerlandaise

This translation is made available to you under the terms of the Creative
Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it
in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.
Pictures included with Scriptures and other documents on this site are
licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses,
please contact the respective copyright owners.

2020-11-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

f1d08866-ea3e-5b9b-b506-e7690c5c61d2